

Stichting
Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Groothandel
in Levensmiddelen

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de
Groothandel in Levensmiddelen
Akerstraat 92
6411 HD Heerlen
Telefoon : 088 - 1162 442
website : www.bpf-gil.nl

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41151419

Verslag over het boekjaar
1-1-2015 t/m 31-12-2015

Inhoud

	Pagina
Bestuur en organisatie	5
Meerjarenoverzicht	7
Voorwoord voorzitters	9
Bestuursverslag	
Organisatie	11
Risicomanagement	31
Samenvatting actuariel rapport	42
Beleggingen	48
Terugblik op 2015 door de beleggingscommissie	50
Vooruitblik 2016	57
Raad van Toezicht	
Samenvatting Raad van Toezicht	59
Reactie bestuur	60
Verantwoordingsorgaan	
Oordeel verantwoordingsorgaan over gevoerd beleid in 2015	63
Reactie bestuur op oordeel verantwoordingsorgaan over gevoerd beleid in 2015	68
Jaarrekening	
Balans per 31 december	70
Staat van baten en lasten	72
Kasstroomoverzicht	74
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	75
Toelichting op de balans per 31 december	80
Toelichting op de staat van baten en lasten	88
Risicoparaagraaf	93

Pagina**Overige gegevens**

Gebeurtenissen na balansdatum	103
Resultaatverdeling	103
Actuariële verklaring	104
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	106

Bijlagen

Nevenfuncties bestuur Bpf GIL 2015	113
------------------------------------	-----

Bestuur en organisatie

Bestuur en organisatie op 16 juni 2016

Werkgeversvertegenwoordigers

Jelle Griffioen	Federatie voor de Groothandel in Levensmiddelen (werkgeversvoorzitter)
Boudewijn Heineman	Federatie voor de Groothandel in Levensmiddelen
Maurice Krah	Federatie voor de Groothandel in Levensmiddelen
Gerard Wegh	Federatie voor de Groothandel in Levensmiddelen

Werknemersvertegenwoordigers

Vacature	
Martijn Raaijmakers	De Unie (plaatsvervangend werknemersvoorzitter)
Nico Passchier	CNV Vakmensen.nl

Vertegenwoordiger namens pensioengerechtigden

Bert Kok

Beleggingscommissie

Martijn Raaijmakers	(plaatsvervangend voorzitter)
Bert Kok	
Boudewijn Heineman	(aspirant lid)

Aansluitingscommissie

Maurice Krah	(voorzitter)
Jelle Griffioen	
Nico Passchier	

Communicatiecommissie

Gerard Wegh	(voorzitter)
Nico Passchier	

Commissie uitbesteding en risicomanagement

Boudewijn Heineman	(voorzitter)
Jelle Griffioen	
Bert Kok	

Commissie van Beroep

Gert-Jan Seffinga
Nico Ruiter
Vacature

Pensioencommissie

Maurice Krah (voorzitter)
Jelle Griffioen
Vacature

Verantwoordingsorgaan

Nely van der Horst	Namens werkgevers (voorzitter)
Herman Klinge	Namens pensioengerechtigden
Claudia Foederer	Namens werknemers
Otto Hoekstra	Namens werknemers

Raad van Toezicht

Jeroen Hilbrands	(voorzitter)
Antoinetta Eikenboom	
Christiaan Tromp	

Organisatie (verslagjaar 2015)

Dagelijks bestuur	Jelle Griffioen, Jacqueline Bergervoet
Adviseur aansluitingscommissie	Erik Fischer
Commissie van Beroep	Vacature (Federatie van de Groothandel in Levensmiddelen), Gert-Jan Seffinga (CNV Dienstenbond/De Unie), Nico Ruiter (onafhankelijk)
Accountant	KPMG Accountants, Utrecht
Actuarieel adviseur	Aon Consulting Nederland, Rotterdam
Beleggingsadviseur	Sprenkels & Verschuren, Amsterdam
Certificerend Actuaris	Willis Towers Watson, Amstelveen
Administrateur	AZL, Heerlen
Vermogensbeheerder	Robeco Institutional Asset Management, Rotterdam State Street Global Advisors, Amsterdam Syntrus Achmea Real Estate & Finance, Amsterdam
Custodian	KAS BANK, Amsterdam
Compliance officer	Dhr. G.J. Mersch AA CB, Groenewegen Haket Ammerlaan, Den Haag

Meerjarenoverzicht

	2015	2014	2013	2012	2011
Aantallen					
Deelnemers	11.884	11.673	10.490	10.304	10.121
Gewezen deelnemers	33.970	32.629	31.490	31.115	31.052
Pensioengerechtigden	8.317	8.217	8.172	7.869	7.160
Totaal	54.171	52.519	50.152	49.288	48.333
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Voorziening pensioenverplichtingen					
Eigen rekening	952.538	850.790	655.891	653.628	587.894
Reserves	55.689	138.323	67.606 ¹⁾	49.651	15.660
Pensioenvermogen ²⁾	1.005.313	989.332	–	–	–
Langlopende schuld VPL-regeling	0	0	4.713 ¹⁾	3.209	–
Dekkingsgraad	105,5%	116,3%	110,2%	107,4%	102,3%
Beleidsdekkingsgraad ³⁾	109,3%	115,9% ³⁾	–	–	–
Bijdragen ¹⁾					
Reguliere bijdragen en inkoopsummen	48.479	51.934 ¹⁾	39.872	34.174	39.401
Bijdrage VPL-regeling ⁴⁾	–	3.460	1.604	3.015	–
Aangesloten ondernemingen	713	600	532	503	404

1) Voor vergelijkingsdoeleinden aangepast in verband met separaat zichtbaar maken van de VPL-regeling. De toename van de Reguliere bijdragen en inkoopsummen in 2014 is als gevolg van de omzetting van de VPL-regeling wat resulteert in een inkoopsum van 10.117.

2) Het pensioenvermogen betreft het stichtingskapitaal + reserves (exclusief de premietoelagreserve) + technische voorzieningen (voor risico fonds en risico deelnemer).

3) Met het nFTK is de beleidsdekkingsgraad geïntroduceerd als zijnde de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt in het nFTK gebruikt om de financiële positie van pensioenfondsen te toetsen. De vermelde beleidsdekkingsgraad in de kolom 2014 betreft die per 1-1-2015.

4) VPL staat voor Vut, prepensioen en Levensloop. De voorwaarden en hoogte van de uitkering zijn vastgelegd in het pensioenreglement voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en toetreders vanaf 1 januari 2006.

	2015	2014	2013	2012	2011
Premiepercentage					
Regeling 2001	19,50%	19,50%	19,50%	19,50%	19,50%
Regeling 2006	25,20%	25,00%	25,00%	25,00%	25,00%
Prepensioen	7,50%	7,50%	7,50%	7,50%	7,50%
VPL-regeling ¹⁾	–	1,00%	1,00%	1,90%	–
Beleggingsmix					
Zakelijke waarden	26,5%	21,0%	24,4%	20,1%	18,6%
Vastrentende waarden	73,2%	79,3%	75,3%	79,8%	82,1%
Derivaten	0,3%	-0,3%	0,3%	0,1%	-0,7%
Belegd vermogen	1.003.122	984.941	721.527	701.689	600.169
Beleggingsopbrengsten	-14.064	227.835	-3.507	81.306	60.171
Beleggingsrendement (unhedged)	-0,69%	32,70%	-1,27%	13,29%	11,17%
Benchmark (unhedged)	-0,85%	32,50%	-1,42%	13,15%	12,39%
Beleggingsrendement (hedged)	-1,50%	31,21%	-0,51%	n.v.t.	n.v.t.
Benchmark (hedged)	-1,58%	31,11%	-0,69%	n.v.t.	n.v.t.

1) VPL staat voor Vut, prepensioen en Levensloop. De voorwaarden en hoogte van de uitkering zijn vastgelegd in het pensioenreglement voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en toetreders vanaf 1 januari 2006.

Voorwoord voorzitters

Het verslagjaar 2015 stond in het teken van de invoering van het nieuwe financieel toetsingskader (nFTK). In het nFTK is onder andere het begrip beleidsdekkingsgraad geïntroduceerd, dit is het voortschrijdend gemiddelde van de laatste 12 actuele maandelijkse dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad van Bpf GIL kwam per 31 december 2015 uit op 109,3%, terwijl de beleidsdekkingsgraad per 1 januari nog 115,9% was. Belangrijkste oorzaak voor de daling van de dekkingsgraad was een wijziging in de manier waarop de rente wordt vastgesteld die pensioenfondsen moeten hanteren. Dit heeft geleid tot een toename van de verplichtingen.

Verder moesten in het kader van het nFTK alle pensioenfondsen een zogenaamde 'haalbaarheidstoets' uitvoeren. Dit is een rekenkundige exercitie die laat zien wat het 'pensioenresultaat' (koopkracht) van het pensioen is voor de verschillende deelnemers waarbij rekening gehouden wordt met diverse scenario's, bijvoorbeeld daling of stijging van de rente en de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. In overleg met sociale partners zijn ten behoeve van deze haalbaarheidstoets ondergrenzen vastgesteld. Indien de uitkomsten van de haalbaarheidstoets beneden deze ondergrenzen uitkomen treden het bestuur en sociale partners in overleg over de maatregelen die genomen kunnen worden. In 2015 scoorden wij hoger dan deze ondergrenzen en zijn aanvullende maatregelen dus niet nodig geweest.

Het beleggingsresultaat viel in 2015 tegen. Het fonds behaalde een rendement van -1,5%. Het verschil met het uitzonderlijk goede beleggingsjaar 2014 is hiermee groot. Toen was het rendement 31,2%! Dit verschil is vooral te verklaren door de dalende rente in 2014, waardoor hoge rendementen in de vastrentende waarden portefeuille zijn gerealiseerd. Daarnaast was 2014 voor aandelen een beter jaar. Het gemiddelde resultaat over de afgelopen 5 jaar komt uit op ongeveer 10%. Wij zien overigens wel lichtpuntjes. Het behaalde resultaat over 2015 ligt nog altijd hoger dan de benchmark (-1,58%). Daarnaast hebben we nog steeds niet hoeven korten op pensioenen. Verder ligt het vermogen van Bpf GIL iets boven € 1 miljard en neemt het nog steeds toe. Daarnaast zijn wij tevreden over de groei van het aantal deelnemers.

Verder vinden wij het persoonlijk van belang om een verklaring te geven voor de gestegen uitvoeringskosten in 2015. Deze zijn voor een deel te verklaren door de bestuurs- en advieskosten die door gewijzigde wet- en regeling en de daaruit voorkomende extra werkzaamheden zijn toegenomen. De grootste oorzaak voor het stijgen van de uitvoeringskosten is echter te wijten aan de afschaffing van de btw-vrijstelling per 1 januari 2015. Het vervallen van deze vrijstelling betekent dat onze uitvoeringsorganisatie vanaf 1 januari 2015 21% btw in rekening dient te brengen over diensten die aan ons fonds worden verleend. Per saldo veroorzaakt dit een stijging in de kosten van € 690.000. Wij onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de toename in uitvoeringskosten naar aanleiding van de btw-situatie te beperken.

Voor ons staat een ding voorop. Alles wat het bestuur doet, is om het belang van de deelnemer zo goed mogelijk naar voren te laten komen. We beleggen bijvoorbeeld voorzichtig. Die voorzichtigheid zorgde ervoor dat onze dekkingsgraad eind 2015 niet nog verder daalde en een korting van de pensioenen kon worden voorkomen. Dat past bij de risicohouding van onze deelnemers. Onderzoek heeft uitgewezen dat de risicobereidheid en –draagvlak onder onze deelnemers beperkt zijn. De risicohouding van ons fonds hebben wij hierop aangepast. Concreet houdt dit in dat het bestuur het als zijn primaire taak beschouwt om de nominale pensioenen te waarborgen. Alleen nadat dit doel in voldoende mate is gewaarborgd, is het streven om vanuit het beleggingsrendement een toeslag te verlenen.

Tot slot: wat brengt 2016? Wij proberen met een optimistische blik te kijken. Vanaf eind 2015 worden gesprekken gevoerd met een groot bedrijf over de mogelijke aansluiting bij het fonds. We richten ons de komende tijd op een beheerste groei van ons pensioenfonds. We gaan regelmatig informeel het gesprek aan met bestuurders van andere fondsen om de mogelijkheden te verkennen. Hoe groter Bpf GIL, hoe lager de kosten voor elke deelnemer. Als we groter groeien, is dat om de zekerheid voor deelnemers te vergroten.

Bij deze gelegenheid willen wij onze medebestuurders, de sociale partners die betrokken zijn bij Bpf GIL, de leden van de Raad van Toezicht, de leden van het Verantwoordingsorgaan en alle bij het fonds betrokken adviseurs en uitvoerders bedanken voor hun inzet en samenwerking in het afgelopen jaar.

Namens het bestuur

Jelle Griffioen
Werkgeversvoorzitter Bpf GIL

Martijn Raaijmakers
Plaatsvervangend werknemersvoorzitter Bpf GIL

Bestuursverslag

Organisatie

Inleiding

Voor u ligt het verslag over het boekjaar 2015 (hierna: het verslagjaar) van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen (Bpf GIL). Bpf GIL is opgericht op 25 november 1964 en heeft als statutaire vestigingsplaats Heerlen. Het is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds op grond van de Wet verplichte deelneming in een Bedrijfstakpensioenfonds 2000 en aangesloten bij de Pensioenfederatie. Dit verslag wordt uitgebracht in overeenstemming met de statuten van het fonds.

Statutaire doelstelling

Bpf GIL stelt zich ten doel: conform pensioenreglement en statuten de pensioentoezegging uit te voeren die aangesloten werkgevers hebben gedaan aan werknemers, gewezen werknemers en hun nabestaanden.

De pensioenaanspraken worden gefinancierd met bijdragen van werkgevers en werknemers. De pensioenregeling voorziet voor alle deelnemers in een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen.

Overige doelstellingen en beleidsuitgangspunten Bpf GIL

Het bestuur heeft in 2015 de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, zoals bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet vastgesteld en vastgelegd in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN). Het bestuur heeft deze doelstellingen en uitgangspunten bij de toetsing van de opdrachtaanvaarding van de pensioenregeling als uitgangspunt genomen. De doelstellingen en beleidsuitgangspunten zijn nader omschreven in het onderdeel 'Naleving wet en regelgeving'.

Missie, visie en strategie

Op grond van norm 3 van de Code pensioenfondsen stelt het bestuur een missie, visie en strategie op. Het bestuur heeft tijdens een beleidsdag in juni 2015 de volgende missie en visie herijkt en strategische uitgangspunten geformuleerd:

Missie

Het fonds zorgt voor een zorgvuldige uitvoering van de pensioenregeling ten behoeve van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Visie

Het fonds streeft er naar om voor de deelnemers een eenvoudige, toekomstbestendige, uitvoerbare pensioenregeling uit te voeren op een kostenefficiënte manier en met draagvlak in de branche.

Strategische uitgangspunten

Vanuit een SWOT-analyse en de geformuleerde missie en visie zijn de belangrijkste pijlers benoemd voor de strategie van Bpf GIL voor de komende jaren:

1. Beheerste groei
2. Eenvoudige, toekomstbestendige, uitvoerbare pensioenregeling
3. Goede communicatie (met, deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers)

4. Betrokkenheid bij de branche
5. Het onderzoeken van de mogelijkheden tot samenwerking.

Het bestuur heeft besloten om het fondsbeleid in 2016 aan de hand van deze strategische uitgangspunten te herijken en dit vast te leggen in een beleidsplan voor een periode van 3 jaar.

Pensioenregeling 2015

Per 31 december 2015 ziet de pensioenregeling van Bpf GIL er op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor werknemers geboren op of na 1 januari 1950 en nieuwe toetreders vanaf 2006

Pensioensysteem	Geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar
Opbouwpercentage ouderdompensioen	1,6%
Opbouwpercentage partnerpensioen	1,12%
Partnerpensioen	opbouwbasis
Maximum salaris	48.788,00
Franchise	12.642,00
Maximum pensioengrondslag	36.146,00
Pensioenpremie	25,2% van pensioengrondslag

Naast bovenstaande regeling voert het fonds een regeling voor deelnemers geboren voor 1 januari 1950 en de regeling 1982. In deze regelingen komen geen actieve deelnemers meer voor. Voor de actuele reglementen wordt verwezen naar de website van het fonds: www.bpf-gil.nl

Statuten

De statuten van het fonds zijn in het onderhavige verslagjaar niet aangepast. De laatste notariële akte dateert van 1 juli 2014.

Organisatie van het fonds

Bestuur

Het bestuur van Bpf GIL is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van het pensioenfonds. Het bestuur is paritair samengesteld en bestaat uit acht personen. Daarvan zijn vier bestuurders van werkgeverszijde, drie van werknemerszijde en een vertegenwoordiger namens pensioengerechtigden. De samenstelling van het bestuur is in het verslagjaar gewijzigd.

Als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen en de keuze voor het paritair bestuur diende in het bestuur een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden te worden opgenomen. FNV heeft begin 2014 de vacante zetel die er was beschikbaar gesteld voor invulling door een bestuurder namens pensioengerechtigden. Het bestuur heeft een oproep gedaan aan alle deelnemers om zich verkiesbaar te stellen voor deze zetel. Ook bij vakorganisatie is het verzoek neergelegd voor voordracht van geschikte kandidaten. Toen bleek dat er geen geschikte kandidaten beschikbaar waren voor verkiezingen is het bestuur zelf op zoek gegaan naar een geschikte kandidaat. Het bestuur heeft Bert Kok per 1 januari 2015 benoemd tot bestuurder namens pensioengerechtigden. DNB heeft op 29 september 2014 ingestemd met deze voorgenomen benoeming.

CNV Dienstenbond heeft Peggy Wilson per 31 augustus 2015 teruggetrokken uit het bestuur van Bpf GIL. Het bestuur dankt mevrouw Wilson voor haar inzet voor en betrokkenheid bij het fonds. Het bestuur heeft CNV Dienstenbond gevraagd om een geschikte opvolger voor te dragen. CNV Dienstenbond heeft Nico Passchier voorgedragen. Het bestuur heeft de heer Passchier begin 2016 benoemd en DNB heeft hiermee op 4 februari 2016 ingestemd.

In het verslagjaar heeft Jelle Griffioen het plaatsvervangend voorzitterschap van werkgeverszijde van Boudewijn Heineman overgenomen. In die hoedanigheid heeft hij ook deelgenomen aan de vergaderingen van het dagelijks bestuur. Het bestuur heeft Jelle Griffioen per 1 oktober 2015 benoemd tot werkgeversvoorzitter onder voorbehoud van goedkeuring door DNB. DNB heeft op 21 december ingestemd met de benoeming van Jelle Griffioen tot werkgeversvoorzitter van Bpf GIL.

De FNV heeft Jacqueline Bergervoet per 31 december 2015 teruggetrokken uit het bestuur van Bpf GIL. Het bestuur dankt Jacqueline Bergervoet voor haar jarenlange inzet voor en betrokkenheid bij het fonds. Het bestuur heeft zich in het verslagjaar beraden over de mogelijke invulling van deze vacature. Definitieve besluitvorming hierover heeft echter in het verslagjaar nog niet plaatsgevonden.

Aangezien Jacqueline Bergervoet de functie van werknemersvoorzitter binnen het bestuur vervulde, heeft het bestuur zich tevens beraden over de mogelijke invulling van deze functie. Het bestuur heeft in oktober 2015 besloten om Martijn Raaijmakers per 1 maart 2016 te benoemen tot werknemersvoorzitter onder voorbehoud van goedkeuring door DNB.

In het verslagjaar vergaderde het bestuur twaalf keer. Ook zijn veelvuldig zaken per e-mail aan het bestuur voorgelegd. Daarnaast heeft het bestuur een beleidsdag georganiseerd.

Diversiteit

Bij de samenstelling van het bestuur als geheel, maar ook binnen de overige fondsorganen, speelt diversiteit een rol. Diversiteit binnen de fondsorganen verbreedt de horizon en bevordert daardoor het goed functioneren van deze fondsorganen. Het bestuur probeert bij de samenstelling van het bestuur zoveel mogelijk rekening te houden met de diversiteit van de bestuurders. In het functieprofiel van het bestuur is opgenomen dat bij gelijke geschiktheid (op dit moment) de voorkeur uitgaat naar een vrouwelijke kandidaat, bij voorkeur jonger dan 40 jaar. Ook bij de samenstelling van het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht wordt met dit diversiteitsbeginsel rekening gehouden.

In de praktijk is het bestuur afhankelijk van de kandidaatstelling door de voordragende organisaties. Bij gelijke geschiktheid van meerdere kandidaten zal het bestuur het diversiteitsbeginsel onverkort toepassen.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft een verantwoordingsorgaan ingesteld dat voldoet aan de bepalingen zoals opgenomen in de Pensioenwet. De taken en bevoegdheden van dit orgaan alsmede de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten van het fonds en het reglement verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan vergaderde in het verslagjaar vijf keer afzonderlijk. Daarnaast heeft een aantal gezamenlijke vergaderingen met het (dagelijks) bestuur en/of de raad van toezicht plaatsgevonden.

De samenstelling van het verantwoordingsorgaan is in het verslagjaar gewijzigd. Het bestuur heeft Otto Hoekstra na voordracht door CNV Dienstenbond per 1 september 2015 benoemd tot lid van het verantwoordingsorgaan namens werknemers. Alle zetels van het verantwoordingsorgaan zijn daarmee ingevuld.

Voor het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2015 wordt verwezen naar pagina 63.

Raad van toezicht

Het intern toezicht van het fonds wordt uitgeoefend door een raad van toezicht. De taken en bevoegdheden van dit orgaan alsmede de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgesteld in de statuten van het fonds en het reglement raad van toezicht. De raad van toezicht vergaderde in het verslagjaar tien keer afzonderlijk. Daarnaast hebben diverse gezamenlijke vergaderingen met het (dagelijks) bestuur en of verantwoordingsorgaan plaatsgevonden.

De samenstelling van de raad van toezicht is in het verslagjaar niet gewijzigd.

Voor een samenvatting van het rapport van de raad van toezicht wordt verwezen naar pagina 59.

Bestuurscommissies

Het bestuur van Bpf GIL wordt ondersteund door de volgende commissies:

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestond in 2015 uit de werknemersvoorzitter en de (plaatsvervangend) werkgeversvoorzitter. Het dagelijks bestuur is belast met het uitvoeren van het dagelijks beleid en vergaderde in het verslagjaar tien keer.

Aansluitings- en incassocommissie

Deze commissie voert samen met AZL het aansluitings- en incassobeleid uit en adviseert het bestuur over individuele dossiers. De commissie bestaat uit drie bestuurders en wordt met raad ter zijde gestaan door een voormalig bestuurder als adviseur van deze commissie. De aansluitings- en incassocommissie vergaderde in het verslagjaar vijf keer. Ook zijn veelvuldig zaken per e-mail aan de aansluitingscommissie voorgelegd.

Beleggingscommissie

De belangrijkste taken van de beleggingscommissie bestaan uit het adviseren van het bestuur over het beleggingsbeleid en het monitoren van de activiteiten van de vermogensbeheerders. De beleggingscommissie bestaat uit drie bestuurders en wordt bijgestaan door een externe beleggingsadviseur. De commissie vergaderde in het verslagjaar elf keer. De werkzaamheden van de beleggingscommissie in 2015 worden beschreven in het hoofdstuk 'Terugblik op 2015 door de beleggingscommissie'.

Communicatiecommissie

De communicatiecommissie bestaat uit twee bestuurders en wordt bijgestaan door een externe communicatieadviseur. De commissie bereidt het communicatiebeleid voor ten behoeve van het bestuur. Daarnaast zorgt de commissie samen met AZL voor de uitvoering van het communicatiebeleid van Bpf GIL. De commissie heeft in 2015 vijf keer vergaderd.

Commissie uitbesteding en risicomanagement

Het bestuur heeft in de bestuursvergadering van eind oktober 2015 de commissie uitbesteding en risicomanagement ingesteld. Deze commissie bestaat uit drie bestuurders en is onder meer belast met de voorbereiding van selectie- en evaluatietrajecten van dienstverleners, het opzetten en onderhouden van een risicomanagementstructuur en het organiseren en coördineren van het jaarwerk.

Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep bestaat uit drie leden die geen andere werkzaamheden uitvoeren voor Bpf GIL. Per 1 januari 2015 heeft het bestuur twee nieuwe leden benoemd en is er een vacature ontstaan, die naar verwachting in de loop van 2016 zal worden ingevuld. Belanghebbenden kunnen bij de commissie beroep instellen tegen besluiten van het bestuur. Uitgesloten zijn besluiten van algemene strekking of besluiten over de verplichtstelling. Aan de Commissie van Beroep zijn in het verslagjaar geen zaken voorgelegd.

Pensioencommissie

Naast de permanente commissies heeft het bestuur begin 2015 een tijdelijke pensioencommissie ingesteld. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van het bestuur en cao-partijen en had in het verslagjaar als doel een beheerste transitie naar het nFTK soepel te laten verlopen.

Uitbestede werkzaamheden

Administratie

Als administrateur voor het fonds zorgt AZL N.V (hierna: AZL) in Heerlen voor:

- de pensioen- en deelnemersadministratie;
- de financiële administratie;
- de jaarverslaglegging;

Vermogensbeheer

De vastrentende waardenportefeuille is voor een deel ondergebracht bij Robeco Institutional Asset Management. Daarnaast participeert Bpf GIL sinds december 2015 in een hypotheekfonds van Syntrus Achmea Real Estate & Finance. De zakelijke waardenportefeuille wordt beheerd door State Street Global Advisors. KAS BANK is als custodian aangesteld.

Advisering en certificering

Bestuursadvisering en -ondersteuning

Het bestuur heeft de bestuursadvisering en -ondersteuning uitbesteed aan AZL.

Actuarial

Het bestuur heeft de adviserende actuariële werkzaamheden in het verslagjaar opgedragen aan Aon Consulting Nederland C.V. in Rotterdam. De certificerende taken zijn belegd bij Willis Towers Watson in Amstelveen. AZL stelt de actuariële rapportage bij het jaarwerk op.

Beleggingen

Het bestuur heeft de adviserende werkzaamheden op het gebied van beleggingen in het verslagjaar opgedragen aan Sprenkels en Verschuren B.V. in Amsterdam.

Controle

De controle van de jaarrekening is toevertrouwd aan KPMG Accountants N.V. in Utrecht.

Ontwikkelingen 2015 bij Bpf GIL

Beleid en uitvoering

Het bestuur van Bpf GIL richtte zich in 2015 met name op de volgende onderwerpen:

- de missie, visie en strategie (zie pagina 9);
- het aansluitingsbeleid (zie onderdeel aansluitingsbeleid);
- het beleggingsbeleid (zie onderdeel beleggingen en terugblik beleggingscommissie);
- het communicatiebeleid (zie onderdeel communicatiebeleid);
- het uitbestedingsbeleid en risicomanagement (zie onderdeel uitbestedingsbeleid en risicoparagraaf);
- het governancebeleid, waaronder het integriteits- en beloningsbeleid (zie onderdeel governancebeleid);
- de wijziging van fondsdocumenten, zoals de ABTN, de pensioenreglementen en het uitvoeringsreglement (zie onderdeel fondsdocumenten);
- besluitvorming en implementatie van het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK), het uitvoeren van de aanvangshaalbaarheidstoets en vaststellen van de risicohouding (zie onderdeel naleving wet- en regelgeving);
- de beëindiging van de VPL-regeling (zie onderdeel naleving wet- en regelgeving);

- uitgevoerde ALM-studie;
- de financiële positie van het fonds (zie onderdeel financiële positie Bpf GIL); en actuele ontwikkelingen in de pensioensector.

Aansluitingsbeleid

Bpf GIL is een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds. Die status ligt vast in de beschikking, nr. 67305, d.d. 26 november 1964, afgegeven door de Minister van Sociale Zaken en is voor het laatst gewijzigd bij beschikking van 22 december 2009 (Staatscourant nr. 20160). De verplichtstelling geldt voor de werknemers tot 65 jaar in de branche Groothandel in Levensmiddelen, behoudens enkele uitzonderingen. De verplichte deelname geldt ook voor de werknemers in ondernemingen die zich bezighouden met het kopen en verkopen aan wederverkopers van bakkerijgrondstoffen, specerijen, vleeswaren, visconserven, zoetwaren en/of gedroogde zuidvruchten, tabak en/of tabaksproducten en levensmiddelen gericht op de binnen- en buitenhuishoudelijke markt. Het bestuur heeft besloten om de verplichtstelling niet te wijzigen als gevolg van het verhogen van de pensioenrichtleeftijd per 1 januari 2014 van 65 naar 67 jaar. In plaats daarvan zijn aan de aangesloten werkgevers die werknemers in dienst hebben ouder dan 65 jaar aanvullende vrijwillige uitvoeringsovereenkomsten aangeboden. Daardoor blijven werknemers ouder dan 65 jaar ook pensioen opbouwen bij Bpf GIL.

Handhaving verplichtstelling

Werkgevers die onder de verplichtstelling vallen, moeten zich aanmelden bij Bpf GIL. Daarnaast heeft Bpf GIL de plicht naar de aangesloten deelnemers, werkgevers en andere belanghebbenden om de verplichtstelling te handhaven.

Bpf GIL voert daarom een actief handhavingsbeleid. In het verslagjaar zijn er 197 nieuwe ondernemingen verplicht aangesloten bij Bpf GIL. Daarnaast werkte Bpf GIL in 2015 verder aan de afronding van aansluitingen die zijn voortgekomen uit de in het verleden gevoerde handhavingsactie. Dit betreft nog eens 6 ondernemingen. Dit betreft voornamelijk vrijstellingsverzoeken of ondernemingen die de aansluiting betwisten. In totaal waren eind 2015 713 ondernemingen aangesloten. Van deze ondernemingen zijn 16 ondernemingen vrijwillig aangesloten bij het fonds. Op dit moment lopen er enkele juridische procedures over de verplichte aansluiting en de vrijstelling van verplichte deelname.

Een belangrijk dossier voor het bestuur is de continuering van de verplichtstelling van de pensioenregeling van Bpf GIL. In het kader van de periodieke representativiteitstoets is in 2014 de representativiteit van de cao-partijen onderzocht. In 2017 dient aangetoond te worden dat het georganiseerde bedrijfsleven een belangrijke meerderheid van de in de bedrijfstak werkzame personen vertegenwoordigt. Cao-partijen zijn voornemens om de verplichtstelling in 2016 te wijzigen. Meer informatie hierover is opgenomen in het hoofdstuk "Belangrijke gebeurtenissen na de balansdatum".

Communicatiebeleid

Communicatiebeleidsplan

In 2015 heeft de communicatiecommissie gewerkt aan een nieuw communicatieplan 2016-2018. Het vorige communicatiebeleidsplan had betrekking op de periode 2011-2013. Voor 2014 en 2015 is aanvullend op dit plan een transitieplan opgesteld. Dit gezien de vele veranderingen, zoals de versobering van het Witteveenkader, de invoering van het nFTK, de wijzigingen in de regeling en de Wet Pensioencommunicatie. In het najaar van het verslagjaar heeft de communicatiecommissie een beleidsdag georganiseerd. Daar zijn de uitgangspunten voor het communicatiebeleidsplan 2016-2018 vastgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van eerdere evaluaties, communicatieacties en onderzoeksresultaten. Bijvoorbeeld het deelnemerstevredenheidsonderzoek, het risicobereidheidsonderzoek en de uitkomsten van toetsing van gerealiseerde communicatieacties. De door het bestuur vastgestelde missie en visie zijn als vertrekpunt genomen voor het nieuwe communicatiebeleidsplan. Ook de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Wet pensioencommunicatie zijn meegenomen.

Eind 2015 is het concept communicatiebeleidsplan ter vaststelling aan het bestuur voorgelegd. Het communicatiebeleidsplan is begin 2016 na positief advies van het verantwoordingsorgaan definitief vastgesteld.

Communicatie deelnemers, pensioengerechtigden en slapers

In het verslagjaar is veel aandacht besteed aan de communicatie over de wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 2015. Dit is gecommuniceerd via persoonlijke brieven, het Uniform Pensioenoverzicht, een pensioenkrant voor deelnemers en de nieuwsbrief voor pensioengerechtigden op de website van Bpf GIL. In deze pensioenkrant en nieuwsbrief werd naast de wijziging van de pensioenregeling aandacht geschonken aan het nFTK en toeslagverlening.

Bpf GIL vindt het belangrijk om het gesprek met deelnemers aan te gaan. Dat leidt tot meer binding tussen deelnemers en het fonds. Ook krijgt het fonds meer zicht op de beleving en behoeften van de belanghebbenden. Dat helpt om de communicatie beter af te stemmen, waardoor de kans toeneemt dat de pensioeninformatie beter wordt ontvangen en begrepen. Zo werkte het fonds in het verslagjaar aan het vormgeven van een klantenpanel. Via het panel wil het fonds ook toetsen of bestaande communicatie voor de deelnemers duidelijk en begrijpelijk is. Het aantal aanmeldingen voor het panel blijft vooralsnog achter bij de doelstelling. Begin 2016 pakt het fonds de inrichting van het panel verder op.

Daarnaast heeft in 2015 de eerste pilot deelnemersbijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst werden deelnemers geïnformeerd over de pensioenregeling van Bpf GIL. De opkomst was hoog en de bijeenkomst werd goed gewaardeerd.

Ook heeft de communicatiecommissie in 2015 verdere aandacht besteed aan de verzameling van e-mailadressen. Met deze e-mailadressen wordt beoogd om steeds meer informatie digitaal te verstrekken. De uitgangspunten hierbij zijn om zo optimaal mogelijk gebruik te maken van bestaande contactmomenten en zo veel mogelijk kostenefficiëntie te bewerkstelligen. Tot slot heeft de communicatiecommissie nagedacht over de mogelijkheden om het jaarverslag in een compacte en toegankelijke manier aan de deelnemers te presenteren. Gedacht is hierbij aan een verkort digitaal jaarverslag voor op de website en de publicatie van een reeks korte filmpjes waarin telkens een onderwerp uit het jaarverslag wordt toegelicht. De ideeën worden naar verwachting begin 2016 ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd.

Werkgeverscommunicatie

In het verslagjaar zijn vier digitale nieuwsbrieven verzonden waarin werkgevers zijn geïnformeerd over lopende zaken en actuele ontwikkelingen binnen het fonds. Ook heeft op 8 oktober 2015 de jaarlijkse werkgeversbijeenkomst plaatsgevonden. De bijeenkomst werd over het algemeen positief gewaardeerd en stond in 2015 in het teken van de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2015 en de Wet pensioencommunicatie.

Tot slot heeft de communicatiecommissie nagedacht over de mogelijke handvatten die het fonds aan werkgevers kan reiken voor een toelichting op het onderdeel pensioen tijdens arbeidsvoorwaardengesprekken. Een hulpmiddel hiervoor is laag 1 uit de module Pensioen 1-2-3 van de website die in een mooie vorm kan worden geprint. Daarnaast biedt de door de Pensioenfederatie gepubliceerde checklist voor werkgevers ondersteuning. Deze checklist is vanaf 2016 in de look-and-feel van Bpf GIL beschikbaar op de website.

Website en een nieuw deelnemersportaal

In het verslagjaar heeft het bestuur de hele website laten vernieuwen. De nieuwe website heeft een eigentijdse en fondsspecifieke vormgeving, is technisch up-to-date en klaar voor de toekomst. De nieuwe opzet is bovenal gericht op een nog betere toegankelijkheid van de informatie voor de deelnemers en modulair opgebouwd, volledig in lijn met de vereisten op grond van de Wet pensioencommunicatie.

Nieuw is dat de website beschikt over een persoonlijke omgeving, het deelnemersportaal. Met behulp van dit portaal kan de deelnemer op een toegankelijke manier zijn eigen pensioen raadplegen en zelf zaken regelen, zoals het aanmelden van een partner of wijzigen van een rekeningnummer. Ook kunnen deelnemers via dit portaal de aan hen verzonden correspondentie raadplegen.

Wet pensioencommunicatie

Op 19 mei 2015 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de nieuwe Wet pensioencommunicatie. De communicatiecommissie heeft naar aanleiding daarvan in juni 2015 een impactanalyse uitgevoerd waarmee de gevolgen van deze Wet voor het communicatiebeleid van Bpf GIL inzichtelijk zijn gemaakt. Aan de hand van de uitkomsten is een plan van aanpak opgesteld dat toeziet op een tijdige implementatie van alle wijzigingen.

Uitbestedingsbeleid

Het bestuur heeft in het verslagjaar een analyse van het uitbestedingsbeleid uitgevoerd aan de hand van de richtlijnen die DNB in de guidance uitbesteding heeft gepubliceerd. Naar aanleiding hiervan heeft het bestuur het uitbestedingsbeleid inclusief selectie- en evaluatieprocedure vastgelegd in een afzonderlijk beleidsdocument.

Daarnaast heeft het bestuur in 2015 de commissie uitbesteding en risicomanagement ingesteld. Deze commissie heeft de aandachtsgebieden jaarverslaglegging, risicomanagement en uitbesteding in haar portefeuille. Voor het onderdeel uitbesteding is deze commissie met name belast met het monitoren en deels uitvoeren van de beoordeling van overeenkomsten, ISAE-rapportages, administratieve rapportages. Daarnaast is deze commissie nauw betrokken bij de uitvoering van selectie- en evaluatieprocedures.

Governancebeleid

Beloningsbeleid

Het bestuur heeft mede op advies van het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht het beloningsbeleid geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een nieuwe beloningssystematiek die vastgelegd is in een beleidsdocument. Het nieuwe beloningsbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Het beloningsbeleid is beheerst en duurzaam;
2. Het beloningsbeleid is in overeenstemming met de doelstellingen van Bpf GIL en is passend gelet op de omvang en organisatie van het pensioenfonds. Dit geldt ook ten aanzien van de bedrijfstak waarvoor Bpf GIL de pensioenregeling uitvoert.
3. Er is geen sprake van beloningen en/of (onkosten)vergoedingen die gerelateerd zijn aan de financiële resultaten van Bpf GIL.
4. De beloning en/of een eventuele (onkosten)vergoeding staat in redelijke verhouding tot het tijdsbeslag dat gepaard gaat met het uitoefenen van de diverse functies.
5. De vergoedingen welke op grond van dit beloningsbeleid worden uitgekeerd zijn marktconform; hierbij wordt rekening gehouden bij de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

De vergoedingen bestaan uit de volgende onderdelen:

1. Vaste vergoeding
Vergoedingsgerechtigden ontvangen per jaar een vaste vergoeding. De vaste vergoedingen van de diverse fondsorganen worden in verhouding tot elkaar vastgesteld. Vanwege de extra werkzaamheden en het hiermee gepaard gaande tijdsbeslag ontvangen de voorzitters van de diverse fondsorganen een extra vaste vergoeding.
2. Vacatievergoeding
Vergoedingsgerechtigden ontvangen per deelname aan een vergadering een vacatievergoeding, gebaseerd op de SER-norm. De vacatievergoedingen zijn per dagdeel vastgesteld. Bij de vergoeding per vergadering is mede gekeken naar de duur van de vergaderingen.
3. Reiskosten
Vergoedingsgerechtigden ontvangen per dag waarop zij aan een of meer vergaderingen hebben deelgenomen, een vergoeding voor reiskosten.

Voor een uitgebreidere omschrijving van het beloningsbeleid met een overzicht van de bedragen per gremia wordt verwezen naar de website van het fonds.

De kosten van de beloningen zijn in 2015 significant gestegen. Dit is mede veroorzaakt door de intensiteit van het nFTK en de in 2014 ingevoerde verzwarende van de governancestructuur.

Eind 2015 is het beloningsbeleid voor advies aan het verantwoordingsorgaan en ter goedkeuring aan de raad van toezicht voorgelegd. Het beloningsbeleid is begin 2016 definitief vastgesteld.

Geschiktheid en evaluatie

Het bestuur is collectief geschikt op deskundigheidsniveau 2. In 2015 heeft het bestuur onderzocht hoe de vertaalslag kan worden gemaakt van deskundigheidsniveau 2 naar geschiktheidsniveau B, zoals bedoeld in de door DNB gepubliceerde Beleidsregel geschiktheid 2012. Besloten is om in 2016 met het bestuur als collectief opleidingen te volgen op geschiktheidsniveau B voor de aandachtsgebieden vermogensbeheer, uitbesteding en risicomanagement. De offertes hiervoor zijn eind 2015 uitgevraagd.

Met de invoering van de Code Pensioenfondsen heeft het bestuur besloten om voor de jaarlijkse zelfevaluatie van het bestuur éénmaal per twee jaar een externe partij te betrekken in plaats van één maal per drie jaar. In juni 2015 heeft het bestuur een beleidsdag georganiseerd. Tijdens deze beleidsdag heeft ook een zelfevaluatie van het bestuur plaatsgevonden onder leiding van een externe partij. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in een verslag.

Ook de commissies evalueren hun eigen functioneren. De uitkomsten van deze evaluaties worden teruggekoppeld aan het bestuur. Het bestuur heeft zijn geschiktheidsbeleid en opleidingsplan in 2015 vastgelegd in een geschiktheidsplan (voorheen deskundigheidsplan). Bij het opstellen van het geschiktheidsplan is rekening gehouden met eerdergenoemde Beleidsregel geschiktheid en in lijn met de handreiking geschikt pensioenfondsbestuur zoals uitgebracht door de Pensioenfederatie.

Gedragscodes / Compliance Officer

Het bestuur hanteert een gedragscode. Jaarlijks, per vergadering en bij uittreding bevestigen de leden van het bestuur dat zij de gedragscode hebben nageleefd. De gedragscode is in het verslagjaar gewijzigd. De wijzigingen op grond van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen zijn hierin verwerkt. Daarnaast is rekening gehouden met de normen uit de Code Pensioenfondsen. Nieuw ten opzichte van de eerdere versie is dat ook het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht als verbonden personen zijn aangemerkt. Ook deze organen dienen zich dus te conformeren aan deze gedragscode. Als uitgangspunt voor het opstellen van de code is de model gedragscode gehanteerd zoals gepubliceerd door de Pensioenfederatie. Een incidenten- en klokkenluidersregeling maakt onderdeel uit van de nieuwe gedragscode.

De heer R. Mersch van Groenewegen Haket Ammerlaan is aangesteld als compliance officer. De compliance officer is onder meer belast met de controle op de naleving van de gedragscode. De compliance officer heeft geen bijzonderheden geconstateerd. De rapportage over 2014 is besproken op 30 april 2015. De rapportage van de Compliance Officer over 2015 wordt in de loop van 2016 geagendeerd. Ook over 2015 heeft de compliance officer geen bijzonderheden geconstateerd.

Integriteitsbeleid

Het bestuur heeft in november van het verslagjaar een integriteitsrisicoanalyse uitgevoerd en waar nodig aanvullende beheersmaatregelen benoemd. De uitkomsten zijn vastgelegd in een rapportage en verslag. In 2016 wordt verder aandacht besteed aan de implementatie van beheersmaatregelen en periodieke monitoring in het kader van het integraal risicomanagement. Daarnaast wordt invulling gegeven aan de verankering van het integriteitsbeleid in een beleidsdocument.

Fondsdocumenten

Naast de reeds eerder genoemde documenten zijn in het verslagjaar de volgende fondsdocumenten gewijzigd:

ABTN

De Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) wordt jaarlijks door het bestuur geactualiseerd. In de bestuursvergadering van 19 februari 2015 is de ABTN vastgesteld, waarbij de besluitvorming uit het verslagjaar 2014 is verwerkt. Vervolgens zijn de wijzigingen die voortvloeien uit het nFTK per 1 juli 2015 in de ABTN verwerkt. Tot slot is de risicohouding op de korte en lange termijn in de ABTN van september 2015 vastgelegd.

Pensioenreglementen

De pensioenreglementen zijn in het verslagjaar gewijzigd. De belangrijkste wijziging had betrekking op de aanpassing van de pensioenregeling per 1 januari 2015. Daarnaast zijn de reglementen per 1 juli 2015 waar nodig op het beleid dat voortvloeit uit het nFTK aangepast. De meest actuele reglementen zijn beschikbaar op de website van Bpf GIL.

Uitvoeringsreglement

Ook het uitvoeringsreglement is in 2015 gewijzigd. De voornaamste wijziging heeft betrekking op de het aangepaste beleid op grond van het nFTK.

Naleving wet- en regelgeving

Het afgelopen jaar zijn aan het fonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door De Nederlandsche Bank geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

De volgende onderwerpen in het kader van wet- en regelgeving hebben in het verslagjaar bijzondere aandacht gevraagd:

Btw-(koepel)vrijstelling

Het fonds was tot 1 januari 2015 vrijgesteld van Btw over diensten die werden afgenomen van de uitvoeringsorganisatie. Per 1 januari 2015 is de Nederlandse wetgeving gewijzigd en wordt pensioenadministratie en aanverwante dienstverlening expliciet uitgesloten van de koepelvrijstelling. Deze wijziging heeft geleid tot een significante stijging van de uitvoeringskosten (zie ook uitvoeringskosten, pagina 28). Het fonds heeft in het verslagjaar de mogelijkheden onderzocht naar de haalbaarheid van een juridische procedure tegen het vervallen van de koepelvrijstelling. Daarnaast is gekeken naar alternatieve mogelijkheden om de Btw-verplichtingen te beperken. Het bestuur laat zich in dit traject bijstaan door een fiscaal adviseur. In de loopt van 2016 verwacht het bestuur duidelijkheid te verkrijgen over de Btw-situatie van het fonds.

Code pensioenfondsen

De Code pensioenfondsen heeft tot doel het functioneren van de besturen van pensioenfondsen verder te verbeteren en inzichtelijker te maken. Belanghebbenden moeten er zodoende vertrouwen in hebben dat het aan de fondsbesturen toevertrouwde geld goed wordt beheerd en de belangen van alle betrokkenen evenwichtig worden afgewogen. De code heeft bij de hiervoor genoemde Wet versterking bestuur pensioenfondsen een wettelijke grondslag gekregen.

De fondsbesturen moeten over de naleving van de code verantwoording afleggen in het jaarverslag. In het algemeen geldt het principe 'pas toe of leg uit (waarom niet)'. Dit betekent dat een pensioenfonds de normen van de code toepast of in het jaarverslag motiveert waarom een norm niet (volledig) wordt toegepast. Afwijking van de norm is mogelijk als daar een goede reden voor is. Hier beneden worden de normen toegelicht die (nog) niet volledig worden nageleefd:

- **Norm 2:** Het bestuur maakt heldere afspraken over zijn beleidsruimte. Die afspraken maakt het bestuur met de sociale partners die de pensioenregeling bij het pensioenfonds onderbrengen.
Het bestuur heeft de belangrijkste afspraken tussen sociale partners en het pensioenfonds vastgelegd in het uitvoeringsreglement.

Ook toetst het bestuur de opdracht voor een wijziging van de pensioenregeling door sociale partners aan de doelstellingen, uitgangspunten en risicohouding van het fonds. Tot slot overweegt het bestuur om afspraken over de beleidsruimte vast te leggen in een zogenaamde bedrijfstakuitvoeringsovereenkomst.

- Norm 3: Het bestuur stelt een missie, visie en strategie op. Ook zorgt het voor een heldere en gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. Daarnaast toetst het bestuur periodiek de effectiviteit van zijn beleid en stuurt zo nodig bij. Zoals in het begin van dit hoofdstuk aangegeven heeft het bestuur in 2015 een missie, visie en strategische uitgangspunten geformuleerd. Ook heeft het bestuur in het verslagjaar aandacht besteed aan de eerste opzet van een gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. In 2016 wordt de invulling van deze cyclus verder geconcretiseerd. In het voorjaar formuleert het bestuur daartoe kaders waarbinnen de commissies zich bij het uitvoeren van de SWOT-analyses voor de aan hun toebedeelde aandachtsgebieden dienen te begeven. Vervolgens kunnen de commissies met de analyses aan de slag en wordt een risicoanalyse uitgevoerd. Het resultaat wordt tijdens de beleidsdag van het bestuur in juli 2016 samengevoegd en vertaald in doelstellingen en uitgangspunten. De doelstellingen worden waar nodig in beleidsplan voor een periode van drie jaar vastgelegd. Tot slot wordt het geheel van de beschreven stappen jaarlijks gemonitord en geëvalueerd.
- Norm 4: Het bestuur zorgt voor een noodprocedure om in spoedeisende situaties te kunnen handelen. Het fonds beschikt over een financieel crisisplan. In dit plan staat omschreven hoe het fonds met calamiteiten/spoedeisende situaties bij financiële risico's omgaat. Het bestuur heeft besloten om het financieel crisisplan om te vormen in een algemeen crisisplan waarin ook wordt omschreven hoe met calamiteiten/spoedeisende situaties bij de niet financiële risico's wordt omgegaan. De realisatie hiervan zal in 2016 plaatsvinden.
- Norm 23: Het bestuur bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Ook zorgt het ervoor dat het integrale risicomanagement adequaat georganiseerd is. Ten behoeve van de besluitvorming worden notities met adviezen en analyses begeleid door een risicoparagraaf. Aan het eerste onderdeel van deze norm wordt dus volledig tegemoet gekomen. Daarnaast beschikt het fonds over een beleidsdocument risicomanagement. De risico's zijn door het fonds in kaart gebracht. Ook zijn beheersmaatregelen benoemd en is de commissie uitbesteding en risicomanagement ingesteld. In 2016 wordt met uitzondering van de recent uitgevoerde integriteitsrisicoanalyse een integrale risicoanalyse uitgevoerd. Voorts buigt het bestuur zich in 2016 over het vraagstuk of een risicoadviseur dient te worden aangesteld met als doel om te komen tot een structurele evaluatie- en monitoringscyclus. Zie ook het onderdeel risicoparagraaf.
- Norm 67 en 68: In het bestuur zitten ten minste één man en één vrouw en ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar. Aan norm 67 wordt met het terugtreden van Jacqueline Bergervoet en Peggy Wilson in het verslagjaar niet langer voldaan. Ook voldoet de huidige bestuurssamenstelling niet aan norm 68. Het bestuur streeft erna om bij de invulling van vacatures zoveel mogelijk rekening te houden met het diversiteitsbeginsel, maar is hierbij afhankelijk van de kandidaten die door de benoemende organisaties beschikbaar worden gesteld. Zie ook het onderdeel diversiteit in het hoofdstuk organisatie van het fonds op pagina 11.

Nieuw Financieel Toetsingskader (nFTK)

Per 1 januari 2015 is het nFTK van kracht geworden. In deze paragraaf volgt een beschrijving van de besluiten die als gevolg van het nFTK door sociale partners en het bestuur zijn genomen.

Toeslagbeleid

Gezien de lage risicobereidheid en het lage risicodraagvlak van de deelnemers van Bpfl GIL beschouwt het bestuur het als haar primaire taak om de nominale pensioenaanspraken te waarborgen. Alleen nadat de nominale pensioenen in voldoende mate gewaarborgd zijn, is het streven van het bestuur om vanuit het beleggingsrendement toeslag te verlenen. Het bestuur heeft de ambitie om toeslagen toe te kennen, maar het toeslagenbeleid is nadrukkelijk voorwaardelijk. Sociale partners hebben besloten om de maatstaf voor toeslagverlening onder het nFTK voor actieven, inactieven en pensioengerechtigden vast te stellen op de prijsinflatie. De eerder gehanteerde toeslagambitie van 70% van de maatstaf is komen te vervallen.

Het inhalen van toeslagverlening en het herstellen van pensioenverlagingen

Het bestuur van Bpf GIL heeft besloten om herstel van kortingen prioriteit te geven boven het inhalen van indexaties, omdat dit het meest aansluit op de doelstelling om de nominale pensioenen te waarborgen. Voor het herstel van kortingen wordt geen beperkende periode ingesteld. Inhaalindexatie is vervolgens alleen mogelijk wanneer alle kortingen uit het verleden volledig zijn hersteld. En inhaalindexatie kan plaatsvinden vanaf 1 januari 2015, de datum van invoering van het nFTK. Dit, omdat tot op heden geen registratie van gemiste indexatie op persoonsniveau heeft plaatsgevonden, en het veel werk en geld zou kosten om deze registratie alsnog te doen. Daarnaast speelt mee dat de verwachting is dat inhaalindexatie in de komende jaren niet aan de orde zal zijn omdat dit pas mogelijk is als de dekkingsgraad hoger is dan circa 125%. Als methodiek heeft het bestuur gekozen voor de zogenaamde pro rata methode waarbij de beschikbare inhaalruimte evenredig wordt verdeeld over alle deelnemers. Deze methode lijkt het meest evenwichtig te zijn. Tot slot heeft het bestuur besloten om de periode waarover gemiste indexaties kunnen worden ingehaald voorlopig te beperken op tien jaar.

Hersteltermijn en uitsmeerperiode kortingen

De gekozen termijn voor zowel herstel als kortingen dient, vanuit het oogpunt van evenwichtige belangenafweging, gebaseerd te zijn op de bestandssamenstelling van het pensioenfonds. In algemene zin zou bij een vergrijsd pensioenfonds een kortere herstelperiode meer passend zijn. Het bestuur heeft op basis van de resultaten van de ALM-update besloten om het beleid zodanig te formuleren dat in beginstel wordt uitgegaan van een herstel- én kortingsperiode van tien jaar, waarbij op het moment dat de situatie zich voordoet, op basis van kosten- en communicatieoverwegingen zal worden bezien of het beter is om een kortere kortingsperiode te kiezen, dan wel de korting in een keer toe te passen.

Premiebeleid

Het bestuur heeft besloten om vanaf 2016 de kostendekkende premie onder het nFTK te dempen op basis van een 36-maands voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijnstructuur, waarbij als peildatum wordt uitgegaan van 30 september van het jaar voorafgaand. Hiermee wordt op lange termijn gemiddeld een kostendekkende premie ontvangen, zijn fluctuaties van de benodigde premie beperkt en wordt toch redelijk aangesloten bij de actuele marktomstandigheden.

Aangezien het bestuur van Bpf GIL besloten heeft om kortingen op de pensioenen te herstellen en daarnaast inhaalindexatie toe te kennen over een periode van maximaal tien jaar is het mogelijk om in de toekomst premiekorting toe te kennen als de dekkingsgraad hoger is dan de indexatiegrens. Feitelijk is premiekorting daardoor pas op zijn vroegst over tien jaar aan de orde aangezien het bestuur heeft besloten om indexaties die vóór 2015 zijn misgelopen niet worden ingehaald.

Daarnaast hebben sociale partners besloten om het premiemaximum van 25,7% van de pensioengrondslagsom te zien als hard maximum. Als de gedempte kostendekkende premie in enig jaar boven het maximale premieniveau dreigt uit te komen, zal het pensioenfonds aan sociale partners voorleggen of partijen de pensioenregeling (tijdelijk) willen versoberen en/of de pensioenpremie willen verhogen. Wanneer sociale partners hier niet (tijdig) tot overeenstemming over komen dient het pensioenfonds de opbouw te verlagen.

Premie/toeslagreserve

Om het risico te beperken dat de pensioenopbouw verlaagd moet worden en/of de premie verhoogd moet worden, heeft het bestuur besloten om een premie/toeslag-reserve te vormen die kan worden ingezet om eventuele premietekorten uit te financieren. De reeds bestaande toeslagreserve voor actieven, die onderdeel uitmaakt van het eigen vermogen, is per 31 december 2015 overgedragen naar de nieuw gevormde premie/toeslag-reserve. De premie/toeslag-reserve wordt gevormd uit een (positief) verschil tussen de feitelijke premie en de gedempte kostendekkende premie. Als de feitelijke premie lager is dan de gedempte kostendekkende premie wordt vanaf 2016 het verschil, voor zover mogelijk, onttrokken aan de premie/toeslag-reserve waardoor een verlaging van de pensioenopbouw en/of stijging van de premie voorkomen dan wel beperkt wordt. De premie/toeslag-reserve is een bestemde reserve en wordt bij de bepaling van de dekkingsgraad buiten het eigen vermogen gehouden. In de jaren dat de reserve naar verwachting niet nodig is om toekomstige premietekorten uit te financieren, kan het bestuur de middelen uit de premie/toeslag-reserve aanwenden voor een additionele toeslagverlening aan de actieve deelnemers.

Als het pensioenfonds in de situatie komt dat een korting op het opgebouwde pensioen moet worden doorgevoerd, zal de premie/toeslag-reserve worden aangesproken om de korting te verlagen of te voorkomen.

Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets vervangt met ingang van 1 januari 2015 de continuïteitsanalyse en de consistentietoets. In de haalbaarheidstoets wordt een projectie van de financiële situatie van het pensioenfonds voor een lange periode (60 jaar) gemaakt voor een veelvoud aan economische scenario's (stochastische analyse).

De haalbaarheidstoets heeft als doel inzicht te geven in:

- de gevolgen van de financiële opzet van het fonds;
- de verwachtingen en risico's, met name ten aanzien van koopkrachtbehoud;
- de consistentie en evenwichtigheid van het beleid;
- de haalbaarheid en consistentie van het premiebeleid;
- de herstelkracht van het fonds.

De belangrijkste uitkomst waarnaar gekeken wordt in de haalbaarheidstoets is het pensioenresultaat. Dit is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. Om het pensioenresultaat te bepalen wordt het werkelijk te behalen pensioenresultaat van de deelnemers afgezet tegen het pensioenresultaat dat behaald kan worden bij 100% volgen van de prijsinflatie (zonder het toepassen van kortingen).

Er is een aanvangshaalbaarheidstoets en een jaarlijkse haalbaarheidstoets. De aanvangshaalbaarheidstoets dient te worden uitgevoerd ingeval van een aanpassing van de pensioenregeling dan wel ingeval van significante wijzigingen. Ook bij de inwerkingtreding van het nFTK dient een aanvangshaalbaarheidstoets te worden uitgevoerd.

Het bestuur heeft in verband met de invoering van het nFTK voor 1 oktober 2015 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd. Voor de uitkomsten hiervan wordt verwezen naar het volgende onderdeel in deze paragraaf onder de kop 'risicohouding op de lange termijn'. Bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt vervolgens vanuit de feitelijke financiële positie van het fonds beoordeeld in hoeverre het verwachte pensioenresultaat boven de door het fonds gekozen ondergrens blijft en of het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario niet teveel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau. Indien mocht blijken dat aan deze voorwaarden niet wordt voldaan, zal worden bezien of er maatregelen moeten worden genomen.

Doelstellingen, uitgangspunten en risicohouding

Zoals reeds eerder omschreven heeft het bestuur in 2015 de doelstellingen en beleidsuitgangspunten vastgesteld. Ook heeft het bestuur de risicohouding voor de korte en lange termijn vastgesteld.

Doelstellingen

1. Op grond van de CAO Groothandel in Levensmiddelen heeft Bpf GIL de opdracht om binnen de totale premie van 25,7% van de pensioengrondslagsom een pensioenregeling uit te voeren. De premieverdeling bedraagt 1/3 voor de werknemer en 2/3 voor de werkgever.
2. Het pensioenfonds heeft ten doel, overeenkomstig de bepalingen van de statuten en de pensioenreglementen, werknemers en gewezen werknemers in de groothandel in levensmiddelen, alsmede de na te laten betrekkingen van de werknemers en de overige belanghebbenden, te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom en overlijden.
3. Het pensioenfonds stelt zich tot doel om één geharmoniseerde pensioenregeling uit te voeren die past binnen de fiscale kaders en voldoet aan overige wet- en regelgeving.
4. De nieuwe geharmoniseerde pensioenregeling dient, gezien de eenvoud, zoveel mogelijk te leiden tot een besparing in de uitvoeringskosten en tot transparantie en begrijpelijke communicatie naar alle deelnemers en werkgevers toe. Het doel is en blijft om binnen de (financiële) mogelijkheden een zo goed mogelijk pensioen voor de deelnemers te realiseren.

Beleidsuitgangspunten

1. Gezien de lage risicobereidheid en -draagvlak van de deelnemers van Bpf GIL beschouwt het fondsbestuur het als haar primaire taak om de nominale pensioenaanspraken te waarborgen. Alleen nadat de nominale pensioenaanspraken in voldoende mate gewaarborgd zijn, is het streven van het bestuur om vanuit het beleggingsrendement een indexatie toe te kennen.
2. De gekozen pensioenregeling dient betaalbaar te zijn, in die zin dat de door het fonds vastgestelde hoogte van de gedempte kostendekkende premie door sociale partners wordt aanvaard.

Risicohouding

Binnen het beleid van het pensioenfonds neemt de risicohouding een belangrijke plaats in. De risicohouding is de mate waarin het pensioenfonds bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het pensioenfonds te realiseren (de risicobereidheid) en de mate waarin het pensioenfonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het pensioenfonds (het risicodraagvlak). Na overleg met de CAO-partijen en in overleg met de fondsorganen heeft het bestuur vastgesteld dat de risicobereidheid en het risicodraagvlak laag zijn. Dit is onder andere gebaseerd op een risicobereidheidsonderzoek onder de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en het gemiddeld salarisniveau van de deelnemers.

Risicohouding op de korte termijn

Mede op basis van de risicohouding heeft het pensioenfonds een strategisch beleggingsbeleid vastgesteld. Het risicoprofiel dat uit het beleggingsbeleid voortvloeit, kan worden vertaald in een vereist eigen vermogen (de risicohouding op korte termijn). Dit vereist eigen vermogen mag zich bevinden tussen 9% en 15%. Indien door wijziging van de (markt)omstandigheden het vereist eigen vermogen structureel buiten deze bandbreedte terechtkomt of door een aanpassing van het fondsbeleid het vereist eigen vermogen buiten deze bandbreedte terechtkomt, treedt het fondsbestuur in overleg met sociale partners.

Risicohouding op de lange termijn en haalbaarheidstoets

Het bestuur heeft de risicohouding voor de lange termijn geconcretiseerd door grenzen te stellen aan het pensioenresultaat:

Ondergrens 1

Startend vanuit de vereiste dekkingsgraad dient het verwachte pensioenresultaat tenminste gelijk te zijn aan 78%. Dit is gebaseerd op het verwachte pensioenresultaat uitgaande van de kritische dekkingsgraad (90,5%) onder de economisch voorgeschreven scenario's in de aanvangshaalbaarheidstoets per 1 januari 2015.

Ondergrens 2

Startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad dient het verwachte pensioenresultaat tenminste gelijk te zijn aan 78%. Dit is gebaseerd op het verwachte pensioenresultaat uitgaande van de kritische dekkingsgraad (90,5%) onder de economisch voorgeschreven scenario's in de aanvangshaalbaarheidstoets per 1 januari 2015.

Ondergrens 3

Startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad mag de afwijking tussen het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het slecht weer scenario (het 5% percentiel) maximaal 25% zijn. Hierbij heeft het bestuur als uitgangspunt genomen dat het pensioenresultaat in het slecht weer scenario, startend vanuit een gezonde financiële positie (vereiste dekkingsgraad), een nominaal pensioen moet representeren.

Door middel van een aanvangshaalbaarheidstoets is het fondsbeleid getoetst aan deze ondergrenzen. De uitkomsten van de aanvangshaalbaarheidstoets zijn:

- het verwacht pensioenresultaat vanuit de vereiste dekkingsgraad: 87%;
- het verwacht pensioenresultaat vanuit de feitelijke dekkingsgraad onder nFTK (110,0% per 31 december 2014, op basis van het nFTK, zonder 3-maandsmiddeling): 86%;

- de afwijking tussen het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het slecht weer scenario, uitgaande van de feitelijke dekkinggraad: 22%.

Monitoring en overleg

Door middel van de jaarlijkse haalbaarheidstoets zal jaarlijks beoordeeld worden in hoeverre nog steeds wordt voldaan aan de gekozen normen. Indien hier niet aan voldaan wordt, treden het pensioenfonds en sociale partners hierover in overleg.

VPL-regeling

Met het besluit van sociale partners om vanaf 2015 geen premie meer voor de VPL-regeling te alloceren is tevens de keuze gemaakt om de bestaande VPL-bestemmingsreserve te verdelen onder de oudste groep deelnemers (geboortejaren 1950 tot en met 1959).

De deelnemers geboren vanaf 1960 kunnen definitief geen aanspraak meer maken op deze regeling.

Het bestuur is in het verslagjaar nagegaan welke gevolgen de beëindiging van de VPL-regeling met zich meebrengt. Om te voorkomen dat er deelnemers in de administratie zijn die mogelijk aanspraak kunnen maken op de VPL-regeling terwijl geen VPL-aanspraak bekend is, heeft het bestuur sociale partners verzocht om de besluitvorming over de verdeling van de bestemmingsreserve aan te houden, zodat hier eerst nader onderzoek naar gedaan kan worden. Dit onderzoek heeft in 2015 plaatsgevonden. De deelnemers die het betreft zijn in de gelegenheid gesteld om tot 1 juni 2015 aan te tonen dat zij aan alle voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor een VPL-aanspraak. De uitkomst van dit onderzoek en de gevolgen hiervan voor de verdeling van de bestemmingsreserve zijn eind 2015 aan sociale partners gecommuniceerd. Sociale partners hebben op grond daarvan besloten om 80% van de onvoorwaardelijke aanspraken toe te kennen aan de deelnemers die aan de voorwaarden voldoen en geboren zijn op of na 1 januari 1950 tot en met 31 december 1954. De deelnemers die aan de voorwaarden voldoen en geboren zijn op of na 1 januari 1955 tot en met 31 december 1959 krijgen 3,7% van hun voorwaardelijke aanspraken toegekend.

Witteveenkader en pensioenregeling 2015

In 2014 werden verdergaande wettelijke voorschriften ontwikkeld, zodat het fiscale (Witteveen)kader met ingang van 1 januari 2015 opnieuw is versoepeld. De fiscaal toegestane opbouwpercentages zijn verder verlaagd, en het pensioengevend salaris is gemaximeerd. Voortaan kan in de tweede pensioenpijl geen pensioen worden opgebouwd over salarissen boven € 100.000 (2015 is initieel. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd). Deze aftopping heeft voor Bpfl GIL geen gevolgen, omdat Bpfl GIL al een maximaal salaris kende waarover pensioen kan worden opgebouwd, te weten € 48.788,- (niveau 2015). Mede op grond van de verdere inperking van het Witteveenkader hebben sociale partners moeten besluiten om de pensioenregeling van Bpfl GIL in 2015 verder te versoepelen. Gekozen is voor een variant waarbij de premie uitgedrukt in een percentage van de salarissom kon blijven gehandhaafd. Dit heeft ertoe geleid dat vanaf 2015 geen premie voor de VPL-regeling meer wordt gealloceerd. Daarnaast is het opbouwpercentage van 2,1% naar 1,6% verlaagd waarbij in plaats van een partnerpensioen op risicobasis een partnerpensioen op opbouwbasis van 1,12% wordt toegekend.

Wet pensioencommunicatie

Zie onderdeel communicatiebeleid, pagina 15.

Financiële positie van Bpfl GIL

(Beleids)dekkinggraad

Onder het nFTK is de beleidsdekkinggraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkinggraad is het gemiddelde van de feitelijke dekkinggraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen. Alle beleidsmaatregelen moeten gebaseerd zijn op deze beleidsdekkinggraad. De 3-maandsmiddeling van de rentetermijnstructuur is hiermee komen te vervallen de impact hiervan op het resultaat bedroeg - € 44,946 miljoen. Daarnaast heeft de door DNB in juli 2015 gepubliceerde wijziging van de ultimate forward rate (hierna: UFR) een negatief effect gehad op de hoogte van de beleidsdekkinggraad. De resultaatsimpact van deze UFR-wijziging bedroeg - € 39,314 miljoen. De beleidsdekkinggraad van Bpfl GIL bedroeg ultimo 2015 109,3%.

Het verloop van de feitelijke dekkingsgraad in het verslagjaar zag er als volgt uit:

	Pensioen- vermogen	Technische voorziening	Aanwezige dekkings- graad 2015
Primo 2015	989.113	850.790	116,3%
Beleggingsopbrengsten	-14.064	74.206	-10,9%
Premie	43.902	41.404	-0,5%
Waardeoverdrachten	2.440	3.487	-0,2%
Kosten	456	456	-0,1%
Uitkeringen	-14.716	-14.960	0,3%
Kanssystemen	0	-2.443	0,3%
Toeslagverlening	0	16	0,0%
Overige mutaties TV	0	-621	0,0%
Andere oorzaken	-1.818	428	0,3%
Ultimo 2015	1.005.313	952.763	105,5%

Daarnaast is de reële dekkingsgraad een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het fonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de beleidsdekkingsgraad rekening houdend met indexeren o.b.v. prijsinflatie ($110\% + TV \text{ indexeren (o.b.v. 6.75\%)} / TV \text{ nominaal}$). Ultimo 2015 bedroeg de reële dekkingsgraad 86,3% (ultimo 2014 is de reële dekkingsgraad niet vastgesteld). Ultimo 2015 bedroeg de marktwaardedekkkingsgraad 98,4% (ultimo 2014: 99,7%). Om de juistheid van de berekeningen van de dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad te waarborgen heeft het fonds als interne beheersmaatregel zijn adviserend actuaris de opdracht gegeven om de juistheid van de dekkingsgraad een keer per kwartaal te controleren.

Vereist eigen vermogen en herstelplan

De methodiek om het vereist eigen vermogen te berekenen is gewijzigd. Het vereist eigen vermogen onder de oude regelgeving bedroeg per 31 december 2014 109,4%. Door de nieuwe methodiek is de vereiste dekkingsgraad onder het nFTK op basis van het strategisch beleggingsbeleid gestegen naar 112,4% per 1 januari 2015. Ook in het derde kwartaal van 2015 bedroeg de vereiste dekkingsgraad van Bpf GIL 112,4%. Eind september 2015 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van Bpf GIL 111,9% en is daarmee onder de vereiste dekkingsgraad gedaald en is er sprake van een reservetekort. Het fonds was hierdoor verplicht om uiterlijk 31 december 2015 een herstelplan in te dienen bij DNB. Bpf GIL heeft in december 2015 het herstelplan ingediend. In dit plan is vastgelegd welke maatregelen worden ingezet om binnen twaalf jaar het vereist eigen vermogen te behalen.

In het herstelplan is geen maatregel tot korten van pensioenaanspraken en -rechten opgenomen.

Ook voor de hoogte van het vereist eigen vermogen heeft de door DNB in juli 2015 gepubliceerde wijziging van de UFR gevolgen gehad.

Premiebeleid

In 2015 is de premie uitgedrukt in een percentage van de salarissom niet gestegen. De premie uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslagensom is wel gestegen van 25% naar 25,2% in verband met een stijging van de franchise. De franchise per 1 januari 2015 is gestegen van € 12.403,- naar € 12.642,-. Dat betekent dat de pensioengrondslag, bij een gelijkblijvend salaris, is gedaald. Om ervoor te zorgen dat de totale premie gehandhaafd blijft op 15,3% van de salarissom, was het noodzakelijk om de premie uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag te verhogen naar 25,2%. Op het totale deelnemersbestand heeft deze

stijging niet geleid tot een stijging van de premielast. Op individueel niveau, afhankelijk van de hoogte van het salaris, heeft dit wel een afwijkende premielast tot gevolg gehad.

Deelnemer geboren op of na 1 januari 1950, toetreders vanaf 1 januari 2006	De premie stijgt in 2015 van 25% naar 25,2% van de pensioengrondslag.
Deelnemer geboren vóór 1 januari 1950	De premie blijft voor 2015 19,5% van de pensioengrondslag.

Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie

Artikel 129 van de Pensioenwet schrijft voor dat de pensioenpremie die het fonds ontvangt minstens gelijk moet zijn aan de kostendekkende premie zoals berekend conform de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN). Een lagere premie mag alleen als kan worden aangetoond dat er voldoende vermogen is om:

- aan de onvoorwaardelijke verplichtingen te voldoen, en
- het percentage vereist eigen vermogen te halen, en
- de voorwaardelijke toeslagen na te komen.

Door de wijziging van de UFR stijgt de benodigde kostendekkende premie. Bpf GIL heeft vanaf 1-1-2016 gekozen voor premiedemping op basis van een 36-maands middeling van de rentetermijnstructuur. De premiedemping in 2015 was nog o.b.v. 4%. Op de peildatum van 30 september 2015 zijn nog slechts drie van de 36 rentetermijnstructuren gebaseerd op de nieuwe UFR methodiek. Hierdoor is het effect op de gedempte kostendekkende premie per 30 september 2015 (uitgaande van een gelijkblijvende rentecurve vanaf 30 juni 2015) nog niet zo groot. In de komende drie jaar verdwijnt de "oude" UFR-methodiek uit de 36-maandsmiddeling. Hierdoor stijgt naar verwachting de gedempte kostendekkende premie.

De feitelijke premie over boekjaar 2015 bedraagt € 48,3 miljoen (2014: € 44,7 miljoen), en de gedempte kostendekkende premie bedraagt € 30,0 miljoen (2014: € 31,6 miljoen). De zuivere kostendekkende premie bedraagt € 51,1 miljoen (2014: € 40,2 miljoen).

Opbouw premies

	2015	2014
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
– Diverse pensioenregelingen werkgever	32.215	29.774
– Diverse pensioenregelingen werknemer	16.107	14.887
	48.322	44.661
De kostendeekkende premie o.b.v. oud FTK is als volgt samengesteld:		
– actuarieel benodigd	39.307	34.068
– in premie begrepen bedrag voor kosten	3.822	2.946
– benodigde solvabiliteitsopslag	3.813	3.202
	46.942	40.216
De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
– actuarieel benodigd	23.822	26.168
– in premie begrepen bedrag voor kosten	3.822	2.946
– benodigde solvabiliteitsopslag	2.311	2.460
	29.955	31.574

Toeslagverlening 2016

Het bestuur beslist elk jaar of en in hoeverre de pensioenen en de aanspraken kunnen worden verhoogd. De voorwaardelijke verhoging of toeslagverlening wordt betaald met extra rendement op beleggingen. De pensioenpremie bevat geen opslag voor toeslagverlening. Bpf GIL heeft de ambitie om de pensioenaanspraken en rechten van actieve en inactieve deelnemers en pensioengerechtigden elk jaar te verhogen met de stijging van de consumentenprijsen zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) die meet.

Het bestuur heeft conform het toeslagbeleid zoals vastgelegd in de ABTN en de regels van toekomstbesteding indexeren besloten om de pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2016 niet te verhogen.

De maximaal toe te kennen toeslag is gebonden aan de regels van toekomstbestendig indexeren. Hiervoor is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds bepalend. De beleidsdekkingsgraad per 31 oktober 2015 bedroeg 111,1%. Dat betekent dat het op basis van het beleid in beginsel mogelijk zou zijn om een zeer beperkte toeslag te verlenen. Er mag echter niet meer toeslag worden verleend dan naar verwachting structureel in de toekomst kan worden toegekend. Voor Bpf GIL betekent dit dat eerst vanaf een beleidsdekkingsgraad van 125,6% een volledige toeslag mogelijk is. Bij een beleidsdekkingsgraad van 111,1% is de maximaal toe te kennen toeslag 10% van de toeslagambitie. De maximale toeslag zou daarmee 0,04% bedragen. Het bestuur is van mening dat de toeslag die op grond van het fondsbeleid zou kunnen worden toegekend dusdanig beperkt was dat dit in geen verhouding zou staan met de kosten die hiermee gepaard zouden gaan. Daarnaast was de verwachting dat de beleidsdekkingsgraad ultimo 2015 onder de indexatiegrens van 110% zou komen. Dit bleek uiteindelijk ook het geval te zijn.

De prijzen (afgeleide consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens) stegen volgens het CBS in de periode oktober 2014 tot en met september 2015 met 0,39%.

Conform het fondsbeleid kan voor het verschil tussen de prijsinflatie en de daadwerkelijke toeslag een additionele toeslagverlening vanuit de premie/toeslagreserve plaatsvinden voor de actieve deelnemers. Het vermogen in de premie/toeslag-reserve kan alleen worden gebruikt voor het verlenen van een aanvullende toeslag aan de actieve deelnemers indien de reserve naar verwachting niet nodig is om in de toekomstige jaren een premietekort op te vangen. Aangezien de kostendekkende premie hoger is dan het door sociale partners overeengekomen premiemaximum en de verwachte daling van het UFR-niveau een opwaarts effect heeft op de kostendekkende premie is de verwachting dat de premie/toeslag-reserve op termijn gebruikt moet worden om een premietekort op te vangen. Om die reden heeft het bestuur besloten om geen additionele toeslag aan actieven uit de premie/toeslag-reserve toe te kennen.

Aan een verhoging in enig jaar kunnen geen rechten worden ontleend in toekomstige jaren.

Jaarlijkse haalbaarheidstoets

Na de aanvangshaalbaarheidstoets die in 2015 is uitgevoerd dient het pensioenfonds op grond van het nFTK tenminste jaarlijks voor 1 juli een haalbaarheidstoets uit te voeren als vervanging van de continuïteitsanalyse. De haalbaarheidstoets geeft inzichten in de effecten van de (financiële) opzet, dient als kwantitatieve onderbouwing van de risicohouding en beleidskeuzes en is de basis voor communicatie naar deelnemers. In het verslagjaar heeft het bestuur de eerste, de zogenaamde aanvangshaalbaarheidstoets, uitgevoerd. Aan de hand van deze toets is geconstateerd dat voor de risicohouding op de lange termijn bepaalde ondergrenzen van het pensioenresultaat zijn gehaald. Door middel van de jaarlijkse haalbaarheidstoets zal jaarlijks beoordeeld worden in hoeverre nog steeds wordt voldaan aan de gekozen normen. Zie verder ook onder het kopje 'Doelstellingen, uitgangspunten en risicohouding' in de paragraaf 'Naleving wet en regelgeving'.

ALM-studie

Het bestuur volgt de afstemming tussen de bezittingen en de verplichtingen van het fonds nauwgezet. Om die afstemming te bewaken, wordt periodiek een ALM (Asset Liability Management) studie verricht. De uitkomsten van de studie worden vertaald in beleidsadviezen aan het bestuur. Ook bij bijzondere gebeurtenissen, zoals een introductie van een nieuw reglement, wijziging van toezichtbeleid en/of wijziging van beleggingsbeleid kan een ALM-studie nodig zijn.

Gedurende het verslagjaar is aan de hand van een ALM-studie verder ingezoomd op de invulling van de beleggingsportefeuille en de gewenste mate van beleggingsrisico. Daarnaast is de zakelijke waarden portefeuille en de vastrentende portefeuille geëvalueerd en is het beleid rondom rente-afdekking en valuta-afdekking onder de loep genomen. Naar aanleiding hiervan heeft het bestuur onder andere besloten om de allocatie naar zakelijke waarden te verhogen van 25% naar 31% en de renteafdekking te verlagen van 70% naar 60%.

De beleidsdekkingsgraad van bpf GIL is op dit moment lager dan de strategisch vereiste dekkingsgraad. Om die reden heeft het bestuur besloten om voorlopig niet de allocatie naar zakelijke waarden te verhogen. Deze wijziging zal pas worden doorgevoerd zodra de financiële positie van het fonds voldoende is verbeterd. De verlaging van de renteafdekking zal worden doorgevoerd per 1 mei 2016. In verband met het feit dat Bpf GIL eind 2015 in reservetekort verkeert kan het besluit tot aanpassing van het risicoprofiel alleen worden geëffectueerd wanneer De Nederlandsche Bank (DNB) ontheffing verleent van het verbod om het risicoprofiel tijdens een tekortsituatie te wijzigen.

Voor een uitgebreidere toelichting op de uitkomsten van de ALM-studie en de ontwikkelingen op het gebied van het beleggingsbeleid wordt verwezen naar de terugblik op 2015 door de beleggingscommissie.

Herverzekering

Bpf GIL heeft de risico's op arbeidsongeschiktheid en overlijden niet herverzekerd. De risico's die het fonds loopt, worden in eigen beheer gehouden.

Uitvoeringskosten

Met ingang van 2015 zijn pensioenfondsen wettelijk te verplicht in hun jaarverslag te rapporteren over:

- de kosten van pensioenbeheer in euro per deelnemer;
- de kosten van het vermogensbeheer in procenten van het gemiddeld belegd vermogen;
- de (eventueel geschatte) transactiekosten in procenten van het gemiddeld belegd vermogen.

In de geactualiseerde aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie wordt pensioenfondsen daarnaast aanbevolen om deze kosten ook te bezien in relatie tot:

- de in enig jaar ontvangen premie;
- de gekozen beleggingsmix en de bijbehorende benchmark kosten;
- het rendement over een langere termijn.

Hierbij wordt van het pensioenfonds een meer kwalitatieve toelichting op de kosten gevraagd.

Het bestuur onderzoekt momenteel de mogelijkheden op welke manier hieraan invulling kan worden gegeven.

Kostenoverzicht

	2015	2015	2014
	inclusief btw	exclusief btw	
Pensioenbeheer			
Pensioenuitvoeringskosten in euro per deelnemer	€ 204,00	€ 169,84	€ 163,35
Vermogensbeheer			
Kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,21%		0,18%
Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,10%		0,08%

Kosten van het pensioenbeheer (inclusief btw) bestaan uit:

	2015	2015	2014
	inclusief btw	exclusief btw	
Uitbestedingskosten	€ 2.375.000	€ 1.963.000	€ 2.029.000
Bestuurskosten	€ 316.000	€ 261.000	€ 176.000
Advieskosten	€ 1.304.000	€ 1.078.000	€ 962.000
Toezichtkosten	€ 126.000	€ 104.000	€ 82.000
Totaal	€ 4.121.000	€ 3.406.000	€ 3.249.000

Om de kosten per deelnemer te berekenen is conform de aanbeveling van de Pensioenfederatie het aantal deelnemers gedefinieerd als de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Gewezen deelnemers tellen dus niet mee. Dit in tegenstelling tot de methode 'normdeelnemer' waarbij elk type deelnemer een weging krijgt in het totale aantal deelnemers. Een pensioengerechtigde en gewezen deelnemer kosten immers minder dan een actieve deelnemer.

De pensioenuitvoeringskosten zijn in 2015 wederom toegenomen ten opzichte van 2014. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door het vervallen van de Btw-koepelvrijstelling. Daarnaast zijn de kosten voor actuarieel en juridisch advies, pensioenadministratie

en de bestuurskosten toegenomen. Door de sterke toename van wet- en regelgeving is de tijdsbesteding voor algemeen beheer en (ondersteuning van) bestuur sterk geïntensiveerd en ook diende er vaker advies te worden ingekocht.

Per 1 januari 2015 is de Btw-koepelvrijstelling komen te vervallen voor alle werkzaamheden door pensioenuitvoeringsorganisaties (vermogensbeheer en pensioenadministratie/-beheer, waaronder bestuursondersteuning en -advies). Het vervallen van de koepelvrijstelling betekent dat de uitvoeringsorganisaties vanaf 1 januari 2015 21% Btw in rekening brengen ter zake van diensten die aan Bpf GIL worden verleend. Per saldo veroorzaakt dit een stijging in de kosten van € 690.000. Bpf GIL onderzoekt of er mogelijkheden zijn om de toename in uitvoeringskosten naar aanleiding van de Btw-situatie te beperken.

Kosten van het vermogensbeheer kunnen in twee categorieën worden onderscheiden. De eerste categorie betreft de kosten zoals die in de jaarrekening zijn verwerkt. Daaronder vallen de beheervergoeding van de vermogensbeheerder(s), het bewaarloon, kosten van ondersteuning bij het vermogensbeheer, kosten accountant inzake het vermogensbeheer en kosten met betrekking tot de beleggingsadministratie. Dit betreft een bedrag van € 1.551.000 (2014: € 1.274.000).

De tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de jaarrekening. In 2015 betreft dit een bedrag van € 347.000 (2014: € 221.000). Daarnaast worden er nog transactiekosten en aan- en verkoopkosten gemaakt. Deze bedroegen in 2015 € 1.134.000 (2014: € 701.000). De totale kosten voor vermogensbeheer bedroegen in 2015 € 3.032.000 (2014: € 2.196.000).

De kostenstijging is deels te verklaren door de toename van het belegd vermogen. De kosten voor beheer zijn namelijk afhankelijk van de waardeontwikkelingen van de beleggingen. De stijging van het belegd vermogen in het verslagjaar heeft dus tot een toename van de beheerkosten geleid. Tevens is de kostenstijging ontstaan door de toevoeging van een nieuwe beleggingscategorie (hypothekenfonds). Daarnaast zijn de kosten voor de beleggingsadministratie gestegen op grond van de nieuwe rapportageverplichtingen die met de invoering van het nFTK van toepassing zijn.

Risicomanagement

Inleiding

Het fonds wordt bij het beheer en de financiering van de pensioenverplichtingen geconfronteerd met risico's en onzekerheden. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioenverplichtingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit. Deze paragraaf gaat in op het beleid van het pensioenfonds en de risico's die het pensioenfonds bij de uitvoering van zijn taken loopt. In 2015 zijn nieuwe richtlijnen voor de jaarverslaglegging toegevoegd met betrekking tot de risico's en onzekerheden die voor pensioenfonds van toepassing zijn. Deze betekenen een verbreding en verdieping van de risicoparagraaf in het jaarverslag.

Het hoofdstuk 'Risicoparagraaf' in de jaarrekening biedt zicht op de kwantificering van de risico's en de manier waarop de risico's zijn afgedekt. In de terugblik van de beleggingscommissie wordt daarnaast ingegaan op de vraag hoe het gekozen beleggingsbeleid zich verhoudt tot de risicohouding van het fonds.

Risicomanagementsysteem

Het bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor de risico's, verbonden aan de uitvoering van de pensioenregeling(en). De doelstellingen zijn beschreven in de statuten en de ABTN. Bij het streven naar realisatie van de doelstellingen wordt het bestuur geconfronteerd met onzekerheden.

Het bestuur is risicobewust. Het bestuur beoordeelt risico's in zijn besluitvormingsproces op kans en impact. Zo nodig worden beheersingsmaatregelen genomen of acties uitgezet om risico's te beperken.

Bij het bepalen en wijzigen van beleid, alsmede de belangrijke besluiten die het bestuur neemt, vindt aan de hand van een checklist een risico- en belangenafweging plaats. De afwegingen worden in vergaderverslagen vastgelegd en zo nodig met belanghebbenden gecommuniceerd. Door deze werkwijze borgt het bestuur een cultuur van risicobewustzijn.

Het bestuur heeft in 2015 een risicomanagementbeleidsdocument vastgesteld. In 2016 onderzoekt het bestuur op welke manier nadere structurele invulling aan het risicomanagementbeleid kan worden gegeven. Hiertoe is eind 2015 de commissie uitbesteding en risicomanagement ingesteld, die de opzet en implementatie van integraal risicomanagement onderzoekt. Een dergelijke systematiek vereist een structurele analyse en vastlegging van risico's, proces, beoordeling en governance. Vooruitlopend op een integrale risicoanalyse heeft het bestuur in 2015 een integriteitsrisicoanalyse uitgevoerd. Voor 2016 staat de uitvoering van geactualiseerde risicoanalyses voor de overige risico's gepland.

Voor IRM zal FIRM van DNB als uitgangspunt worden genomen. Er worden tien hoofdcategorieën onderscheiden:

- Matching-/renterisico
- Marktrisico
- Kredietrisico
- Verzekeringstechnisch risico
- Omgevingsrisico
- Operationeel risico
- Uitbestedingsrisico;
- IT-risico;
- Integriteitsrisico;
- Juridisch risico.

De eerste vier categorieën zijn financiële en de overige zijn niet-financiële risico's. De risico's worden onderverdeeld in deelrisico's. Tot slot ziet de raad van toezicht toe op een adequate risicobeheersing door het bestuur en legt hierover verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan en de werkgever(s), alsmede in dit jaarverslag.

Risicobeoordeling

Hieronder worden de voornaamste risico's en onzekerheden behandeld:

Financiële positie

Het bestuur heeft in het verslagjaar veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van de financiële positie en de risico's en onzekerheden die hiermee gepaard gaan. Van belang hierbij zijn met name de onzekerheden in het kader van de renteontwikkeling die op meerdere beleidsterreinen belangrijke gevolgen hebben voor het fonds. Naast de gestage daling van de (beleids)dekkingsgraad, leidt de lage rente ook tot een opwaartse druk op de premie. In het kader van dit laatste zijn de afspraken van belang die in dit kader met cao-partijen zijn gemaakt over het maximale premieniveau.

Financiële risico's

Deze risico's worden in de jaarrekening beschreven en behandeld. Met name wordt ingegaan op de ontwikkelingen op de financiële markten (zakelijke waarden risico, valutarisico, actief beheer risico, matching risico, liquiditeits- en kasstroomrisico, kredietrisico, concentratierisico), de renteontwikkeling en de ontwikkelingen met betrekking tot de levensverwachting (verzekeringstechnische risico's).

De financiële positie van het fonds is niet alleen afhankelijk van de beleggingsresultaten, maar ook van de financiële en economische ontwikkelingen van de aangesloten werkgever(s) c.q. de concurrentiepositie van de onderliggende onderneming of bedrijfstak. Het bestuur kan daarop geen directe invloed uitoefenen, maar wel door beheersing van de uitvoeringskosten bijdragen aan zo laag mogelijke pensioenkosten, als onderdeel van de arbeidskosten. Elders in dit jaarverslag wordt op de uitvoeringskosten nader ingegaan. Hierna volgt een uiteenzetting rond de beheersing van de financiële risico's:

Solvabiliteitsrisico

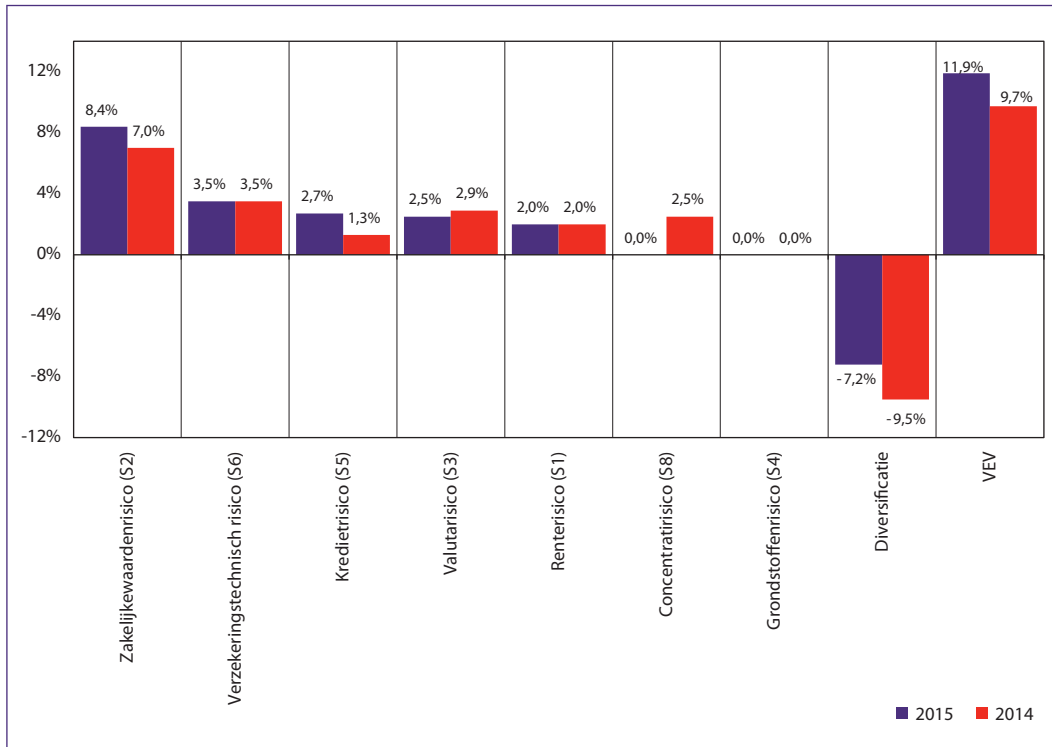
Het belangrijkste risico voor het fonds is het solvabiliteitsrisico: het risico dat het fonds niet voldoende vermogen heeft om de pensioenverplichtingen na te komen.

De solvabiliteit wordt gemeten met algemeen geldende normen en met specifieke normen die de toezichthouder oplegt. Als de solvabiliteit van het fonds daalt, bestaat het risico dat een toeslagverlening over de aanspraken en ingegane pensioenen niet kan worden betaald. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het solvabiliteitsrisico bestaat uit de volgende risicocategorieën:

- Renterisico (S1);
- Zakelijke waarden risico (S2);
- Valutarisico (S3);
- Grondstoffenrisico (S4);
- Kredietrisico (S5);
- Verzekeringstechnisch risico (S6);
- Liquiditeitsrisico (S7);
- Concentratierisico (S8);
- Actief beheer risico (S10).

In onderstaande grafiek worden deze risico's voor de jaren 2014 en 2015 in volgorde van impact op de vereiste dekkingsgraad getoond:

Renterisico (S1)

Pensioenfondsen kennen doorgaans een langere looptijd voor hun verplichtingen dan voor hun bezittingen. Daardoor ontstaat een renterisico. Want bij een rentedaling nemen de verplichtingen meer toe in waarde dan de bezittingen. Het standaardmodel van DNB bevat voorgeschreven rentescenario's (verschuiving actuele rentetermijnstructuur via voorgeschreven rentefactoren) om het vereist eigen vermogen voor dit risico te bepalen.

Bpf GIL dekt eind 2015 het renterisico voor 70% strategisch af op basis van marktwaarde met behulp van obligaties en renteswaps. Er geldt een bandbreedte van 5%.

Zakelijke waarden risico (S2)

De waarde van aandelen schommelt. Een fonds dat in zakelijke waarden belegt, loopt hierdoor risico.

Bpf GIL heeft als beleid dat 25% van de portefeuille in zakelijke waarden wordt belegd en 75% in vastrentende waarden. Door deze relatief defensieve manier van beleggen, acht Bpf GIL het zakelijke waarden risico acceptabel. Daarnaast is dit beleid in overeenstemming met de risicobereidheid van de deelnemers. Bpf GIL belegt niet in onroerend goed.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de verandering van dekkinggraad indien een rente schok, aandelenschok of een combinatie van beide plaatsvindt. De verplichtingen zijn in onderstaande tabel gewaardeerd op basis van de DNB (UFR) rentetermijnstructuur.

Rendement zakelijke waarden						
Parallele rentecurve wijziging		-25,0%	-12,5%	0,0%	+12,5%	+25,0%
	-0,50%	98,2%	101,1%	104,0%	107,0%	109,9%
	-0,25%	98,6%	101,6%	104,7%	107,8%	110,8%
	0,00%	99,0%	102,2%	105,4%	108,6%	111,8%
	+0,25%	99,5%	102,8%	106,2%	109,6%	113,0%
	+0,50%	100,0%	103,5%	107,1%	110,6%	114,2%

	= Dekkinggraad DNB < Minimaal Vereiste dekkinggraad
	= Dekkinggraad DNB < Vereiste dekkinggraad
	= Dekkinggraad DNB > Vereiste dekkinggraad

* De rentegevoeligheid en dekkinggraad van de verplichtingen zijn gebaseerd op de DNB (UFR) rentetermijnstructuur.

Indien de verplichtingen worden gewaardeerd op basis van de dagelijkse nominale rentetermijnstructuur ziet de situatie er als onderstaand uit.

Rendement zakelijke waarden						
Parallele rentecurve wijziging		-25,0%	-12,5%	0,0%	+12,5%	+25,0%
	-0,50%	89,5%	92,2%	94,9%	97,5%	100,2%
	-0,25%	90,9%	93,7%	96,5%	99,3%	102,1%
	0,00%	92,4%	95,4%	98,3%	101,3%	104,3%
	+0,25%	94,1%	97,2%	100,4%	103,6%	106,8%
	+0,50%	96,0%	99,4%	102,8%	106,2%	109,6%

*) De rentegevoeligheid en dekkinggraad van de verplichtingen zijn gebaseerd op de dagelijkse nominale rentetermijnstructuur.

Valutarisico (S3)

Valutarisico bestaat bij beleggingen in vreemde valuta. De kans dat de wisselkoers van vreemde valuta verslechtert ten opzichte van de euro betekent een risico voor een pensioenfonds omdat verplichtingen in euro zijn. Dit risico ontstaat zowel bij directe beleggingen in een vreemde valuta, als voor beleggingen in beleggingsfondsen die gewaardeerd zijn in een vreemde valuta.

Bpf GIL dekt het valutarisico in de zakelijke waardenportefeuille af voor 60%.

In de vastrentende waardenportefeuille is in het verslagjaar ook een deel geïnvesteerd in wereldwijde credits (bedrijfsobligaties).

Hierbij is ook gekozen voor een valuta-afdekking van 60%, conform de aandelenportefeuille. In de vastrentende waardenportefeuille belegt Bpf GIL in beginsel alleen in euro's. Door actief beheer is het mogelijk dat er een klein deel wordt belegd in andere valuta. Deze valuta worden niet afgedekt.

Grondstoffenrisico (S4)

Fondsen die beleggen in grondstoffen (commodities) lopen het risico dat de waarde van deze beleggingen daalt.

Bpf GIL belegt niet in commodities.

Kredietrisico (S5)

Het kredietrisico toont het effect van de kredietwaardigheid van een partij waar het fonds zaken mee doet. Hoe groot het kredietrisico is, blijkt uit de zogeheten creditspread. Deze spread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid, risicovrij, door het fonds wordt ontvangen. Een andere indicator van kredietrisico is de 'credit rating' die kredietbeoordelaars aan landen en bedrijven toekennen.

BPF GIL heeft voor het matching gedeelte van de vastrentende portefeuille gekozen voor een combinatie van swaps aangevuld met staatsobligaties van hoge kwaliteit. Daarnaast belegt GIL strategisch in credits met minimaal 'een investment grade credit rating' (BBB of hoger).

Onderstaand is de feitelijke situatie van de verdeling per 31 december 2015 weergegeven voor de vastrentende waarden portefeuille van Bpf GIL, met uitzondering van het hypotheckenfonds.

	2015	2014
AAA	66,8%	58,1%
AA	3,6%	3,1%
A	13,6%	11,4%
BBB	18,3%	25,3%
Lager dan BBB	0,2%	1,9%
Geen rating	-2,5% ¹⁾	0,2%

Verzekeringstechnisch risico (S6)

Het fonds staat bloot aan verzekeringstechnische risico's. Voornamelijk is dit alleen het financiële risico door sterfte. De feitelijke sterfte van deelnemers is hoger of lager dan verwacht en de gemiddelde levensduur van deelnemers is lager dan of overtreft de verwachtingen.

De sterftetrend wordt meegenomen bij de bepaling van de voorziening voor risico fonds.

Het verzekeringstechnisch risico omvat ook het risico van negatief resultaat op de actuariële grondslagen waarmee de pensioenpremie en de technische voorziening worden bepaald. De belangrijkste actuariële risico's zijn het langlevenrisico, het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico.

Bpf GIL houdt rekening met de sterftekansen en levensverwachting van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden door het gebruik van de overlevingstafels van het Actuariel Genootschap. Aan de sterftekansen die ten grondslag liggen aan de overlevingstafels worden fondsspecifieke correctiefactoren toegepast. Het bestuur zal van jaar tot jaar het gebruik van de overlevingstafels monitoren. De overlevingstafels zijn voor het laatst eind 2014 aangepast. Bpf GIL heeft de verzekeringstechnische risico's niet herverzekerd.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen. Dat kan er toe leiden dat het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit risico wordt beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende liquiditeiten aan te houden.

Bpf GIL belegt voor een klein deel in illiquide beleggingen, namelijk het hypotheckenfonds. Het grootste gedeelte (>90%) van de beleggingsportefeuille is echter zeer liquide. Dit geldt voor zowel de beleggingen in aandelen als vastrentende waarden. Het liquiditeitsrisico is hierdoor beperkt.

1) De S5, geen rating met een negatieve waarde (feitelijke schok), bestaat uit een aantal posten:

- De fixed income zonder rating
- Cash

De cash schokt niet. Onder het kopje fixed income zit in de look Through van het "Robeco Inst LD Euro Core Government Bond 40" fonds een negatieve positie. Deze negatieve positie heeft een negatieve schok, welke dit veroorzaakt.

Concentratierisico (S8)

Grote posten vormen een concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen worden per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur bij elkaar opgeteld. Concentratierisico kan optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een sterk sectorgebonden portefeuille van leningen kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Als aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Bpf GIL belegt in het LDFD 40 core fonds van Robeco Institutional Asset Management (hierna: RIAM). Dit fonds belegt uitsluitend in Duitse en Nederlandse staatsobligaties en swaps. De allocatie naar zowel Duitse als Nederlandse staatsobligaties is circa 20% van het totale vermogen. Echter, het gaat hier om Europese staatsobligaties met een AAA creditrating, waardoor de beleggingen door de markt gezien worden als risicovrij. Het afbouwen van deze concentraties heeft als gevolg dat er belegd dient te worden in minder kredietwaardige beleggingen. Om die reden zal bpf GIL de concentraties niet verder afbouwen.

De aandelenportefeuille is goed gespreid met 85% geïnvesteerd in de MSCI World en 15% in MSCI Emerging Markets.

Actief beheer risico (S10)

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Volgens het standaardmodel dient in beginsel alleen een buffer voor actief beheer risico gecijferd te worden voor aandelen indien de tracking error van de aandelenbeleggingen groter dan 1% is. De tracking error meet in hoeverre de aandelenmanager zich actief positioneert ten opzichte van de gekozen benchmark. Bij de berekening van het actief beheer risico dient eveneens rekening gehouden te worden met de total expense ratio (T.E.R.) van de aandelenbeleggingen.

Het in aandelen belegd vermogen van het pensioenfonds wordt belegd in passief beheerde aandelenfondsen waarvan de tracking error ten opzichte van de index nagenoeg 0 bedraagt.

Operationele risico's en overige niet financiële risico's

Operationele risico's

Het operationeel risico is het risico op verlies als resultaat van inadequate of foutieve interne processen, fouten door mensen en haperende systemen of door externe gebeurtenissen. Operationele risico's bedreigen de goede uitvoering van de pensioenregeling. De operationele uitvoering geschiedt door AZL N.V., RIAM, State Street (SSgA), Syntus Achmea Real Estate & Finance (SAREF) en KAS BANK. Deze partijen hebben een ISAE 3402 rapportage bij Bpf GIL aangeleverd.

Het bestuur is van oordeel dat de uitbesteding van de werkzaamheden garant staat voor een betere uitvoering van de pensioenregeling(en) dan indien zou zijn geopteerd voor eigen beheer. Dit betekent dat het bestuur een afzonderlijk uitbestedingsbeleid heeft geformuleerd, waarop elders in dit bestuursverslag wordt ingegaan.

Uitbesteding en de risico's die hiermee samenhangen

Het bestuur heeft met behoud van zijn verantwoordelijkheden een aantal werkzaamheden uitbesteed. Door de uitbesteding heeft het bestuur geen directe gezagsverhouding met de personen die bij de derde partij feitelijk en dagelijks zijn belast met de werkzaamheden. Er is vanuit het bestuur controle op administratieve processen zoals uitbetaling van pensioenen en pensioenberekeningen.

Het bestuur erkent voorts dat aan de uitbesteding het risico is verbonden van een verbreking van de dienstverlening door AZL, RIAM, State Street, SAREF en KAS BANK.

Bij alle uitbestedingen houdt het fonds zich (in het belang van de deelnemers) volledig aan de regelgeving van DNB op dit gebied. Het fonds beschikt steeds over een uitbestedingsovereenkomst die voldoet aan artikel 34 van de Pensioenwet. Het fonds legt afspraken over procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten vast in een Service Level Agreement (SLA). De SLA bevat ten minste ook afspraken over de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiesystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie. AZL, RIAM, State Street en KAS BANK rapporteren elk kwartaal over de naleving van de SLA.

Indien AZL, RIAM, SSgA, SAREF of KAS BANK een langdurig samenwerkingsverband met andere organisaties aangaat dan wel haar werkzaamheden geheel of gedeeltelijk overdraagt, wordt het bestuur daarover geïnformeerd. Hetzelfde geldt indien AZL, RIAM, SSgA of KAS BANK besluit essentiële werkzaamheden onderwerp van onder uitbesteding te maken.

Met het overleggen van de ISAE 3402 rapportage komt het fonds tegemoet aan de Beleidsregel 'Uitbesteding Pensioenfondsen'. Daarin bepaalt DNB dat een pensioenfonds dat zijn administratie uitbesteedt aan een uitvoerder verantwoordelijk is en blijft voor een juiste administratie.

Ook voor 2015 heeft AZL een ISAE 3402 type II rapportage en geeft de directie een In Control Statement af. Ook RIAM, SAREF en KAS BANK zijn in het bezit van een ISAE 3402 rapportage. SSgA heeft een SOC1 rapport dat voldoet aan de ISAE 3402-standaarden. Voor de meeste relevante processen is een beschrijving van de AO/IC opgesteld inclusief beheersingsmaatregelen.

De periodieke rapportages van zowel de uitvoeringsorganisaties als de externe adviseurs stellen het fonds in staat de risico's en de fondssituatie goed te volgen.

Sponsorrisico

De aangesloten werkgevers zijn de sponsors van het fonds. Hierbij loopt het fonds risico's, de zogenaamde sponsorrisico's.

Voorbeelden van sponsorrisico's zijn onder meer: faillissement, betalingsonmacht van een werkgever, financieringsrisico, beëindiging van de aansluiting van een werkgever en belangenverstrengeling tussen het pensioenfonds en een werkgever.

Bpf GIL beperkt het sponsorrisico met een strikt incassobeleid. De belangenverstrengeling bij een bedrijfstakpensioenfonds als Bpf GIL kan alleen bestaan als het fonds aandelen van een aangesloten onderneming bezit heeft. Dit risico is nagenoeg uitgesloten doordat Bpf GIL het vermogensbeheer volledig heeft uitbesteed en voornamelijk belegt in fondsen.

Omgevingsrisico en wet- en regelgeving

Hieronder worden risico's verstaan als gevolg van externe veranderingen.

Bpf GIL verstaat onder het omgevingsrisico de verwachtingen van de toezichthouders, DNB en AFM, maar ook wijzigingen in Nederlandse en Europese wet- en regelgeving. Bpf GIL ziet geen mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de totstandkoming van wet- en regelgeving. Bpf GIL voert de pensioenregeling wel uit conform wet- en regelgeving. De praktijk van de afgelopen decennia heeft aangetoond dat het risico gering is dat het pensioenfonds de wet- en regelgeving overtreedt dan wel nalatig is in de nakoming. Dit mede dankzij de juridische ondersteuning van externe adviseurs, compliance officer, de rol van de certificerend actuaire en accountant, alsmede de periodieke toetsing door DNB en AFM.

Het bedrijfstakpensioenfonds kent een verplichte deelneming aan de pensioenregeling en ondervindt derhalve geen directe gevolgen van de markt als het om de omvang van het deelnemersbestand gaat. Voor het bestuur is de continuering van de verplichtstelling van de pensioenregeling van Bpf GIL hierbij een belangrijk dossier. In 2014 is de representativiteit van de cao-partijen onderzocht in het kader van de periodieke representativiteitstoets. In 2017 dient aangetoond te worden dat het georganiseerde bedrijfsleven een belangrijke meerderheid van de in de bedrijfstak werkzame personen vertegenwoordigt. Cao-partijen zijn voornemens om de verplichtstelling in 2016 te wijzigingen. Een belangrijke stap in dit opzicht is de totstandkoming van het akkoord tussen cao-partijen FKB/GIL, cao-partijen GHP en Bpf GIL in het verslagjaar.

Verder heeft in 2015 een beleidsdag plaatsgevonden waarbij het bestuur een toekomstverkenning heeft uitgevoerd, waarbij een aantal onzekerheden voor de toekomst is onderkend. In 2016 zal hierop een vervolg worden gegeven waarbij een nadere inventarisatie van de omgevingsfactoren zal worden uitgevoerd.

IT-risico

De informatietechnologie is een belangrijke risicocategorie voor pensioenfondsen. Omdat het merendeel van de fondsen de IT heeft uitbesteed, is dit risico tot een uitbestedingsrisico verworpen. Dit geldt ook voor Bpf GIL.

Het bestuur van Bpf GIL heeft kennis genomen van de ISAE 3402 en rapportages van de partijen waaraan IT-werkzaamheden zijn uitbesteed en geen grote onvolkomenheden aangetroffen. In 2015 heeft DNB onderzoek verricht naar de beveiliging van de IT-systemen die ook de uitvoeringsorganisatie voor het fonds in gebruik heeft. Uit het onderzoek is gebleken dat de uitvoeringsorganisatie aan alle eisen voldoet, ook de aangescherpte, die DNB per 1 juni 2015 heeft ingevoerd. Op 17 van de onderzochte punten scoort de uitvoeringsorganisatie zelfs hoger dan het geëiste niveau.

Integriteitsrisico

DNB verstaat hieronder het risico voor het pensioenfonds door niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, van medewerkers. Dit risico wordt beperkt met gedragscodes en organisatie van de processen.

Bpf GIL heeft een gedragscode en een compliancebeleid. Beide zijn een wettelijke verplichting en DNB ziet actief toe op naleving. De compliance officer heeft de naleving van de gedragscode gecontroleerd en geen bijzonderheden geconstateerd.

In het verslagjaar is door DNB onderzoek gedaan naar het integriteitsrisico bij pensioenfondsen. Hieruit is gebleken dat veel fondsen op dit vlak de risico's onvoldoende in kaart hebben gebracht of monitoren. Ook voor Bpf GIL geldt dat er extra bestuurlijke aandacht benodigd is voor de inventarisatie en monitoring van de integriteitsrisico's van het fonds. In het afgelopen boekjaar heeft het bestuur daarom een uitgebreide analyse uitgevoerd van de integriteitsrisico's, waaronder uitdrukkelijk de compliance in de brede zin van het woord resorteert.

Juridische risico's

Een pensioenfonds loopt het risico op claims. Dit risico ontstaat bijvoorbeeld doordat de fondsstukken niet voldoen aan de wettelijke bepalingen. Een ander risico is dat een fondsbestuurder in persoon juridisch wordt aangesproken. Een derde risico ontstaat als het beleid van het fonds niet consistent is. Een vierde risico ontstaat als het fonds niet of onduidelijk communiceert naar partijen. Een vijfde risico betreft de aansprakelijkheid als bedrijven die het fonds heeft ingehuurd hun werk niet goed doen.

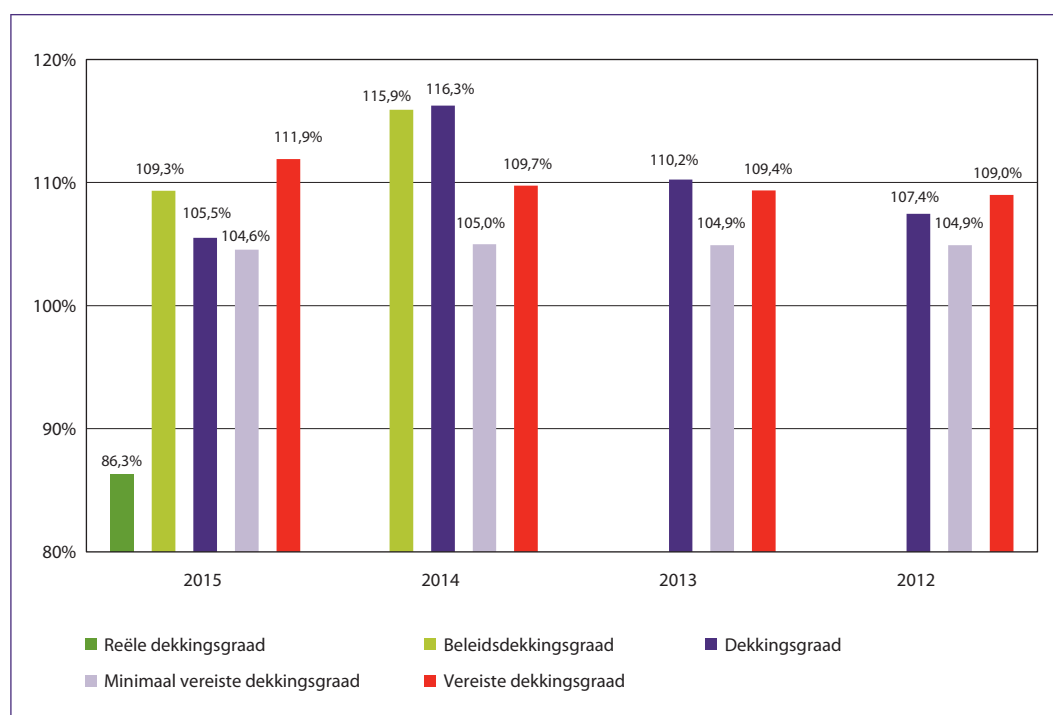
In het algemeen draagt het bestuur er zorg voor dat de leden van het bestuur voldoende kennis en kunde bezitten om de verantwoordelijkheid als bestuurder te kunnen dragen.

De opsomming van risico's is overigens niet limitatief maar de juiste afdekking van deze risico's geeft wel een indicatie over de juridische weerbaarheid van het pensioenfonds.

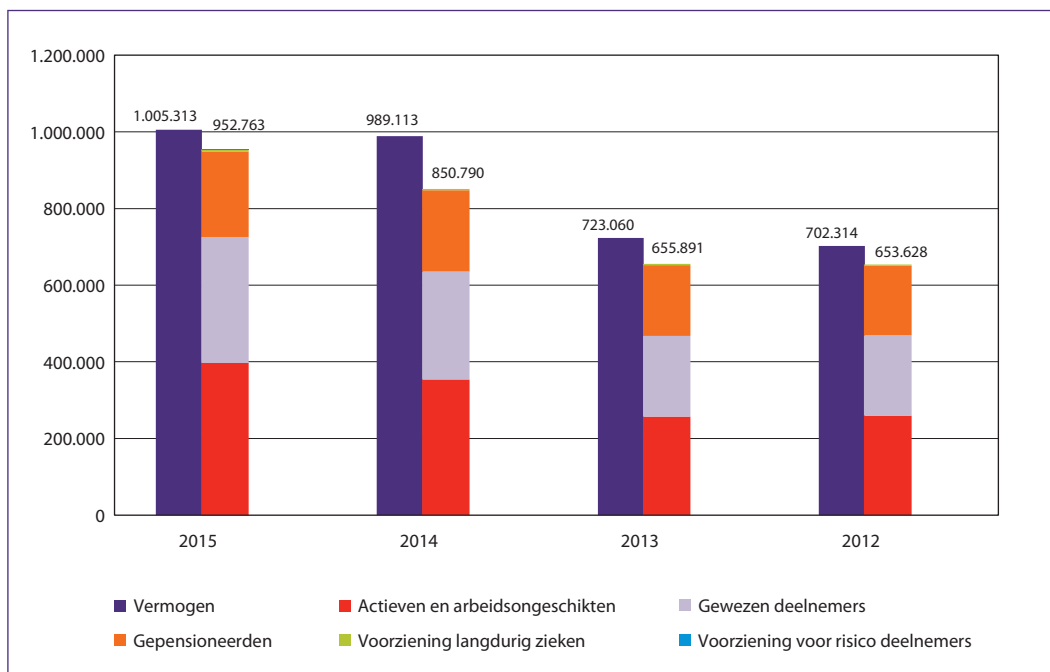
Samenvatting actuariel rapport

Financiële positie

De dekkingsgraad liet over het boekjaar een daling zien van 116,3% ultimo 2014 naar 105,5% ultimo 2015. De beleidsdekkingsgraad van het fonds daalde van 115,9% ultimo 2014 naar 109,3% ultimo 2015. De beleidsdekkingsgraad ultimo 2015 is daarmee lager dan de vereiste dekkingsgraad van 111,9%. Hierdoor is de financiële positie niet toereikend. Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van zowel de beleidsdekkingsgraad als de dekkingsgraad zien. De dekkingsgraad is gebaseerd op de technische voorziening waarbij de voorgeschreven rentetermijnstructuur is gebruikt voor de verdiscontering. Er is conform de voorschriften van DNB gebruik gemaakt van de Ultimate Forward Rate (UFR)-methodiek. De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad.

De volgende grafiek geeft het vermogen en de technische voorziening(en) weer

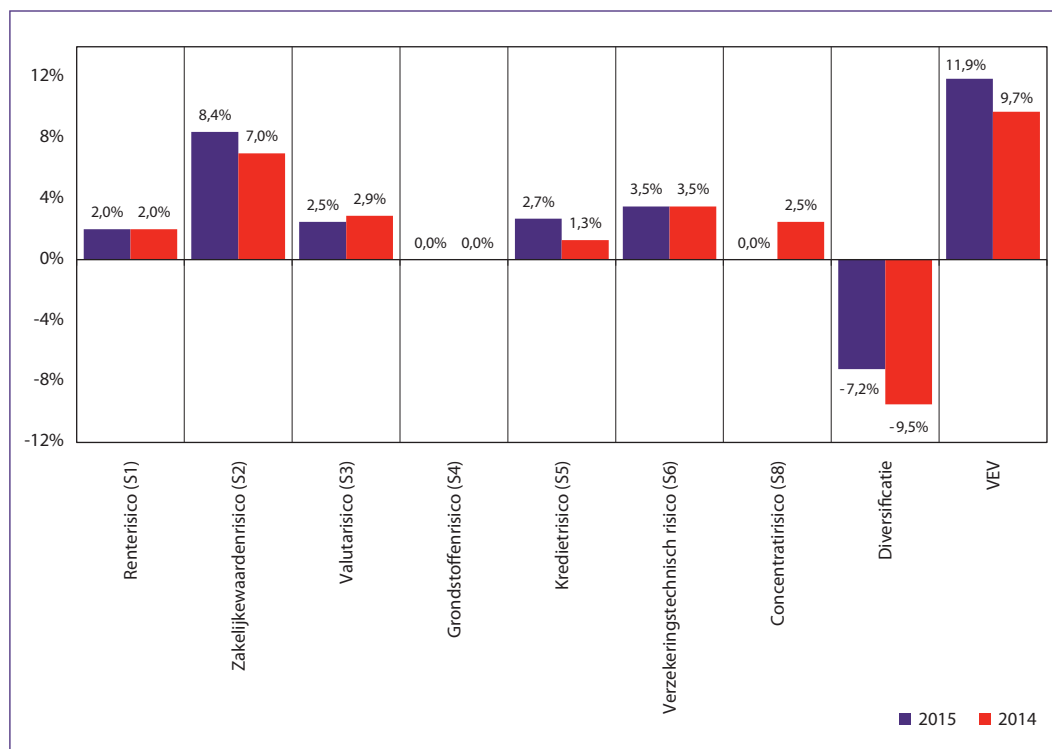

(Minimaal) vereiste financiële positie

De minimaal vereiste dekkingsgraad bedraagt 104,6% ultimo 2015. De vereiste dekkingsgraad wordt enerzijds vastgesteld op basis van de feitelijke verdeling van de beleggingsportefeuille en anderzijds op basis van de strategische verdeling van de beleggingsportefeuille. Ultimo 2015 bedraagt de vereiste dekkingsgraad 112,7% op basis van de feitelijke verdeling van de beleggingsportefeuille en 111,9% op basis van de strategische verdeling van de beleggingsportefeuille.

Voor de toetsing van de financiële positie is de vereiste dekkingsgraad ultimo 2015 vastgesteld op basis van de strategische verdeling. Dit is dus 111,9%.

De volgende grafiek toont de verdeling van de vereiste dekkingsgraad over de verschillende risico-componenten die gehanteerd worden voor de toetsing. Hierbij zijn de verdelingen opgenomen voor 2014 en 2015.

Herstelplan

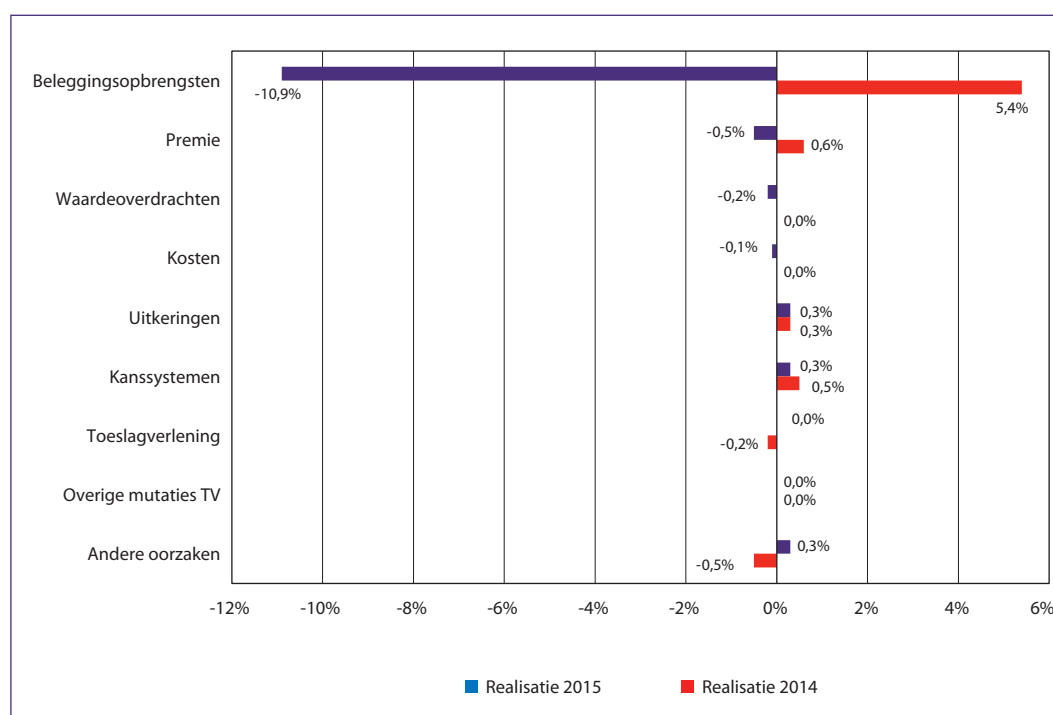
Het fonds kwam ultimo het derde kwartaal in een tekort en heeft een herstelplan ingediend bij DNB waarin wordt aangetoond dat de beleidsdekkingsgraad binnen de gekozen hersteltermijn van 12 jaar herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

Dit herstelplan voorzag voor ultimo 2015 een beleidsdekkingsgraad van 108,7%, terwijl de werkelijke beleidsdekkingsgraad van 109,3% hoger is.

Analyse van het resultaat

De daling van de dekkingsgraad van 10,8%-punt in 2015 volgt tevens uit het negatieve resultaat van 82.634 in het boekjaar. In 2014 was er een positief resultaat van 70.717. De invloed van het resultaat op de dekkingsgraad is in de volgende grafiek weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak.

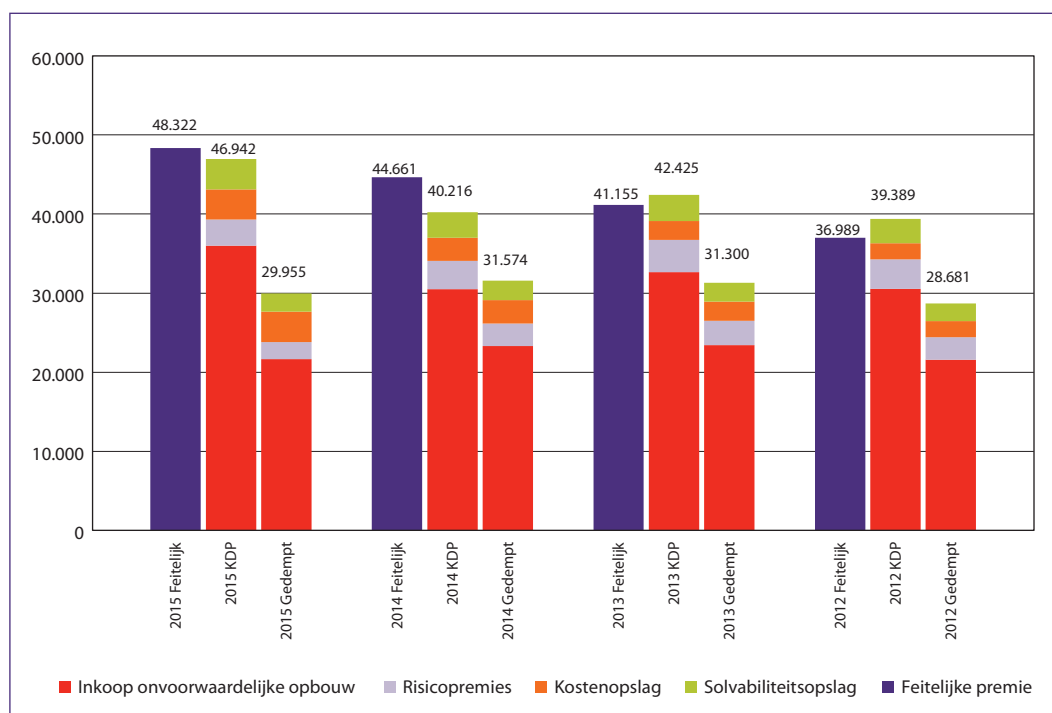
Het effect van het vervallen van de 3-maandsmiddeling voor de gehanteerde rente en de wijziging van de gehanteerde UFR-methodiek zijn in de grafiek verantwoord onder "beleggingsopbrengsten". Het vervallen van de 3-maandsmiddeling droeg voor -5,9% bij aan het verloop van de dekkingsgraad. De wijziging van de gehanteerde UFR-methodiek droeg voor -5,2% bij aan het verloop van de dekkingsgraad.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie over 2015 is vastgesteld conform de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn). Dit betekent dat de premie is vastgesteld op basis van een gedempt premiebeleid, rekening houdend met een rente van 4%. De gedempte kostendekkende premie bedraagt 29.955. De feitelijk betaalde premie is met 48.322 hoger.

De feitelijk betaalde premie, de zuiver kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie worden in onderstaande grafiek weergegeven. Hierbij zijn de zuiver kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie gesplitst conform de vereisten uit de Pensioenwet. Bij de zuiver kostendekkende premie 2015 is uitgegaan van de DNB-rentetermijnstructuur per 31 december 2014, inclusief middeling.

Verzekerdenbestand

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2014	11.673	32.629	8.217	52.519
Mutaties door:				
Nieuwe toetredingen	2.524			2.524
Ontslag met premievrije aanspraak	-2.317	2.317		0
Waardeoverdracht		-82		-82
Ingang pensioen	-77	-218	491	196
Overlijden	-20	-98	-231	-349
Afkoop		-533	-109	-642
Andere oorzaken	101	-45	-51	5
Mutaties per saldo	211	1.341	100	1.652
Stand per 31 december 2015	11.884	33.970	8.317	54.171

Specificatie pensioengerechtigden

	2015	2014
Ouderdomspensioen	6.762	6.697
Partnerpensioen	1.513	1.487
Wezenpensioen	42	33
Totaal	8.317	8.217

Beleggingen

Algemene ontwikkelingen

Terugblik

Economie

De groei van de wereldeconomie bedroeg in 2015 2,9%, na een groei van 3,1% in 2014. Deze min of meer stabiele groei trad op tegen de achtergrond van uiteenlopende ontwikkelingen. In de ontwikkelde landen nam de groei toe van 1,5% in 2014 naar circa 1,9%. Het groeitempo in de opkomende landen nam af van 5,1% in 2014 naar 4,1% vorig jaar. De wereldwijde inflatie stabiliseerde in 2015 op een laag niveau. Enerzijds kwam dit door aanzienlijk lagere grondstoffenprijzen. Anderzijds was dit een gevolg van onbenutte productiecapaciteit, waardoor het aanbod in veel sectoren groter is dan de vraag en er geen opwaartse druk op prijzen ontstaat.

Het voorzichtige herstel in de ontwikkelde landen zette door dankzij een veerkrachtige private sector. De consumptie en de huizenmarkt profiteerden in deze regio van de aantrekkende arbeidsmarkt, de lage energieprijzen en een accommoderend monetair beleid. De export en de industriële productie vertraagden in vele landen vanwege de zwakkere buitenlandse vraag.

De groei in de opkomende markten zwakte voor het vijfde jaar op rij af. Debet hieraan waren een tragere groei in China, dalende grondstoffenprijzen, lage winstmarges, hoge schulden in de private sector, het uitblijven van politieke hervormingen en kapitaaluitstroom. In de opkomende markten was de verslechtering vooral zichtbaar in de grondstoffen-producerende landen, zoals Brazilië en Rusland. De vertraging in China zette door. Meer bedrijvigheid in de dienstensector en een sterke consumptie wisten de structurele zwakte in de industriële sector en in de investeringen slechts deels te compenseren. India was van de opkomende markten één van de weinige positieve uitzonderingen.

Het aanbodoverschot van olie in de wereld zorgde in 2015 andermaal voor een sterke daling van de olieprijs. Na de forse daling van de olieprijs in 2014 van 66%, daalde de prijs van een vat Brent-olie in 2015 tot onder de \$40, een daling van 30%. De daling van de olieprijs was goed voor de groei in een groot aantal olie-importerende landen, maar nadelig voor de bedrijvigheid in olieproducerende landen.

De lage wereldwijde groei, lage inflatie en hoge volatiliteit van de financiële markten droegen bij aan een klimaat van laag blijvende rentes. De ECB kwam in maart 2015 met een opkoopprogramma voor vooral staatsobligaties. In december werd dit programma verlengd en uitgebreid. De ECB gaf aan actie te blijven ondernemen totdat de inflatie weer ongeveer 2% bedraagt. De Amerikaanse Federal Reserve verhoogde de rente in december 2015 voor het eerst in ruim negen jaar, op basis van meer vertrouwen in de groei- en inflatievooruitzichten voor de VS. De Japanse centrale bank kwam net als de ECB met een opkoopprogramma om de inflatie structureel te verhogen. De centrale banken van China en India verlaagden de rente in 2015 meerdere keren om de economische vertraging bij een dalende inflatie tegen te gaan.

Financiële markten

Niet alleen politiek, maar ook voor beleggers was 2015 een onrustig jaar. De volatiliteit nam toe door zorgen over de richting van het monetair beleid in de VS, de vertraging in China, de Griekse crisis, de vluchtelingenstroom in Europa, de Britse verkiezingen, de minidevaluatie in China in de zomer, het gewapende conflict in Syrië en de terreuraanslagen in Parijs. De scherpe daling van de olie- en grondstoffenprijzen had op zijn beurt weerslag op producenten en zorgde op de financiële markten voor risicoaversie en beweeglijke koersen.

De rendementen van de verschillende beleggingscategorieën werden sterk beïnvloed door schommelingen op de valutamarkten. De euro verloor 10% versus de dollar, 5% ten opzichte van het pond en 9% versus de yen. De dollar steeg ook sterk ten opzichte van de valuta's van grondstoffen-producerende landen en van de meeste opkomende landen.

Daarnaast was het een beweeglijk jaar voor aandelen. Eurobeleggers behaalden in 2015 niettemin een rendement op wereldwijde aandelen van 10%, na stijgingen van 16% in 2014 en 14% in 2013. De aandelenwinsten in euro's waren echter vooral het gevolg van de zwakke euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar. In dollars gemeten daalden aandelen met 1% in 2015.

De Europese markten deden het in 2015 over het algemeen goed, gesteund door een sterke winst- en dividendgroei, een toenemend ondernemersvertrouwen en een accommoderend monetair beleid. Amerikaanse aandelen bewogen zijwaarts, door een negatieve winstgroei, hoge waarderingen en een krasser monetair beleid. Japanse aandelen stegen in 2015 met 22% in euro's. Deze regioprestatie was gedreven door de gunstige combinatie van toenemende bedrijfswinsten, betere waarderingen en een soepel monetair beleid in Japan.

De rentes op langlopende Duitse en Amerikaanse obligaties bleven in 2015 per saldo nagenoeg onveranderd. Zorgen over de mondiale economie en opkoopprogramma's in de eurozone en Japan zorgden voor neerwaartse druk op de rentes, terwijl het sterke economische momentum en de beweging naar normalisatie van de rente in de VS tegenwicht boden. De uiteenlopende vooruitzichten voor het monetaire beleid leidden tot een sterke stijging van het verschil tussen de korte rentes in de VS en de eurozone. Staatsleningen uit de periferie van de eurozone deden het beter dan Duitse Bunds. Deze landen profiteerden van de overeenkomst in de zomer tussen Griekenland en haar schuldeisers, sterke economische cijfers en de verwachting van meer ECB-opkopen.

Grondstoffen hadden zwaar te lijden van de verwachte hogere rentes in de VS, de structurele afname van de vraag en het wereldwijde overaanbod. De olieprijs werd gedrukt door de lagere vraag en het uitblijven van productiebeperkingen. De Bloomberg Commodity Spot-index behaalde een jaarrendement van -16% in euro's.

Aandelenindices¹⁾	2015
MSCI World	10,4%
MSCI US	12,9%
MSCI Europe	8,8%
MSCI Japan	22,4%
MSCI Emerging Markets	-4,9%
MSCI Developed Asia ex Japan	2,1%

Bron: Thomson Reuters Datastream (31/12/2015)

Vooruitzichten

Economie

In 2016 zet het voorzichtige herstel van de economische groei van de laatste jaren naar verwachting door. Dit vertaalt zich in een gematigde economische groei, vergelijkbaar met die in 2015.

Naar verwachting stabiliseert het economische momentum in opkomende markten in 2016 en zal de binnenlandse vraag in de ontwikkelde economieën verder herstellen. De groei in de ontwikkelde markten profiteert daarbij van een sterkere mondiale

1) total net return indices (in euro)

consumptie, gedreven door een sterke daling van de olieprijs en verbeterde arbeidsmarkten. Centrale banken kunnen door de lage inflatie wereldwijd een soepel beleid blijven voeren. De inflatie zal in 2016 daardoor waarschijnlijk gaan stijgen.

Vanwege de hoge schulden blijft China een groot risico voor de wereldeconomie. Een risico is dat de groei afzwakking in de opkomende landen doorzet. Voor een duurzame groei in deze regio zijn hervormingen nodig. Ook een verdere normalisatie van het monetaire beleid in de VS kan aanleiding geven tot volatiliteit op de mondiale kapitaalmarkten. Verder zijn er geopolitieke risico's. Naast de spanningen rond vluchtelingen en de Amerikaanse presidentsverkiezingen is er het EU-referendum in het VK voor eind 2017.

Financiële markten

Vanwege de grote onzekerheden rond het basisscenario van voorzichtig herstel, blijft de volatiliteit op financiële markten in 2016 naar verwachting hoog. Dit is in de eerste maanden van 2016 ook al zichtbaar geworden met een flinke neerwaartse correctie op de aandelenmarkten, die vervolgens ook wel weer een herstel lieten zien, en een verdere daling van de rente.

De rente zal, ingegeven door gematigde inflatieverwachtingen en monetaire opkoopprogramma's laag blijven. Bij een verder economisch herstel en verdere renteverhogingen in de VS is in de komende paar jaar een geleidelijke rentestijging te verwachten. Het per saldo soepel blijvende monetaire beleid kan voor spread producten zoals credits, high yield en Emerging markets debt leiden tot een instroom van beleggers die op zoek zijn naar rendement. Zwakke grondstoffenprijzen, de hoge schuldposities binnen opkomende landen en een beperkte liquiditeit van spread producten vormen daarbij wel beperkende factoren.

De vooruitzichten voor aandelen zijn in een omgeving met een bescheiden cyclisch herstel en lage rentes per saldo positief, vooral voor bedrijven in Europa en Japan. Amerikaanse bedrijven krijgen te maken met een toenemende kostendruk als gevolg van stijgende lonen en een sterkere dollar.

Terugblik op 2015 door de beleggingscommissie

In 2015 zijn twee beleidswijzigingen doorgevoerd o.b.v. de uitgevoerde ALM-studie: het toevoegen van de categorie Nederlandse Particuliere Hypotheken en het verhogen van de allocatie naar zakelijke waarden van 21% naar 25%.

In de eerste helft van 2015 heeft er een selectietraject plaatsgevonden voor een hypotheekfonds. Uiteindelijk is gekozen voor het particuliere hypotheekfonds van Achmea Investment Management.. Sinds 1 december 2015 is het fonds hierin belegd voor circa € 80 miljoen.

De hogere allocatie naar zakelijke waarden is in april doorgevoerd.

In 2015 is tevens door het fonds besloten om de afdekking van het renterisico in 2016 te verlagen naar 60% op marktaandeel. Omdat het fonds vanaf oktober in reservetekort verkeert, is het besluit voorgelegd aan DNB. Daarnaast is het fonds voornemens de allocatie naar zakelijke waarden te verhogen naar 31% zodra het fonds uit herstel is.

Daarnaast is in de eerste helft van 2015 onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van dynamische renteafdekking middels een staffel. Als test is deze staffel geïmplementeerd in de monitorrapportage van Robeco. Na een testperiode zal dit onderzoek verder worden afgerond in 2016.

In de tweede helft van 2015 zijn onder andere de investment beliefs geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat de 14 investment beliefs zijn samengevoegd tot 7 vernieuwde investment beliefs. Deze investment beliefs zijn terug te vinden op de website van het fonds. Daarnaast is de uitvoering van het valutarisico onderzocht. Naar aanleiding van dit onderzoek is besloten om het totale valutarisico niet aan te passen, maar de valuta-afdekking opnieuw in te richten waardoor kosten worden bespaard. Het valutarisico in vastrentende waarden zal voortaan voor 100% worden afgedekt, het valutarisico in de aandelen uit ontwikkelde markten zal voor 50% worden afgedekt en het valutarisico in de aandelen uit opkomende markten zal niet meer worden afgedekt. Op totaalniveau is het valutarisico daarmee gelijk gebleven.

In oktober 2015 is de looptijd van het contract met Kas Bank geëindigd. Er heeft daarom opnieuw een onderhandelingsproces plaatsgevonden. Het contract met Kas Bank zal in 2016 voor een periode van 3 jaar opnieuw worden vastgelegd. De kosten zijn ten

opzichte van eerdere overeenkomst gestegen, maar dit heeft met name te maken met het feit dat de rapportage eisen van DNB sterk zijn toegenomen door het nFTK.

Als laatste is er eind 2015 uitvoerig onderzoek gedaan of er een betere invulling mogelijk is van de vastrentende waarden portefeuille beheerd door Robeco. Naar aanleiding van dit onderzoek is onder andere besloten dat de discretionaire portefeuille zal worden vervangen door een fondsoptelling met dezelfde benchmark. Hierdoor worden de kosten gereduceerd. De fondsoptelling biedt minder keuzevrijheid aan het fonds.

Daarnaast zal het huidige LDI fonds worden vervangen voor een LDI maatwerk fonds. Dit geeft het pensioenfonds de gelegenheid om de renteafdekking fonds specifiek en met eigen restricties in te richten. Hierdoor kan het fonds bijvoorbeeld het curverisico beter sturen.

Ontwikkeling portefeuille

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in de toelichting op de balans. Ten opzichte van ultimo 2014 heeft het belegde vermogen (inclusief lopende interest en liquide middelen) een stijging van € 17 miljoen laten zien, van € 983 miljoen ultimo 2014 tot € 1.000 miljoen ultimo 2015. De performance van de portefeuille was negatief over 2015 (circa -/-1,50%), maar door de ontvangen premies is het totale vermogen alsnog gestegen.

Portefeuillebeheer

Robeco Institutional Asset Management (hierna: RIAM) beheert de vastrentende waarden portefeuille van Bpf GIL. De vastrentende waarden portefeuille heeft bij Bpf GIL vooral het doel om de verplichtingen af te dekken. Hiermee vermindert Bpf GIL het renterisico. Daarnaast is het secundaire doel om een hoger rendement te behalen dan de waardetoeename van de pensioenverplichtingen.

Sinds 1 december 2015 wordt een deel van het vermogen in vastrentende waarden belegd in het particuliere hypotheekfonds van Syntus Achmea Real Estate & Finance. De reden hiervoor is dat het een beter rendement oplevert dan beleggingen in staatsobligaties, terwijl het risico naar verwachting gelijk blijft.

State Street belegt voor Bpf GIL de aandelenportefeuille. Van de aandelenportefeuille wordt ongeveer 85% belegd in ontwikkelde gebieden en 15% in Emerging Markets. State Street belegt in vijf fondsen voor Bpf GIL: Europa, Noord-Amerika, Pacific, Israël en Emerging Markets. Op de fondsen voor de ontwikkelde markten is een maatschappelijk verantwoord beleggen filter van toepassing, die uitsluiting van onder andere kinderarbeid en controversiële wapens waarborgt. De vermogensbeheerders hebben de principes voor verantwoord beleggen van de UNPRI ondertekend.

De zakelijke waarden portefeuille wordt passief belegd. In de vastrentende waarden portefeuille wordt gedeeltelijk actief belegd. Bij een actieve beleggingsstijl krijgt een vermogensbeheerder –binnen afgesproken grenzen– de vrijheid om af te wijken van een index die als benchmark is afgesproken, om op die manier extra rendement ten opzichte van die index te realiseren. Bij een passieve beleggingsstijl wordt juist geprobeerd om de index zo goed mogelijk na te bootsen, waardoor het rendement naar verwachting in lijn met die index ligt.

Strategisch beleggingsbeleid

De strategische vermogensverdeling is in 2015 gewijzigd. Tot 1 april 2015 zijn de volgende normgewichten gehanteerd: vastrentende waarden 79% en aandelen 21%. Per 1 april 2015 zijn de nieuwe normgewichten ingevoerd: vastrentende waarden 75% en aandelen 25%.

De beleggingscommissie beoordeelt tevens aan de hand van de rapportages of wijzigingen van de portefeuille noodzakelijk zijn (bij posities buiten de bandbreedte) om de portefeuille in lijn te brengen met de normportefeuille. De portefeuille heeft zich in 2015 binnen de bandbreedte bewogen.

Normportefeuille

De strategische vermogensverdeling (verdeling aandelen en vastrentend) is in 2015 aangepast. Het zakelijke waarden percentage is verhoogd van 21% naar 25%. Daarnaast is de categorie hypotheke toegevoegd aan de portefeuille.

Onderstaand de portefeuille per eind 2015

Asset (ultimo 2015)	Norm	sub%	Min	Marge	Max	Benchmark
Aandelen	25%		20%		30%	
World		85%		-5%+5%		MSCI World Net Return Index
Emerging Markets		15%		-5%+5%		MSCI Emerging Markets Net Return index
Vastrentende waarden	75%		70%		80%	
LDFD 40 Core Fonds		52%		-10%+10%		Fonds is benchmark
Discretionair Global credits en Euro Gov Bonds		18%		-10%+10%		Barclays Global Aggregate Corporate bond index
IGCB Fonds		20%		-10%+10%		Barcap Euro Aggregate: Corporate ex Financials
Particulier hypothekefond SAREF		10%		-10%+5%		Fonds is benchmark

Renterisico

Het renterisico werd gedurende 2015 strategisch voor 70% afgedekt. Hierbij werd een bandbreedte van 5% aangehouden. De renteafdekking verschuift door koerswijzigingen en doordat er gehandeld wordt. Door RIAM een bandbreedte te geven waarbinnen de renteafdekking moet liggen, kan dit pro-actief worden beheerd. Deze richtlijn maakt de vaste verdeling tussen de fondsen binnen de vastrentende waarden portefeuille ondergeschikt. In de beleggingscommissie is vorig jaar besloten dat er wordt gestuurd op renteafdekking op basis van marktrente. Daarbij is afgesproken dat de rente afdekking op basis van de Ultimate Forward Rate (hierna UFR) wel wordt gemonitord door RIAM, maar dat bij overschrijding (>100% renteafdekking op UFR basis) hier geen automatische actie op wordt ondernomen. Bij overschrijding zal dit binnen de beleggingscommissie besproken worden.

De renteafdekking op marktwaarde ligt eind 2015 dicht tegen de ondergrens van de bandbreedte als gevolg van de renteontwikkelingen. Er is echter besloten om bij overschrijding niet volledig terug te sturen naar 70%, omdat het fonds het streven heeft om de renteafdekking per 1 mei 2016 te verlagen naar 60%.

Het bestuur is van mening dat het renterisico lager is bij een lagere rente. Bij de huidige situatie op de financiële markten wordt de kans op een forse rentedaling lager geacht. Het (zeer) grootschalige opkoopprogramma van de ECB leidt tot een verstoorde obligatiemarkt waarbij veel meer vraag dan aanbod is naar obligaties hetgeen de renteniveaus drukt. Op de langere termijn, als de extra vraag wegvalt,

kan dat leiden tot een oplopende rente. De beoogde verlaging van de renteafdekking leidt tot een beperkte verhoging van het vereist eigen vermogen welke valt binnen de bandbreedtes hiervan.

Valutarisico

De vastrentende waarden portefeuille is geheel in euro's belegd behalve het wereldwijde bedrijfsobligaties gedeelte. Dit gedeelte is in 2015 voor 60% afgedekt naar de euro.

Binnen de aandelenportefeuille worden alle vreemde valuta voor 60% afgedekt naar de euro.

Het fonds heeft geen actieve valutavisie, het afdekken van valuta's vindt louter plaats vanuit risicomanagementoverwegingen en niet vanuit rendementsoverwegingen. Het vreemde valutarisico in de aandelenportefeuille wordt voor 60% afgedekt middels termijncontracten. Eenmaal per maand vindt er rebalancing plaats van de valuta afdekking terug naar 60%. Er wordt dus niet op basis van een bepaalde korte termijn valutavisie meer of minder dan 60% afgedekt.

In 2015 is onderzocht of het wellicht efficiënter is om alleen de belangrijkste valuta af te dekken, zonder dat het valutarisico voor de gehele portefeuille toeneemt. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft het pensioenfonds besloten om 100% van het valutarisico af te dekken voor de vastrentende waarden. Daarnaast wordt 50% van het valutarisico van de valuta uit ontwikkelde landen afgedekt voor de zakelijke waarden. Hier is voor gekozen, omdat het afdekken van de valuta uit opkomende landen het duurst is.

Daarnaast is gekozen voor 100% afdekking van het valutarisico voor de vastrentende waarden, omdat de vastrentende waarden dienen voor renteafdekking. Er is voor gekozen om ook in buitenlandse obligaties te beleggen om concentratierisico te voorkomen. Het valutarisico is een direct gevolg van het spreiden van de portefeuille over verschillende regio's, maar is geen doel op zich. Daarom wordt 100% van het valutarisico afgedekt voor de vastrentende waarden.

De argumentatie om het valutarisico gedeeltelijk af te dekken voor de zakelijke waarden in plaats van volledig is erin gelegen dat de grootste risicoreductie plaatsvindt in de eerste stap naar 50% afdekking. Verdere reductie in het valutarisico levert verhoudingsgewijs weinig extra risicoreductie op.

Dit beleid wordt per 1 mei 2016 aangepast, zoals eerder omschreven in dit hoofdstuk.

Resultaat

Het rendement van de totale portefeuille na valuta hedging komt neer op $-1,5\%$. Het rendement van de totale portefeuille over 2015 vóór valuta hedging bedraagt $-0,69\%$ versus het benchmarkrendement van $-0,85\%$, een outperformance van $0,16\%$. Deze outperformance wordt enerzijds veroorzaakt door de outperformance op de vastrentende waarden en de aandelen en anderzijds door het totale gewicht naar de vastrentende waarden en de aandelen ten opzichte van de normgewichten. Alle performance cijfers zijn gebaseerd op de rapportages van KAS BANK.

Voor aandelen was 2015 een redelijk jaar. De aandelenportefeuille behaalde een rendement van $3,55\%$ (na hedging), $0,20\%$ boven de benchmark die $3,35\%$ presteerde. Het resultaat is met name te danken aan de performance van aandelen wereldwijd met een rendement van $5,51\%$. De aandelen uit opkomende markten hadden een negatieve performance van $-7,25\%$ na hedging. Alleen aandelen wereldwijd presteerden beter dan de benchmark.

De licht gestegen rente in 2015 heeft gezorgd voor een negatief rendement in de vastrentende waarden portefeuille. De portefeuille behaalde een rendement van $-3,55\%$ over 2015 versus $-3,79\%$ voor de benchmark. Het negatieve rendement werd voornamelijk veroorzaakt door de Liability Driven Investments (LDI) met een rendement van $-6,97\%$. De LDI portefeuille kent een langlopend karakter vanuit de wens om met deze portefeuille het renterisico van de verplichtingen conform de strategische doelstelling af te

dekken. De discretionaire obligatie portefeuille en het hypotheekfonds hebben een positieve (absolute) performance laten zien van respectievelijk 2,64% (BM: 2,63%) en 0,05% (BM: 0,05%). De performance van het obligatiefonds was negatief met -/- 0,42% (BM: -/- 1,09%).

Z-score en performancetoets

Op basis van artikel 5 lid 1a Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 moet vrijstelling worden verleend als uit de performancetoets blijkt dat het feitelijk behaalde beleggingsrendement van het bedrijfspensioenfonds in negatieve zin afwijkt van het rendement van de door het fonds vastgestelde normportefeuille. Volgens het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 zal de performancetoets worden toegepast over de periode januari 2011 tot en met december 2015. Indien de uitkomst van de performancetoets beneden 0 uitkomt, kan een werkgever vanaf 1 januari 2016 een verzoek indienen tot vrijstelling van deelname.

Over 2015 is een z-score behaald van +0,33. De performancetoets over de periode 2011 tot en met 2015 bedraagt +1,23. Daarmee blijft de performancetoets boven het vereiste minimum van nul.

Periode	Z-score	Performance toets
2015	+0,33	+1,23
2014	+0,39	+1,17
2013	+0,30	+2,25
2012	+0,08	+0,37
2011	-1,22	+0,09

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

GIL neemt Maatschappelijk Verantwoord Beleggen mee in de vaststelling van het beleggingsbeleid.

MVB kent drie basisthema's: Environmental, Social en Governance, die samen bekend staan als de ESG. De exacte invulling bestaat uit vier pijlers. Ten eerste, kan er simpele screening op de beleggingssectoren plaatsvinden waardoor bijvoorbeeld wapenfabrikanten worden uitgesloten in het beleggingsbeleid. Een meer uitgebreide screening sluit sectoren uit met een grotere lijst aan negatieve criteria. Ook kan er screening plaatsvinden op basis van positieve criteria, waardoor bijvoorbeeld wordt belegd in bedrijven die zelf verantwoord ondernemen. Een andere MVB vorm is het doen van zogenaamde thematische investeringen, zoals bijvoorbeeld het investeren in groene energie fondsen. Als laatste is er de mogelijkheid om actief mee te denken over de invulling van MVB door invloed uit te oefenen op bedrijven (engagement).

GIL houdt zich aan de wet- en regelgeving en eist dat ook van de vermogensbeheerders. D.w.z. dat er niet wordt belegd in clustermunitie.

GIL neemt MVB mee, maar ziet ook beperkingen:

- de passieve aard van de beleggingen, m.n. aandelen, maakt een volledig geïmplementeerd MVB beleid onmogelijk. GIL is afhankelijk van hetgeen de partners te bieden hebben.
- de grootte van het fonds legt beperkingen op.

In onderstaande beschrijving wordt de huidige situatie inzake het MVB beleid per beheerder samengevat.

SSgA

- SSgA heeft UNPRI onderschreven (UNGC echter nog niet).
- Positief beleid fondsen met uitsluiting binnen de MSCI World aandelenfondsen.
- Voorbeelden van uitsluitingen zijn controversiële wapens, conflictstaten, mensenrechten overtredingen en verslechtering van het milieu.
- Binnen de EMG aandelenportefeuille vindt geen uitsluiting plaats.

- Voting en engagement maakt onderdeel uit van de dienstverlening.
- Beleid voldoet aan wettelijke eisen inzake niet-beleggen in producenten van clustertermunitie.

RIAM

- RIAM heeft UNPRI en UNGC onderschreven.
- MVB is integraal onderdeel van het portefeuille selectiebeleid.
- RIAM voert actief uitsluitingsbeleid indien engagement niet werkt.
- Beleid voldoet aan wettelijke eisen inzake niet-beleggen in producenten van clustertermunitie.

SAREF

- Wanneer bij het adviestraject naar voren komt dat een klant een energie zuinige woning koopt (of bezit), dan kan de adviseur de mogelijkheden uit de Tijdelijke regeling Hypothecair Krediet gebruiken om meer te financieren dan voor een reguliere woning.
- Syntrus Achmea Real Estate & Finance ondersteunt deze regeling.
- Binnen de aanvraag dient er dan aangegeven te worden welk type energielabel of index de woning heeft. Aan de hand van deze gegevens komt de klant in aanmerking voor een hogere LTV (106% i.p.v. 103% in 2015) en een hogere LTI.

De Beleggingscommissie vindt de mate van MVB beleid acceptabel gegeven de keuzes met betrekking tot passief beheer. Bij passief beheer zijn de mogelijke opties inzake MVB nu eenmaal beperkter dan bij actief beheer. Het lagere risicoprofiel van passief beheer vindt BPF GIL echter prevaleren boven de bredere keuzes ten aanzien van het MVB beleid. Daarnaast zou het implementeren van een maatwerk MVB beleid aanzienlijke kostenstijgingen met zich meebrengen die BPF GIL niet acceptabel vindt.

Vooruitblik 2016

Het bestuur van Bpf GIL richt zich in 2016 vooral op de volgende aandachtspunten:

Bestuurssamenstelling:

Het bestuur beraadt zich in 2016 over het vraagstuk hoe de continuïteit binnen het bestuur op de lange termijn kan worden gewaarborgd.

Btw-vraagstuk:

Het fonds heeft in het verslagjaar de mogelijkheden onderzocht naar de haalbaarheid van een juridische procedure tegen het vervallen van de koepelvrijstelling. Daarnaast is gekeken naar alternatieve mogelijkheden om de Btw-verplichtingen te beperken. Het bestuur laat zich in dit traject bijstaan door een fiscaal adviseur. In de loop van 2016 verwacht het bestuur meer duidelijkheid te verkrijgen over de Btw-situatie van het fonds.

Handhavingsbeleid:

Het bestuur verwacht dat sociale partners in de loop van 2016 een nieuwe verplichtstellingsbeschikking aanvragen. Nieuw ten opzichte van de huidige verplichtstelling is dat de aanvraag niet alleen door de partijen groothandel in levensmiddelen maar ook door de groothandel in horeca producten zal worden ondersteund. Het bestuur zal als gevolg hiervan de gevolgen voor de bestuurlijke organisatie in kaart brengen. Daarnaast zal het handhavingsbeleid op de nieuwe verplichtstelling worden aangepast.

Harmonisatie pensioenregelingen:

Het pensioenfonds heeft zich tot doel gesteld om één geharmoniseerde pensioenregeling uit te voeren die past binnen de fiscale kaders en voldoet aan overige wet- en regelgeving. De nieuwe pensioenregeling dient, gezien de eenvoud, zoveel mogelijk te leiden tot een besparing in de uitvoeringskosten en tot transparantie en begrijpelijke communicatie naar alle deelnemers en werkgevers toe. In 2016 onderzoekt het bestuur op welke manier de beoogde harmonisatie kan worden gerealiseerd.

Norm 3 Code Pensioenfondsen -> Beleids- en verantwoordingscyclus:

In 2016 wordt de invulling van deze cyclus verder geconcretiseerd. Het bestuur formuleert daartoe kaders waarbinnen de commissies zich bij het uitvoeren van de SWOT-analyses voor de aan hun toebedeelde aandachtsgebieden dienen te begeven. Vervolgens kunnen de commissies met de analyses aan de slag en wordt een risicoanalyse uitgevoerd. Het resultaat wordt tijdens de beleidsdag van het bestuur medio 2016 samengevoegd en vertaald in doelstellingen en aandachtspunten. De doelstellingen worden waar nodig in een beleidsplan voor een periode van drie jaar vastgelegd. Tot slot wordt het geheel van de beschreven stappen jaarlijks gemonitord en geëvalueerd.

Integraal risicomanagement:

De focus ligt in 2016 op de implementatie en in uitvoering nemen van een structureel risicomanagementbeleid. Het bestuur onderzoekt de meerwaarde van een risicomanagementsysteem en de aanstelling van een risicoadviseur.

Eind 2015 heeft het bestuur een integriteitsrisicoanalyse uitgevoerd. Voor 2016 staan de actualisatie van de overige risico's gepland en zal een jaarplan worden opgesteld.

Toekomstoriëntatie:

Vanaf eind 2015 worden gesprekken gevoerd met een groot bedrijf over de mogelijke vrijwillige aansluiting bij het fonds. In dit kader zal dan mogelijk ook een collectieve waardeoverdracht plaatsvinden. Een van de benoemde strategische uitgangspunten betreft de beheerste groei. Om dit te kunnen realiseren gaat het bestuur gesprekken aan met partijen in de markt die zich richten op de foodservice en geïnteresseerd zijn in een samenwerking met Bpf GIL. Het belang van de deelnemers staat hierbij op de eerste plaats.

Utrecht, 16 juni 2016

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen,

Jelle Griffioen
(werkgeversvoorzitter)

Martijn Raaijmakers
(plaatsvervangend werknemersvoorzitter)

Gerard Wegh

Nico Passchier

Maurice Krah

Bert Kok

Boudewijn Heineman

Raad van Toezicht

Samenvatting Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (hierna RvT) heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De RvT is ten minste belast met het toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan het verantwoordingsorgaan en in het jaarverslag. De RvT staat het bestuur met raad ter zijde. In 2015 is er sprake geweest van een constructieve samenwerking tussen bestuur en RvT, ieder vanuit de eigen rol en positie.

De RvT gebruikt als toetsingskader voor het uitvoeren van haar taak de Code Pensioenfondsen, de pensioenwetgeving en toezichtcode van de Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector (VITP).

De RvT heeft een rapportage opgesteld. Dit rapport bevat de bevindingen en aanbevelingen van de RvT. De rapportage betreft de periode van 1 januari 2015 tot en 31 december 2015. Het rapport is besproken met het bestuur en verantwoordingsorgaan. De belangrijkste bevindingen en aanbevelingen zijn in deze samenvatting opgenomen.

De RvT heeft in haar rapport over verslagjaar 2014 een aantal aanbevelingen gedaan. Het bestuur heeft de aanbevelingen besproken, en opgepakt. Nog niet alle aanbevelingen zijn (volledig) opgevolgd. Naast de aanbevelingen uit dit rapport zal de raad ook de openstaande aanbevelingen uit het rapport van 2014 blijven volgen.

In 2015 heeft de RvT kennisgenomen van veel fondsdocumenten en zich verdiept in de onderwerpen nFTK, het beleggingsbeleid, de risicohouding, de haalbaarheidstoets, het akkoord met de partijen betrokken bij de Groothandel in Horecaproducten en het communicatiebeleid. Verder is er de aandacht geweest voor de samenstelling van het bestuur en de commissies, naar aanleiding van het vertrek van twee ervaren bestuursleden in de tweede helft van het jaar.

In het verslagjaar heeft de RvT adviezen uitgebracht aan het bestuur inzake het beloningsbeleid, de dekkingsgraadrapportage, het geschiktheidsplan en het functieprofiel van het bestuur en de gedragscode. Naast deze zaken heeft de raad overleg gevoerd met het (dagelijks) bestuur over onder andere het reglement en de overeenkomst voor de RvT, een aansprakelijkheidsverzekering voor de beleidsbepalers, het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) en de begroting.

Voor wat betreft het functioneren van de governance heeft het bestuur in 2015 de RvT en VO bij belangrijke ontwikkelingen betrokken. Het bestuur heeft een aantal zaken, zoals bijvoorbeeld het beloningsbeleid, in goed overleg en zorgvuldig aangepakt. De RvT vraagt wel bestuurlijke aandacht voor het geschiktheidsplan en de borging van diversiteit en specifieke deskundigheid bij het ontstaan van vacatures.

Ten aanzien van het functioneren van het bestuur is de werkwijze van het bestuur om met commissies te werken een goede keuze om de werklust te verdelen en onderwerpen goed voor te bereiden. Desalniettemin is de werklust hoog. De RvT beveelt aan te bezien hoe de werklust binnen het bestuur voor iedereen hanteerbaar en reëel blijft.

Het bestuur heeft in de beleidsvorming belangrijke stappen gezet met het ontwikkelen van een missie, visie en strategie, de invoering van nFTK, de communicatie (o.a. de website), het verbeterde uitbestedingsbeleid en vooral op het gebied van de representativiteit en verplichtstelling. Het bestuur heeft daarbij gekozen voor een zorgvuldige aanpak.

De RvT beveelt in dit kader aan om de missie, visie en strategie definitief te maken, bij de beoordeling van de financiële positie ook de marktrente mee te nemen, het proces van uitbesteding consequent toe te passen, ten aanzien van het vermogensbeheer een beschrijving te maken waarin duidelijk wordt wie welke taken uitvoert en welke verantwoordelijkheden heeft, een controle op de vermogensbeheercontracten uit te voeren op marktconformiteit, de 'investment beliefs' bestuursbreed te bediscussieren, en een volgende stap in het risicomanagement te zetten.

De RvT concludeert dat het bestuur in 2015 opnieuw veel en goed werk heeft verricht, proactief te werk gaat en streeft naar verbetering, waar dat mogelijk is. De RvT acht dit bestuur in staat om voor Bpf GIL en alle belanghebbenden de juiste en afgewogen besluiten te nemen, die nodig zullen zijn, en het fonds adequaat te leiden. Als RvT, zullen wij het bestuur daar graag bij blijven volgen en waar nodig of gewenst met raad terzijde staan.

16 juni 2016

De Raad van Toezicht

Jeroen Hilbrands

Antoinetta Eikenboom

Christiaan Tromp

Reactie bestuur

Het bestuur van Bpf GIL heeft met tevredenheid kennisgenomen van de rapportage van de raad van toezicht. Daarnaast ziet ook het bestuur terug op een jaar waarin het bestuur en de raad constructief hebben samengewerkt. Het bestuur complimenteert de raad met de goede aanpak van de beoordeling en de concrete aanbevelingen aan het bestuur.

Opvolging aanbevelingen 2014

De opvolging van de aanbevelingen over verslag 2014 zijn eind 2015 met de raad besproken. Het feit dat niet alle aanbevelingen over dat jaar volledig zijn opgevolgd is deels te verklaren door de prioritering die in deze drukke tijden gegeven wordt aan de acties die voor het fonds worden uitgevoerd. Daarnaast geldt dat het bestuur en de raad op bepaalde punten verschillen in inzicht over de optimale invulling van de opvolging. Hierna wordt bij de belangrijkste openstaande punten een korte terugkoppeling gegeven:

“De wijze waarop een bestuurslid namens de pensioengerechtigde is benoemd is niet in overeenstemming met de statuten.”

Het bestuur heeft eind 2015 besloten de statuten aan te laten passen op deze aanbeveling. Deze zijn echter nog niet notarieel verleden omdat werving voor deze zetel momenteel niet aan de orde is en de statuten in 2016 op meerdere onderdelen gewijzigd dienen te worden.

“Stel afzonderlijke profielen op voor de verschillende bestuurszetels.”

Het bestuur hecht er waarde aan dat een functieprofiel, c.q. functieprofielen worden vastgesteld die door het bestuur én de raad van toezicht worden gedragen. Het verdient volgens het bestuur echter niet de voorkeur om per soort functie op voorhand

een specifiek profiel op te stellen, aangezien afhankelijk van de situatie ook rekening dient te worden gehouden met eventuele portefeuillewijzigingen binnen de bestaande bezetting. Het bestuur wil daarom vasthouden aan het werken met één algemeen functieprofiel voor het bestuur en één voor de voorzitters, dat vervolgens per vacature en afhankelijk van de bezetting binnen het bestuur op dat moment, als uitgangspunt wordt gebruikt om een specifiek profiel op te stellen gericht op de betreffende vacature.

“De RvT vindt de huidige informatie bij de maandelijkse dekkingsgraadrapportage te summier en adviseert het bestuur tot een verbeterde maandelijkse rapportage.”

Het bestuur werkt continu aan de verbetering van (financiële) managementrapportages. Het bestuur wil echter voorkomen dat onnodig wordt geïnvesteerd in informatie die niet noodzakelijk is voor de keuze van beleidsbeslissingen. Het bestuur tracht op dit punt een middenweg te vinden tussen (wettelijk) noodzakelijke en “overige” interessante informatie.

“Onderbouw de keuze voor het inrichten van het vermogensbeheer met twee vermogensbeheerders.”

De opvolging van deze aanbeveling is nog niet gerealiseerd. Het bestuur heeft in 2015 de prioriteit gegeven aan de transitie naar een nieuwe beleggingscategorie. Daarnaast heeft het terugtreden van een ervaren lid van de beleggingscommissie ertoe geleid dat het bestuur de focus heeft gelegd op de continuïteit van een goede bezetting van de beleggingscommissie.

Desalniettemin heeft het bestuur aandacht voor alle aanbevelingen en vertrouwt erop dat samen met de raad een manier wordt gevonden waarop tegemoet wordt gekomen aan de wensen van alle gremia en welke met name ook in het belang zijn van de deelnemers.

Aanbevelingen 2015

Een deel van de aanbevelingen heeft betrekking op onderwerpen waarmee het bestuur in 2016 al aan de slag is gegaan. Voorbeelden hiervan zijn de verdere structurele invulling van een integraal risicomanagement en de vaststelling van een aangescherpte missie, visie en strategie. Daarnaast beveelt de raad aan om de ‘investment beliefs’ bestuursbreed te evalueren. Daarvan kan worden opgemerkt dat een dergelijke evaluatie eind 2015 heeft plaatsgevonden. Ook adviseert de raad aandacht te besteden aan borging van diversiteit en specifieke deskundigheid bij het ontstaan van vacatures. Het bestuur benadrukt hierbij nogmaals dat het fonds afhankelijk is van de kandidaten die door de werkgevers- en werknemersorganisaties worden voorgedragen. Geschiktheid gaat op dit punt wat het bestuur betreft echter altijd voor diversiteit. Daarnaast is het bestuur zich ervan bewust dat de continuïteit van een deskundig bestuur dient te worden gewaarborgd. Wat dit betreft is het bestuur dan ook voornemens om de houdbaarheid van het bestaande paritaire bestuursmodel in de loop van 2016 te evalueren.

Vervolg

In het najaar van 2016 komen het bestuur en de raad bij elkaar om te bespreken op welke manier het bestuur voornemens is invulling te geven aan de nog openstaande aanbevelingen over 2014 en 2015.

Het bestuur ziet uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking met de raad van toezicht in de toekomst. Het bestuur ervaart het hoge deskundigheidsniveau binnen de raad van toezicht als toegevoegde waarde en maakt waar nodig graag gebruik van deze kennis.

Verantwoordingsorgaan

Oordeel verantwoordingsorgaan over gevoerd beleid in 2015

Inleiding

Het Verantwoordingsorgaan geeft, conform artikel 115a van de Pensioenwet, een oordeel over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van de raad van toezicht, over het door het bestuur gevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst.

Samenstelling verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit vier leden;

- Eén vertegenwoordiger namens de werkgevers: mevrouw Van der Horst (voorzitter even jaren);
- Eén vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden: de heer Klinge (voorzitter oneven jaren);
- Twee vertegenwoordigers namens de deelnemers: mevrouw Foederer en de heer Hoekstra.

Vergaderingen verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan ontvangt na elke bestuursvergadering de relevante stukken en notulen teneinde advies uit te brengen dan wel een oordeel te kunnen geven over het door het bestuur gevoerde beleid.

In 2015 heeft het verantwoordingsorgaan vijfmaal zelfstandig overleg gevoerd. Daarnaast zijn drie kennissessies bijgewoond. In de eerste sessie is het verantwoordingsorgaan geïnformeerd over het beleggingsbeleid inclusief de ALM-studie en het risicomanagement. In de tweede sessie is ingegaan op de beleidsveranderingen als gevolg van het nFTK en het handhavingsbeleid van het fonds. In de derde sessie is het verantwoordingsorgaan bijgepraat over het communicatiebeleid en de voorgenomen wijzigingen op grond van de Wet pensioencommunicatie. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan het vooroverleg van het jaarwerk en de jaarwerkvergadering bijgewoond, waarna het oordeel over het gevoerde beleid in 2014 is uitgebracht. Ook heeft het verantwoordingsorgaan een keer zelfstandig overleg gevoerd met het dagelijks bestuur en een keer met de raad van toezicht. Tot slot hebben twee vergaderingen plaatsgevonden waarin het verantwoordingsorgaan gezamenlijk met de raad van toezicht en het bestuur is samengekomen.

Adviezen verantwoordingsorgaan

In het verslagjaar heeft het bestuur het verantwoordingsorgaan conform het reglement en de Pensioenwet in de gelegenheid gebracht advies uit te brengen over:

- het premiebeleid;
- de reglementen van:
 - de commissie van beroep;
 - het verantwoordingsorgaan;
 - de raad van toezicht;
- het beloningsbeleid;
- het functieprofiel van de raad van toezicht;
- de incidentenregeling, en;
- het uitvoeringsreglement.

Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan ongevraagd advies uitgebracht over de begroting. In de hierna volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de diverse ontwikkelingen binnen het fonds en het oordeel van het verantwoordingsorgaan op de betreffende beleidsonderdelen.

Aansluitingsbeleid

De handhaving van de verplichtstelling is in het verslagjaar onverkort voortgezet. Hierdoor zijn in het verslagjaar 203 nieuwe ondernemingen aangesloten bij het fonds. Het verantwoordingsorgaan is tevreden over de uitgebreide toelichting die het bestuur heeft verzorgd over de werkwijze van het aansluitingsbeleid in het verslagjaar. Dit heeft geleid tot een grote verheldering op dit aandachtsgebied voor het verantwoordingsorgaan.

Het verantwoordingsorgaan heeft vastgesteld dat Bpf GIL en cao-partijen GIL in het verslagjaar tot een overeenkomst met GHP-partijen zijn gekomen waarin onder andere is vastgelegd dat een raam-cao voor beide branches zal worden opgesteld en tot gevolg heeft dat de verplichtstelling zal worden gewijzigd. Het verantwoordingsorgaan heeft zich in een afzonderlijke sessie door het bestuur laten bijpraten over de ontwikkelingen in dit dossier. Het verantwoordingsorgaan is verheugd over deze ontwikkeling en hoopt dat dit in de toekomst leidt tot minder discussies over de verplichtstelling en juridische procedures.

Besturen organisatie

Bezetting fondsgremia

De heer O. Hoekstra is voorgedragen door het CNV en toegetreden tot het verantwoordingsorgaan namens de deelnemers. Het verantwoordingsorgaan is daarmee compleet.

Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat met het vertrek van mevrouw Bergervoet en mevrouw Wilson twee vacatures in het bestuur zijn ontstaan. Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat de heer N. Passchier mevrouw Wilson heeft opgevolgd. De andere vacature blijft open totdat de raam-cao met GHP-partijen is overeengekomen. De heer Raaijmakers is door het bestuur benoemd tot werknemersvoorzitter. Wel maakt het verantwoordingsorgaan zich in het algemeen zorgen over de bezetting van het bestuur in de toekomst. Het verantwoordingsorgaan is van mening dat het steeds moeilijker wordt om geschikte fondsbestuurders te werven. Het verantwoordingsorgaan acht het daarbij overigens wel positief dat het bestuur een marktconform beloningsbeleid heeft vastgesteld. Op dit punt ziet het verantwoordingsorgaan dan ook geen belemmering. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan er alle vertrouwen in dat het bestuur de juiste stappen zet om te komen tot een toekomstbestendig bestuur(smodel).

Beloningsbeleid

Het bestuur heeft in het verslagjaar de nodige stappen gezet om te komen tot een nieuw beloningsbeleid waaronder een nieuwe beloningsstructuur. Het bestuur heeft het verantwoordingsorgaan gevraagd om over het gewijzigde beleid te adviseren. Het verantwoordingsorgaan heeft geconstateerd dat de vergoedingen redelijk en marktconform zijn. Het verantwoordingsorgaan heeft onder andere wel geadviseerd om de besluiten in de vorm van een beleidsdocument vast te leggen en naar tevredenheid geconstateerd dat het bestuur dit advies heeft overgenomen.

Begroting

Het verantwoordingsorgaan heeft stilgestaan bij het feit dat het bestuur in het verslagjaar geen begroting heeft vastgesteld. Het verantwoordingsorgaan heeft het bestuur ongevraagd geadviseerd om een planning en control-cyclus op te stellen voor de begroting en deze vast te leggen in de fondsdocumenten. Het verantwoordingsorgaan heeft vernomen dat de begroting de volle aandacht heeft van het bestuur en vertrouwt erop dat uiteindelijk een goed instrument wordt vastgesteld waarmee sturing op de kosten verder kan worden verbeterd.

Communicatiebeleid

Het verantwoordingsorgaan heeft een presentatie van de communicatiecommissie bijgewoond waarin het communicatiebeleid van het fonds uitgebreid is toegelicht en de beleidsvoornemens voor de periode 2016-2018 zijn besproken. Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat communicatie grote aandacht heeft van het fonds. In 2015 is onder meer uitgebreid geïnventariseerd welke gevolgen de nieuwe Wet pensioencommunicatie heeft voor het fondsbeleid. Het verantwoordingsorgaan ziet uit naar het nieuwe communicatiebeleidsplan 2016-2018 waarover begin 2016 advies zal worden uitgebracht.

Ook constateert het verantwoordingsorgaan dat in het verslagjaar een nieuwe website is gepubliceerd die klaar is voor de toekomst. Het verantwoordingsorgaan acht dit een positieve ontwikkeling.

Financieel technische en actuariële aspecten en vermogensbeheer

Financiële positie Bpf GIL

Aan het einde van het derde kwartaal van 2015 is Bpf GIL in reservetekort beland. Dit heeft ertoe geleid dat het fonds voor eind 2015 een herstelplan heeft moeten indienen bij De Nederlandsche Bank. Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat het fonds tijdig aan deze verplichting heeft voldaan. Het verantwoordingsorgaan is tijdig geïnformeerd over de noodzaak en inhoud van het herstelplan. Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van de inhoud van het herstelplan en constateert dat het fonds binnen de termijn kan herstellen en korten van aanspraken naar verwachting niet noodzakelijk is.

Implementatie nFTK en risicohouding

Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat een van de belangrijkste projecten in 2015 de implementatie van het nFTK betrof. Dit project heeft dan ook de nodige inspanningen van het bestuur geëist. Ook over dit onderwerp heeft het verantwoordingsorgaan zich door het bestuur in een afzonderlijke sessie laten bijpraten. Het verantwoordingsorgaan constateert dat het bestuur de nodige aandacht aan een zorgvuldige besluitvorming en implementatie heeft besteed. Het verantwoordingsorgaan vindt het positief dat het bestuur ervoor heeft gekozen om cao-partijen in een vroeg stadium bij de besluitvorming te betrekken door de pensioncommissie bij elkaar te roepen. Ook acht het verantwoordingsorgaan de manier waarop het bestuur het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht bij de vastlegging van de risicohouding heeft betrokken positief. De beide organen zijn aan de hand van een presentatie door de adviserend actuaire van het fonds geïnformeerd over de aanpak van de totstandkoming van de risicohouding. Daarnaast heeft het bestuur het verantwoordingsorgaan betrokken bij de uitkomsten van de haalbaarheidstoets. Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat de risicobereidheid en het risicodraagvlak van het fonds laag zijn. Het verantwoordingsorgaan stelt verder vast dat het bestuur de risicohouding van het fonds in voldoende mate betreft bij de besluitvorming over onder andere het beleggings-, premie- en toeslagenbeleid en belangen van de verschillende groepen deelnemers evenwichtig afweegt.

Premiebeleid

De ontvangen premie bedraagt meer dan de zuivere kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie. Het verantwoordingsorgaan heeft hierbij geen opmerkingen.

Vanaf 1 januari 2015 heeft het verantwoordingsorgaan een nieuw adviesrecht gekregen met betrekking tot het premiebeleid. Vooruitlopend op deze wettelijke bepaling heeft het bestuur in 2014 bij het besluit over de vaststelling van de kostendekkende en feitelijke premie voor 2015 het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid gesteld om over het definitieve besluit advies uit te brengen. Het verantwoordingsorgaan heeft deze adviesaanvraag in januari 2015 behandeld en geconstateerd dat de VPL-regeling is afgeschaft. Deze premie ter hoogte van 1,1% wordt voortaan beschikbaar gesteld voor de reguliere pensioenregeling. De doorsneepremie is voor de deelnemer gelijk gebleven aan 15,3% van het salaris. Verder heeft het bestuur van Bpf GIL gekeken naar de gevolgen voor de dekkingsgraad, die bij de vastgestelde premie niet zal dalen. Het verantwoordingsorgaan heeft derhalve besloten om positief te adviseren over de premie van Bpf GIL voor 2015.

Vervolgens is het premiebeleid op grond van het nFTK per 1 juli van het verslagjaar gewijzigd. Het bestuur heeft besloten om vanaf 2016 de kostendekkende premie onder het nFTK te dempen op basis van een 36-maands voortschrijdend gemiddelde van de renteterminijstructuur, waarbij als peildatum wordt uitgegaan van 30 september van enig jaar. Hiermee wordt op lange termijn

gemiddeld een kostendekkende premie ontvangen, zijn fluctuaties van de benodigde premie beperkt (wat van belang is omdat bij overschrijding van de feitelijke premie de regeling moet worden aangepast of de premie verhoogd moet worden) en wordt toch redelijk aangesloten bij de actuele marktomstandigheden. De wijziging van de dempingssystematiek heeft er niet toe geleid dat de feitelijke premie moest worden aangepast. Gelet op de toelichting over de totstandkoming van de premie 2015, die door de actuaire voorafgaand aan de vergadering is gegeven, heeft het verantwoordingsorgaan positief geadviseerd over het bestuursbesluit om de doorsneepremie onder het nFTK op het huidige niveau te handhaven.

Tot slot heeft het verantwoordingsorgaan eind 2015 positief geadviseerd over de premie van 2016. Cao-partijen hebben de afspraak gemaakt dat de pensioenregeling binnen een totale premie van 25,7% van de pensioengrondslagsom moet worden uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan heeft op grond van de voorgelegde notitie geconstateerd dat de huidige doorsneepremie van 25,2% van de pensioengrondslagsom hoger is dan de gedempte kostendekkende premie en de pensioenregeling daarom binnen de afspraken met cao-partijen in 2016 kan worden uitgevoerd.

Toeslagenbeleid

Per 1 januari 2016 zijn de pensioenaanspraken en -rechten van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden niet verhoogd. Het verantwoordingsorgaan constateert dat geen toeslag heeft kunnen plaatsvinden. Het verantwoordingsorgaan heeft vastgesteld dat de regels met betrekking tot toeslagverlening op grond van het nFTK strenger zijn geworden, er een herstelplan van toepassing is en de dekkingsgraad ontoereikend is. Het bestuur heeft hiermee in de besluitvorming rekening gehouden. Het verantwoordingsorgaan onderschrijft dat het toeslagbeleid in lijn is met de risicohouding van het fonds, met als doel om de nominale aanspraken en rechten van alle belanghebbenden te waarborgen.

Vermogensbeheer

Op basis van de uitkomsten van de ALM-studie die in 2014 is uitgevoerd, heeft het bestuur het beleggingsbeleid in het verslagjaar bijgesteld. Het percentage aandelen is van 21% naar 25% gestegen, het percentage vastrentende waarden is gedaald van 79% naar 75%. De renteafdekking is licht verlaagd van 75% naar 70%. Tot slot heeft het bestuur besloten om binnen de vastrentende waardenportefeuille 7,5% van de staatsobligaties om te zetten in Nederlandse Particuliere Hypotheken ondergebracht bij het hypotheekfonds van Syntrus Achmea. Deze aanpassingen zorgen voor meer diversificatie en een beperkte toename van het risico in de portefeuille. Het verantwoordingsorgaan hoopt dat de verhoging van het risico meer rendement oplevert, waardoor de mogelijkheid tot het verlenen van toeslag in de toekomst zal toenemen.

Verder stelt het verantwoordingsorgaan vast dat in de loop van het verslagjaar twee ALM-updates zijn uitgevoerd. Op basis daarvan heeft het bestuur besloten om in 2016 de renteafdekking verder te verlagen naar 60%. Aangezien het fonds ultimo 2015 in reservetekort verkeert, heeft het bestuur aan DNB ontheffing gevraagd van het verbod om het risicoprofiel in een tekortsituatie te wijzigen.

Tot slot stelt het verantwoordingsorgaan vast dat het bestuur op grond van de ALM-updates heeft besloten om het aandelenbelang verder te vergroten naar 31%. Deze wijziging zal echter pas worden geëffectueerd nadat de financiële positie van het fonds is verbeterd.

Het vermogen is in het verslag jaar gestegen met 18.181 miljoen euro naar 1 miljard euro. Het behaalde rendement van +/- 0,69% is een outperformance ten opzichte van een benchmark van +/- 0,85%.

De beleidsdekkingsgraad is in het verslagjaar gedaald van 115,9% naar 109,3%. Het verantwoordingsorgaan concludeert dat belangrijkste oorzaken voor de daling gelegen zijn in het negatieve rendement op het vermogen en de daling van de rentetermijnstructuur die voor een sterke stijging van de verplichtingen heeft gezorgd.

Wel merkt het verantwoordingsorgaan op dat de toename van het aantal deelnemers, dat voor meer premie-inkomsten heeft gezorgd een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de toename van het vermogen

Pensioenregelingen en –soorten

Het verantwoordingsorgaan stelt vast de pensioenregeling per 1 januari 2015 opnieuw is gewijzigd. Cao-partijen hebben onder andere besloten om het opbouwpercentage te verlagen naar 1,6% en de VPL-regeling te beëindigen, maar ook om het partnerpensioen naar de toekomst op opbouwbasis in plaats van risicobasis te financieren. Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van deze ontwikkelingen maar is zich ervan bewust dat deze keuzes het gevolg zijn van de verdere beperking van het Witteveen kader en de stijging van de kostendeekkende premie in verband met de dalende marktrente.

Uitbestedingsbeleid en risicomanagement

Het verantwoordingsorgaan vindt het positief dat het bestuur het uitbestedingsbeleid in 2015 heeft vastgelegd in een fondsdocument. Ook acht het verantwoordingsorgaan het een goede ontwikkeling dat het bestuur de Commissie uitbesteding en risicomanagement heeft ingesteld. Het verantwoordingsorgaan verwacht dat deze twee belangrijke aandachtsgebieden hierdoor nog meer aandacht zullen krijgen.

Jaarverslag 2015

Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van het jaarverslag 2015 en tevens van de rapportages van de actuaire, certificerende actuaire en de accountant. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan toelichting van de adviseurs bij de stukken gekregen en de mogelijkheid om vragen te stellen. Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de situatie bij Bpf GIL. Het verantwoordingsorgaan beveelt het bestuur aan om het jaarverslag 2016 zo beknopt mogelijk op te stellen, waarbij de leesbaarheid een aandachtspunt is.

Algemeen oordeel

Het verantwoordingsorgaan kan in zijn algemeenheid instemmen met de gemaakte beleidskeuzes van het bestuur in het afgelopen jaar. Het verantwoordingsorgaan is van oordeel dat het bestuur in algemene zin voor een integere, verantwoorde en evenwichtige bedrijfsvoering zorgt.

Reactie verslag raad van toezicht

Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van de rapportage van de raad van toezicht. Het verantwoordingsorgaan heeft geconstateerd dat de raad van toezicht positief is over het bestuur van Bpf GIL, maar enkele aanbevelingen doet om het pensioenfondsbestuur naar een nog hoger niveau te tillen. Het verantwoordingsorgaan volgt met interesse de wijze waarop het bestuur de aanbevelingen ter harte neemt.

Aldus vastgesteld en ondertekend door het verantwoordingsorgaan van Bpf GIL d.d. 16 juni 2016.

Mevrouw N.J. van der Horst – van der Stege
Voorzitter verantwoordingsorgaan

Reactie bestuur op oordeel verantwoordingsorgaan over gevoerd beleid in 2015

Het bestuur stelt met tevredenheid vast dat het verantwoordingsorgaan instemt met het gevoerde beleid in 2015. Daarnaast is het bestuur verheugd over het feit dat ook de laatste zetel in het verantwoordingsorgaan in het verslagjaar is ingevuld.

Het bestuur ervaart de adviezen die in het verslagjaar door het verantwoordingsorgaan zijn uitgebracht als zeer waardevol. Het bestuur is blij te kunnen melden dat begin 2016 een nieuw beloningsbeleid is vastgesteld dat mede op basis van de adviezen van het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht tot stand is gekomen en door beide gremia wordt gedragen. Het bestuur is zich ervan bewust dat het beleid op detailpunten kan worden aangescherpt en het beleidsdocument verder kan worden geprofessionaliseerd. Bij de evaluatie van het beloningsbeleid zal hieraan aandacht worden besteed. Het verantwoordingsorgaan zal hierbij uiteraard worden betrokken.

Voorts heeft het bestuur kennisgenomen van het ongevraagde advies van het verantwoordingsorgaan ten aanzien het opstellen van een planning en control-cyclus voor de begroting. Dit punt heeft zoals bekend de volle aandacht van het bestuur. Kostenbewustzijn staat hoog in het vaandel. Het bestuur streeft op dit punt naar steeds meer transparantie en beheersing. Om dit te kunnen realiseren is eind 2015 de Commissie Uitbesteding en Risicomanagement in het leven geroepen die onder andere belast is met het voorbereiden van de begroting en het monitoren van de realisaties. Daarnaast voert het bestuur intensief overleg met de uitvoeringsorganisatie over de totstandkoming van de kosten en de prijsstelling. Tot slot heeft het bestuur drie offertes uitgevraagd voor actuariel advies.

Het bestuur spreekt zijn waardering uit voor de betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan en de manier waarop het verantwoordingsorgaan uitvoering geeft aan zijn taak. Zeker gegeven het turbulente jaar 2015, waarbij op grond van de invoering van het nFTK binnen een kort tijdsbestek de nodige besluitvorming heeft moeten plaatsvinden, acht het bestuur de wijze waarop de samenwerking tussen de diverse fondsorganen heeft plaatsgevonden als zeer positief.

Het bestuur dankt de leden van het verantwoordingsorgaan voor het constructieve overleg dat in de afgelopen periode met het bestuur is gevoerd en ziet uit naar de voortzetting van een goede samenwerking in de toekomst.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na resultaatverdeling; in duizenden euro)

Activa	2015	2014
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Zakelijke waarden	263.258	205.323
Vastrentende waarden	727.386	775.071
Derivaten	4.837	2.440
	995.481	982.834
Beleggingen voor risico deelnemers [2]	225	219
Vorderingen en overlopende activa [3]	6.092	9.056
Liquide middelen [4]	8.893	6.901
Totaal activa	1.010.691	999.010

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2015	2014
Reserves [5]		
Vrije reserve	-60.558	58.608
Premietoelagreserve	3.139	0
Reserve solvabiliteitsrisico's	113.108	79.715
	55.689	138.323
Technische voorzieningen [6]		
Voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening	952.538	850.790
Voorziening voor risico deelnemers [7]	225	219
Kortlopende schulden en overlopende passiva [8]	2.239	9.678
Totaal passiva	1.010.691	999.010

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2015	2014
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen [9]		
Directe beleggingsopbrengsten	9.966	7.701
Indirecte beleggingsopbrengsten	-22.479	221.408
Kosten van vermogensbeheer	-1.551	-1.274
	-14.064	227.835
Bijdragen van werkgevers en werknemers [10]	48.479	55.394
Saldo van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten [11]	2.440	1.082
Pensioenuitkeringen [12]	-14.716	-14.907
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening [13]		
Inkoop backservice- en comingservice aanspraken	-41.607	-43.389
Toevoeging in verband met kosten	-755	-598
Overgenomen pensioenverplichtingen	-4.864	-2.268
Benodigde interesttoevoeging (1 jaars-rente)	-1.470	-2.577
Uitkeringen	14.960	15.159
Overgedragen pensioenverplichtingen	1.377	1.056
Vrijgevallen voor kosten	299	303
Resultaat op kanssystemen	2.159	2.720
Wijziging rentetermijnstructuur	-72.736	-163.873
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	1.586	-331
Toeslagverlening	-205	-1.228
Incidentele mutaties voorziening	284	-50
Correcties en overige mutaties	-776	177
	-101.748	-194.899
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [14]	-4.121	-3.249
Overige baten en lasten [15]	1.096	-539
Saldo van baten en lasten	-82.634	70.717

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2015	2014
Bestemming van het saldo		
Vrije reserve	-116.027	52.770
Reserve premie-egalisatie overgangsregeling prepensioen	0	-437
Reserve solvabiliteitsrisico's	33.393	18.384
	-82.634	70.717

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2015	2014
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	50.288	48.025
Overgenomen pensioenverplichtingen	3.441	2.082
	53.729	50.107
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-14.721	-14.968
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.025	-1.096
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-4.226	-3.307
	-19.972	-19.371
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	10.849	9.805
Verkopen en aflossingen beleggingen	437.207	279.751
	448.056	289.556
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-478.181	-318.792
Kosten van vermogensbeheer	-1.640	-1.355
	-479.821	-320.147
Mutatie geldmiddelen	1.992	144
Saldo geldmiddelen 1 januari	6.901	6.757
Saldo geldmiddelen 31 december	8.893	6.901

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW, met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Waardering

Algemene grondslagen

Overige activa en passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden overige activa en passiva gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten). Voor vorderingen wordt rekening gehouden met een aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Schattingswijzigingen

Vervallen drie-maandsmiddeling rente

Primo 2015 is de driemaandsmiddeling van de rentetermijnstructuur vervallen. Dit heeft geleid tot een verhoging van de voorziening met € 44.946. Het effect van deze schattingswijziging is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Wijziging Ultimate Forward Rate

In 2015 is de wijze waarop de Ultimate Forward Rate (UFR) bepaald wordt, aangepast. Dit heeft geleid tot een verhoging van de voorziening ultimo 2015 met € 39.314. Het effect van deze schattingswijziging is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien

de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het fonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen.

Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen derhalve niet met precisie worden vastgesteld.

Buitenlandse valuta

Activa en passiva in buitenlandse valuta zijn omgerekend tegen de ultimo jaar geldende koersen.

Aandelen, aandelen vastgoedmaatschappijen en overige beleggingen

De ter beurse genoteerde aandelen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. De niet ter beurse genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, waarbij de onderliggende waarden weer marktwaarden zijn.

Obligaties en obligatiefondsen

De obligaties zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. De niet ter beurse genoteerde vastrentende fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, waarbij de onderliggende waarden weer marktwaarden zijn.

Leningen op schuldbekentenis

De leningen op schuldbekentenis zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde. Onder actuele waarde (marktwaarde) wordt in dit verband verstaan de contante waarde van de toekomstige kasstromen op basis van het effectieve rendement ultimo het verslagjaar van overeenkomstige leningen, rekening houdend met de mogelijkheid van vervroegde aflossing.

Derivaten

De derivaten zijn gewaardeerd tegen de reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van waarderingsmodellen. Er wordt gebruik gemaakt van algemeen gangbare waarderingsmodellen.

Overige beleggingen

Beursgenoteerde beleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers (marktwaarde). Niet-beursgenoteerde (indirecte) beleggingen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, waarbij de onderliggende waarden weer marktwaarden zijn.

Vorderingen en schulden inzake beleggingen

Er is voor gekozen om de vorderingen en schulden inzake beleggingen in de balans op te nemen onder de vorderingen en schulden en niet onder de beleggingen.

Beleggingen voor risico deelnemers

De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor risico van het fonds worden aangehouden.

Vrije reserve

Alle middelen worden, voor zover niet benodigd voor de volstorting van de reserve solvabiliteitsrisico's, de premietoelagreserve en de reserve premie-egalisatie prepensioenen, toegevoegd c.q. onttrokken aan de vrije reserve.

Premietoelagreserve

De premietoelagreserve is per 31 december 2015 gevormd. Per 31 december 2015 is de toelagenreserve (die onderdeel uitmaakt van de Vrije reserve) overgedragen aan de premietoelagreserve. De premietoelagreserve kan aangewend worden om de feitelijke premie aan te vullen indien en voor zover de feitelijke premie in enig jaar lager is dan de gedempte kostendekkende premie. Daarnaast kan uit deze reserve een aanvullende toelag verleend worden aan de actieve deelnemers. Dit is echter alleen mogelijk als de reserve naar verwachting niet nodig is om in toekomstige jaren een premietekort op te vangen.

Bovendien is bij aanvullende toelagverlening vanuit de premietoelagreserve de wet- en regelgeving ten aanzien van toekomstbestendig indexeren van toepassing. De premietoelagreserve wordt vanaf 2016 gevoed door het positieve verschil tussen de feitelijke premie en de gedempte kostendekkende premie. Tevens wordt intrest aan deze reserve toegevoegd op basis van het behaalde beleggingsrendement. Als het fonds vanwege de financiële positie een korting moet doorvoeren, dan wordt deze reserve gebruikt om de korting te voorkomen (voor zover mogelijk). De premietoelagreserve wordt buiten beschouwing gelaten bij de bepaling van de dekkingsgraad.

Reserve premie-egalisatie overgangsregeling prepensioen

Ten behoeve van de deelnemers aan pensioenregeling II, die werkzaam zijn in de branche Groothandel in Levensmiddelen sedert 1 januari 1997 maar nog geen 37 dienstjaren opgebouwd hebben, bestaat de mogelijkheid dat zij aanspraak op extra deelnemersjaren kunnen maken, mits zij werkzaam blijven binnen de branche tot hun prepensioenleeftijd en premie betalen vanaf 1 januari 2001. Om die aanspraken ook te kunnen financieren werd het meerdere dat in enig jaar aan doorsneepremie voor pensioenregeling II werd ontvangen boven de koopsom voor de inkoop van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenregeling, de aanspraken uit

hoofde van de overgangsregeling, hetgeen beschikbaar moet zijn voor uitvoeringskosten en eventueel andere door het bestuur aan te wijzen delen van de doorsneepremie, gedoteerd aan de reserve premie-egaliserende overgangsregeling. In 2009 en 2012 is de omvang van deze reserve zodanig vastgesteld dat de verwachte toekomstige aanvullingen op prepensioenen uit hoofde van de overgangsregeling gefinancierd konden worden uit deze reserve. Het deel van deze reserve dat over blijft nadat alle aanspraken uit hoofde van deze voorwaardelijke overgangsregeling zal in overleg met cao-partijen besteed worden in lijn met de doelstelling. In 2014 is deze reserve vrijgevallen.

Reserve solvabiliteitsrisico's

De reserve solvabiliteitsrisico's dient als buffer om een terugval in de waarde van de beleggingen te kunnen opvangen. Deze reserve is gelijk aan het vereist eigen vermogen zoals jaarlijks bepaald in de solvabiliteitstoets.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken.

De voorziening is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Intrest:	Rentetermijnstructuur ultimo 2015 zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.
Sterfte:	Prognosetafel AG2014 (startjaar 2016) met fondsspecifieke ervaringssterfte voor zowel mannen als vrouwen.
Gehuwdheid:	Bij de vaststelling van de voorziening voor het latente partnerpensioen van de niet-gepensioneerden wordt uitgegaan van het onbepaalde partnersysteem met leeftijdsafhankelijke partnerfrequenties tot de pensioendatum. Bij het partnerpensioen dat is uitgeruild of opgebouwd vanaf 1 januari 2001 wordt daarbij tevens rekening gehouden met de uitruilmogelijkheid op pensioenleeftijd (met uitzondering van het partnerpensioen ten behoeve van ex-partners). Bij de vaststelling van de voorziening voor het latente partnerpensioen van de gepensioneerden wordt uitgegaan van het bepaalde partnersysteem.
Uitkeringen:	De uitkeringen worden continu betaalbaar verondersteld.
Leeftijden:	Leeftijden worden in jaren en maanden nauwkeurig vastgesteld.
Leeftijdsverschil:	Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).
Kosten:	In de voorziening pensioenverplichtingen is een kostenvoorziening begrepen van 2,2% van de netto voorziening.

Langlopende schuld VPL-regeling

Deze langlopende schuld is in 2014 vrijgevallen en de onvoorwaardelijke VPL-aanspraken zijn ingekocht. De hoogte van de inkoop van de onvoorwaardelijke aanspraken is vastgesteld als een percentage van de voorwaardelijke aanspraken, afhankelijk van het geboortjaar. Voor geboortjaar 1950 tot en met 1954 wordt maximaal 80% ingekocht, voor geboortjaar 1955 tot en met 1959 wordt 3,7% ingekocht en voor geboortjaar vanaf 1960 wordt 0% ingekocht.

Resultaatbepaling

Algemeen

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten; bij de aandelen wordt hieronder verstaan het bruto-dividend verminderd met de kosten. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van aandelen vastgoedmaatschappijen, aandelen, obligaties, leningen op schuldbekentenissen en hypotheek;
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- valutaverschillen inzake deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties.

Kosten van vermogensbeheer

Onder de kosten van vermogensbeheer worden de administratiekosten opgenomen die verband houden met het beheer van de beleggingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de bestuurders van het fonds en de aangesloten werkgevers.

Transacties met bestuurders

De leden van het bestuur, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan ontvangen vacatievergoedingen, verblijfkosten en reiskostenvergoedingen. Er zijn geen leningen verstrekt aan noch zijn er vorderingen op bestuurders. Er hebben geen overige transacties plaatsgevonden met bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Tussen het fonds en cao-partijen is een uitvoeringsreglement gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd ten aanzien van de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de pensioenregeling.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2014	Aankopen/ Verstrekk- ingen	Verkopen (af)lossingen	Gerealiseerde koers- verschillen	Niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2015
Zakelijke waarden						
Aandelen	205.323	72.866	-29.330	2.168	12.231	263.258
Vastrentende waarden						
Obligaties	775.071	401.631	-430.871	11.358	-29.803	727.386
Derivaten						
FX contracten ¹⁾	-2.354	0	28.536	-28.536	5.939	3.585
Totaal beleggingen voor risico fonds	978.040	474.497	-431.665	-15.010	-11.633	994.229
Waarvan onder de passiva gepresenteerd						
FX contracten	4.794					1.252
Beleggingen aan activa-zijde balans	982.834					995.481

Er wordt niet belegd in de aangesloten ondernemingen.

1) De aan- en verkopen van FX contracten zijn gesaldeerd weergegeven.

Aansluiting beleggingen ten behoeve van de risicoparagraaf:

	Stand ultimo 2015	Liquide middelen	Overlopende intrest	Te vorderen dividend- belasting	Overlopende aan- en verkoopen beleggingen	Toepassen Look Through	Stand ultimo 2015 conform risico- paragraaf
Zakelijke waarden	263.258	0	0	0	0	0	263.258
Vastrentende waarden	727.386	0	1.504	0	0	0	728.890
Derivaten	3.585	0	0	0	0	0	3.585
	994.229	0	1.504	0	0	0	995.733
Overige	0	1.692	0	594	1.587	0	3.873
	994.229	1.692	1.504	594	1.587	0	999.606

Methodiek bepaling marktwaarde 2015

Level 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.

Level 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingsmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Level 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2015
Zakelijke waarden				
Aandelen ontwikkelde markten	0	231.459	0	231.459
Aandelen opkomende markten	0	31.799	0	31.799
	0	263.258	0	263.258
Vastrentende waarden				
Obligaties	130.047	517.868	79.471	727.386
Kortlopende vorderingen op banken	1.504	0	0	1.504
	131.551	517.868	79.471	728.890
Derivaten				
Valutaderivaten	0	3.585	0	3.585
Rentederivaten	0	0	0	0
	0	3.585	0	3.585
Overige				
Liquide middelen	1.692	0	0	1.692
Te vorderen dividend(belasting)	594	0	0	594
Overlopende aan- en verkopen	1.587	0	0	1.587
	3.873	0	0	3.873
Totaal belegd vermogen	135.424	784.711	79.471	999.606

Methodiek bepaling marktwaarde 2014

Level 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.

Level 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingssystemen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Level 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingssystemen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2014
Zakelijke waarden				
Aandelen ontwikkelde markten	0	181.233	0	181.233
Aandelen opkomende markten	0	24.090	0	24.090
	0	205.323	0	205.323
Vastrentende waarden				
Obligaties	221.021	554.050	0	775.071
Kortlopende vorderingen op banken	3.013	0	0	3.013
	224.034	554.050	0	778.084
Derivaten				
Valutaderivaten	0	-2.638	0	-2.638
Rentederivaten	0	284	0	284
	0	-2.354	0	-2.354
Overige				
Liquide middelen	2.666	0	0	2.666
Te vorderen dividendbelasting	23	0	0	23
Overlopende aan- en verkopen	-774	0	0	-774
	1.915	0	0	1.915
Totaal belegd vermogen	225.949	757.019	0	982.968

	2015	2014
[2] Beleggingen voor risico deelnemers		
Stand per 1 januari	219	205
Aankopen	0	0
Verkopen	0	-3
Resultaten	6	17
Stand per 31 december	225	219
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Premies	1.832	2.530
Lopende intrest en dividend:		
– Vastrentende waarden	1.504	3.013
– Zakelijke waarden	571	0
Terugvorderbare dividendbelasting	23	23
Beleggingen:		
– Te ontvangen uit verkopen	1.534	2.913
– Te vorderen beheervergoedingen	569	564
– Overige	53	0
Overige vorderingen	6	13
Totaal vorderingen en overlopende activa	6.092	9.056
De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar.		
[4] Liquide middelen		
ING Bank N.V.	7.201	4.235
Cash beleggingen	1.692	2.666
Totaal liquide middelen	8.893	6.901
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.		
Bij ING Bank N.V. heeft het fonds een kredietfaciliteit van € 1,2 miljoen ter beschikking.		

Passiva

[5] Reserves

Vrije reserve

Stand per 1 januari	58.608	5.838
Overdracht Toeslagreserve naar Premietoeslagreserve	-3.139	0
Saldobestemming boekjaar	-116.027	52.770

Stand per 31 december

-60.558

58.608

De Toeslagreserve maakte tot en met vorig boekjaar onderdeel uit van deze vrije reserve. De hoogte van deze reserve bedroeg ultimo 2014 3.187. Deze reserve is ultimo 2015 vrijgevalen ten gunste van de Premietoeslagreserve.

Toeslagreserve

Stand per 1 januari	3.187	0
Dotatie	0	3.187
Intrest	-48	0
Overdracht van Vrije resere naar Premietoeslagreserve	-3.139	0

Stand per 31 december

0

3.187

Premietoeslagreserve

Stand per 1 januari	0	0
Overdracht van Toeslagreserve uit Vrije reserve	3.139	0

Stand per 31 december

3.139

0

Reserve premie-egalisatie overgangsregeling prepensioen

Stand per 1 januari	0	437
Saldobestemming boekjaar	0	-437

Stand per 31 december

0

0

Reserve solvabiliteitsrisico's

Stand per 1 januari	79.715	61.331
Saldobestemming boekjaar	33.393	18.384

Stand per 31 december

113.108

79.715

Totaal eigen vermogen

55.689

138.323

	2015		2014	
Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt	43.384	104,6%	42.304	105,0%
Het vereist eigen vermogen bedraagt	113.108	111,9%	79.715	109,4%
Pensioenvermogen	1.005.313		989.332	
Totale technische voorzieningen	952.763		850.790 ¹⁾	
De dekkingsgraad is		105,5%		116,3%
De beleidsdekkingsgraad is		109,3%		–
De dekkingsgraad is vastgesteld als het totaal vermogen (minus de Premietoelagreserve) gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening plus (vanaf boekjaar 2015) de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers.				
Technische voorzieningen				
[6] Voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening				
De voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening is als volgt opgebouwd:				
– Actieve deelnemers	397.157		354.112	
– Gewezen deelnemers	328.741		281.098	
– Pensioengerechtigden	223.016		212.210	
– Voorziening langdurig zieken	3.624		3.370	
Totale voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening		952.538	850.790	
Voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening				
Stand per 1 januari	850.790		655.891	
Inkoop backservice- en comingservice aanspraken	41.607		43.389	
Toevoeging in verband met kosten	755		598	
Overgenomen pensioenverplichtingen	4.864		2.268	
Benodigde intresttoevoeging (1 jaars-rente)	1.470		2.577	
Uitkeringen	-14.960		-15.159	
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.377		-1.056	
Vrijgevallen voor kosten	-299		-303	
Resultaat op kanssystemen	-2.159		-2.720	
Wijziging rentetermijnstructuur	72.736		163.873	
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	-1.586		331	
Toeslagverlening	205		1.228	
Incidentele mutaties voorziening	-284		50	
Correcties en overige mutaties	776		-177	
Stand per 31 december	952.538		850.790	

1) Tot en met boekjaar 2014 werd bij de dekkingsgraadberekening enkel rekening gehouden met de technische voorzieningen voor risico fonds en vanaf 2015 wordt ook de voorziening voor risico deelnemers in de berekening meegenomen.

	2015	2014
[7] Voorziening voor risico deelnemers		
Stand per 1 januari	219	205
Mutatie boekjaar	6	14
Stand per 31 december	225	219
Langlopende schuld		
VPL-regeling		
Stand per 1 januari	0	4.713
Ontvangen premies	0	3.460
Toekenning rendement	0	1.944
Benodigd voor inkoop	0	-10.117
Totaal langlopende schuld	0	0
[8] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Derivaten	1.252	4.794
Betalingen onderweg	0	3.687
Administratiekosten	0	152
Accountantskosten	40	30
Actuariskosten	122	68
Loonheffing en sociale premies	278	284
Verschuldigde beheerfee	405	488
Vooruitontvangen waardeoverdrachten	1	24
Overige	141	151
	2.239	9.678
De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd korter dan een jaar.		

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

BPF GIL heeft meerjarige overeenkomsten afgesloten met AZL inzake de pensioen- en deelnemersadministratie en de financiële administratie, en met KAS BANK N.V. inzake de beleggingsadministratie en rol als custodian. Deze overeenkomsten hebben een looptijd korter dan 5 jaar.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De leden van het bestuur, de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan van Bpf GIL hebben in 2015 vacatievergoedingen, verblijfkosten en reiskostenvergoedingen ontvangen. In totaliteit bedroegen deze bezoldigingen € 316.000 (2014: € 176.000).

Personeel

Gedurende het boekjaar 2015 had Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen geen personeelsleden in dienst.

Baten en lasten	2015	2014
[9] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten		
Vastrentende waarden	7.527	7.711
Beheervergoedingen institutionele fondsen	2.364	1.907
Subtotaal	9.891	9.618
Liquide middelen	-16	-10
Bijdragen van werkgevers en werknemers	59	12
FVP bijdragen	0	3
Waardeoverdrachten	32	22
Overige	0	-1.944
Totaal directe beleggingsopbrengsten	9.966	7.701
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde resultaten</i>		
Zakelijke waarden	2.168	853
Vastrentende waarden	11.358	6.791
Derivaten	-28.536	-12.073
Overige valutaresultaten	-11	-4
	-15.021	-4.433

	2015	2014
<i>Ongerealiseerde resultaten</i>		
Zakelijke waarden	12.231	32.169
Vastrentende waarden	-29.803	199.946
Derivaten	5.939	-5.224
Overige valutaresultaten	4.175	-1.050
	-7.458	225.841
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	-22.479	221.408
Kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon	-1.270	-1.076
Kosten ondersteuning	-99	-62
Kosten accountant	0	-20
Transactiekosten	-13	-11
Bankkosten	-15	-5
Beleggingsadministratie	-133	-80
Bewaarloon effecten	-21	-20
Totaal kosten vermogensbeheer	-1.551	-1.274
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen	-14.064	227.835
[10] Bijdragen van werkgevers en werknemers		
Diverse pensioenregelingen werkgever	32.215	29.774
Diverse pensioenregelingen werknemer	16.107	14.887
Inkoopsommen VPL-regeling	0	10.117
Inkoopsommen	157	484
Bijdrage FVP regeling	0	132
	48.479	55.394
De premiebijdragen van werkgevers en werknemers geboren op of na 1-1-1950 plus toetreders vanaf 1-1-2006, bedragen in totaliteit 25,2% (2014: 25%) van de pensioengrondslag. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord. Voor werknemers geboren vóór 1-1-1950 bedraagt de premiebijdrage in totaliteit 19,5% van de pensioengrondslag en 7,5% van het pensioengevend salaris voor de prepensioenregeling (2014: 19,5 resp. 7,5%).		

	2015	2014
Kostendeekkende premie o.b.v. oFTK	46.942	40.216
Kostendeekkende premie o.b.v. nFTK	51.068	n.v.t.
Gedempte kostendeekkende premie	29.955	31.574
Feitelijke premie	48.322	44.661
De kostendeekkende premie o.b.v. (n)FTK is als volgt samengesteld:		
– actuarieel benodigd	42.034	34.068
– in premie begrepen bedrag voor kosten	3.822	2.946
– benodigde solvabiliteitsopslag	5.212	3.202
	51.068	40.216
De gedempte kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:		
– actuarieel benodigd	23.822	26.168
– in premie begrepen bedrag voor kosten	3.822	2.946
– benodigde solvabiliteitsopslag	2.311	2.460
	29.955	31.574
Het fonds maakt gebruik van de mogelijkheid om premiedemping toe te passen. In de ABTN is opgenomen dat de premie wordt gebaseerd op de langetermijnverwachting ten aanzien van het rendement van 4%.		
[11] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	3.464	2.178
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.024	-1.096
	2.440	1.082
[12] Pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen	-10.310	-9.881
Prepensioen	-427	-1.363
Partnerpensioen	-2.669	-2.539
Wezenpensioen	-53	-40
Afkoopsommen	-1.257	-1.081
Overige	0	-3
	-14.716	-14.907

	2015	2014
[13] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening		
Inkoop backservice- en comingservice aanspraken	-41.607	-43.389
Toevoeging in verband met kosten	-755	-598
Overgenomen pensioenverplichtingen	-4.864	-2.268
Benodigde inresttoevoeging (1 jaars-rente)	-1.470	-2.577
Uitkeringen	14.960	15.159
Overgedragen pensioenverplichtingen	1.377	1.056
Vrijgevallen voor kosten	299	303
Resultaat op kanssystemen	2.159	2.720
Wijziging rentetermijnstructuur	-72.736	-163.873
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	1.586	-331
Toeslagverlening	-205	-1.228
Incidentele mutaties voorziening	284	-50
Correcties en overige mutaties	-776	177
	-101.748	-194.899
[14] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-2.256 ¹⁾	-1.914
Bestuursondersteuning	-949	-575
Accountant (controle jaarrekening)	-38	-28
Accountant (andere controle diensten)	-17	0
Adviserend actuaris	-352	-312
Certificerend actuaris	-35	-35
De Nederlandsche Bank	-39	-39
Bestuur	-288 ²⁾	-172
Verantwoordingsorgaan	-28	-4
Raad van Toezicht	-51 ³⁾	0
Vergaderkosten	-4	-2
Contributie VB	-21	-21
Overige kosten	-43	-147
Totaal pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-4.121	-3.249

1) De stijging van de administratiekosten heeft enerzijds te maken met het vervallen van de koepelvrijstelling inzake btw en anderzijds met de implementatiekosten van de nieuwe regeling en het nFTK.

2) De bestuurskosten zijn in 2015 significant gestegen. Dit is mede veroorzaakt door de intensiteit van het nFTK en de in 2014 ingevoerde verzwaring van de governancestructuur.

3) Dit betreft kosten 2014 plus 2015.

	2015	2014
[15] Overige baten en lasten		
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren regulier	1.392	-1.025
Diversen	-296	486
Totaal overige baten en lasten	1.096	-539
Saldo van baten en lasten	-82.634	70.717

	2015	2014
Actuariële analyse van het saldo		
Beleggingsopbrengsten	-88.270	61.385
Bijdragen	2.498	7.592
Waardeoverdrachten	-1.047	-130
Uitkeringen	244	252
Kanssystemen	2.159	2.720
Toeslagverlening	-16	-1.228
Incidentele mutaties voorziening	621	-154
Diversen	1.177	280
	-82.634	70.717

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd. Conform de berekeningen van het vereist eigen vermogen in het Actuarieel Rapport is de risicoparagraaf gebaseerd op basis van het doorkijkbeginsel (lookthrough-principe) en wordt er rekening gehouden met recente ontwikkelingen zoals het gebruik van de meest recente UFR en de aangepaste definitie van de (beleids)dekkingsgraad en vereiste dekkingsgraad. Laatstgenoemde impliceert dat bij de berekening van de (beleids)dekkingsgraad en vereiste dekkingsgraad vanaf het jaarwerk van 2015 rekening gehouden dient te worden met het totale vermogen en de totale technische voorziening. In de risicoparagraaf worden de afzonderlijke risico's van het vereist eigen vermogen gerelateerd aan de voorziening voor risico fonds. De impact van de aangepaste berekeningsmethodiek wordt afzonderlijk getoond. Onder het nieuwe FTK zijn de voorschriften voor de berekening van het vereist eigen vermogen aangescherpt en wordt getoetst op basis van het vereist eigen vermogen gebaseerd op de strategische verdeling. De impact van de afzonderlijke risico's wordt tevens getoond voor het feitelijk vereist eigen vermogen omdat de vereiste dekkingsgraad op basis van de feitelijke verdeling in het nieuwe FTK onder andere een belangrijke rol speelt bij de korte termijn risicohouding van het fonds.

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste financieel risico voor het Pensioenfonds is het niet kunnen nakomen van de pensioentoezeggingen.

Een belangrijke maatstaf hiervoor is het aanwezig eigen vermogen. Wettelijk is een gestandaardiseerde methode (standaardmodel) vastgelegd om te kunnen toetsen of het aanwezig eigen vermogen voldoende is om een aantal specifieke financiële risico's op te kunnen vangen en daarmee of aan de pensioentoezeggingen kan worden voldaan. De berekeningen van het vereist eigen vermogen zijn onder meer van belang voor de premiestelling, herstelplan en haalbaarheidstoets van het fonds. De beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds is per 31 december 2015 hoger dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds niet in een tekort verkeert.

Jaarlijks vindt toetsing plaats aan de hand van dit standaardmodel. De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en de S10. De S10 betreft het actief beheer risico en is onder het nieuwe FTK in het standaardmodel van DNB geplaatst. Naast de standaard risicocomponenten (S-componenten) is in de bepaling van het vereist eigen vermogen ook rekening gehouden met de volgende additionele risicocomponenten: leverage risico, liquiditeitsrisico (voornoemde risico's worden verwerkt binnen de berekeningen van de S2 middels een extra verzwarende van de buffer) en concentratierisico S8. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2015 van 111,9% en het maximum van de feitelijke of strategische mix ultimo 2014. Ultimo 2014 werd getoetst op het maximum van beide en niet op het strategisch vereist eigen vermogen zoals geldt onder het nieuwe FTK. Ultimo 2014 betrof dit het vereist eigen vermogen op basis van de strategische mix van 109,4%. Zoals eerder vermeld worden de afzonderlijke risico's uitgedrukt ten opzichte van de voorziening voor risico fonds. Zodoende kunnen de afzonderlijke risico's van 2015 vergeleken worden met de risico's van 2014.

	2015		2014	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	18.613	2,0	26.256	3,1
Zakelijke waarden risico (S2)	80.274	8,4	48.753	5,7
Valutarisico (S3)	23.879	2,5	24.166	2,8
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	25.917	2,7	10.857	1,3
Verzekeringstechnisch risico (S6)	33.159	3,5	29.353	3,5
Concentratierisico (S8)	0	0,0	21.090	2,5
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	0	0,0
Diversificatie-effect	-68.734	-7,2	-80.760	-9,5
Vereist eigen vermogen	113.108	11,9	79.715	9,4
Aanwezige dekkingsgraad		105,5%		116,3%
Beleidsdekkingsgraad (2015)		109,3%		
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,6%		105,0%
Vereiste dekkingsgraad (strategische verdeling)		111,9%		109,4%
Vereiste dekkingsgraad (feitelijke verdeling)		112,7%		109,1%

De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. In de berekening van de beleidsdekkingsgraad is rekening gehouden met de aangepaste definitie van de becijfering van de dekkingsgraad. Zoals aangegeven dient de dekkingsgraad becijferd te worden door rekening te houden met het totale vermogen en de totale technische voorziening. In boekjaar 2014 was de dekkingsgraad van 116,3% leidend. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2015 van 109,3%, is de (beleids) dekkingsgraad afgenomen met 7,0%-punt.

Renterisico

Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen.

De daling van de rentestanden die worden gehanteerd bij de berekeningen van de Voorziening pensioenverplichtingen (eind 2015: 1,84% ten opzichte van eind 2014: 2,07%) leidt tot een stijging van de Voorziening pensioenverplichtingen (in 2015: 72,7 miljoen euro).

De beleggingen, gewaardeerd tegen marktwaarde, zijn in meer of mindere mate gerelateerd aan ontwikkelingen van de rentestanden. Door de periodieke afstemming van beide ontwikkelingen wordt de dekkingsgraad nauwgezet gemonitord. Deze rentegevoeligheid is één van de actoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie en de duratie van de portefeuilles.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief renteaftdekkingen) 23,4 jaar

Duratie van de pensioenverplichtingen 23,1 jaar

Het fonds kent een feitelijke renteaftdekking op marktwaarde ten behoeve van de vaststelling van het renterisico van 66,4%. Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen op basis van de strategische verdeling wordt een strategische renteaftdekking voor de vaststelling van het renterisico van 70,0% gehanteerd. Op basis van de DNB-rentetermijnstructuur bedraagt de renteaftdekking 89,9%.

Zakelijke waarden risico

Mogelijke waardedalingen van beleggingen voor het vastgoed en de aandelen zijn in het hiervoor genoemde standaardmodel begrepen. Hiervoor wordt een gedifferentieerde berekening naar categorieën van markten en beleggingen uitgevoerd. Ter zake van het zakelijke waarden risico worden risico-inschattingen aan de hand van de in de markt gebruikelijke risicoparameters gemaakt. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer.

	2015						2014					
	Excl. Derivaten		FX-contracten		Incl. Derivaten		Excl. Derivaten		FX-contracten		Incl. Derivaten	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
<i>Verdeling zakelijke waarden per categorie:</i>												
Ontwikkelde markten (Mature markets)	231.459	87,9	3.585	100,0	235.044	88,1	181.233	88,3	-2.638	100,0	178.595	88,1
Opkomende markten (Emerging markets)	31.799	12,1	0	0,0	31.799	11,9	24.090	11,7	0	0,0	24.090	11,9
Totaal zakelijke waarden	263.258	100,0	3.585	100,0	266.843	100,0	205.323	100,0	-2.638	100,0	202.685	100,0

Valutarisico

De pensioenverplichtingen luiden in euro's, de mogelijke risico's als gevolg van valutakoersontwikkelingen komen daarom alleen bij de beleggingen tot uitdrukking. Zonder afdekking van het valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

Het valutarisico wordt berekend aan de hand van een scenario waarbij wordt uitgegaan van een waardedaling van de beleggingen in vreemde valuta van 20%. Het valutarisico is het totale negatieve effect op de waarde van alle beleggingen als gevolg van dit scenario.

	2015				2014			
	Voor valuta-afdekking		Na valuta-afdekking		Voor valuta-afdekking		Na valuta-afdekking	
	€	%	€	%	€	%	€	%
Zakelijke waarden naar valuta								
Euro	42.764	16,2	244.010	91,4	32.793	16,0	207.514	102,4
Amerikaanse dollar	85.040	32,3	-47.470	-17,8	66.087	32,2	-56.416	-27,8
Australische dollar	9.630	3,7	6.048	2,3	8.073	3,9	5.196	2,6
Canadese dollar	4.295	1,6	86	0,0	4.375	2,1	85	0,0
Britse pound sterling	27.272	10,4	13.689	5,1	22.704	11,1	7.892	3,9
Hongkongse dollar	11.366	4,3	3.995	1,5	9.072	4,4	4.088	2,0
Japanse yen	33.030	12,5	20.619	7,7	22.935	11,2	14.590	7,2
Singaporese dollar	1.765	0,7	1.003	0,4	1.687	0,8	1.209	0,6
Zwitserse franc	13.248	5,0	8.229	3,1	10.023	4,9	6.276	3,1
Zweedse kroon	4.040	1,5	2.584	1,0	3.316	1,6	2.210	1,1
Deense kroon	2.679	1,0	1.759	0,7	1.632	0,8	1.032	0,5
Noorse kroon	777	0,3	590	0,2	697	0,3	499	0,2
Overige	27.352	10,4	11.701	4,4	21.929	10,7	8.510	4,2
Totaal zakelijke waarden	263.258	100,0	266.843	100,0	205.323	100,0	202.685	100,0
Vastrentende waarden naar valuta								
Euro	636.944	87,6	636.944	87,6	642.182	82,9	642.182	82,9
Amerikaanse dollar	83.821	11,5	83.821	11,5	95.888	12,4	95.888	12,4
Britse pound sterling	6.621	0,9	6.621	0,9	9.886	1,3	9.886	1,3
Overig	0	0,0	0	0,0	27.115	3,5	27.115	3,5
Totaal vastrentende waarden (exclusief cash en derivaten in de beleggingsfondsen)	727.386	100,0	727.386	100,0	775.071	100,0	775.071	100,0

	2015				2014			
	Voor valuta-afdekking		Na valuta-afdekking		Voor valuta-afdekking		Na valuta-afdekking	
	€	%	€	%	€	%	€	%
Totale beleggingen naar valuta								
Euro	681.231	68,6	882.477	88,6	677.463	68,9	852.184	86,9
Amerikaanse dollar	168.962	17,0	36.452	3,7	162.329	16,5	39.826	4,1
Australische dollar	9.630	1,0	6.048	0,6	8.073	0,8	5.196	0,5
Canadese dollar	4.295	0,4	86	0,0	4.375	0,4	85	0,0
Britse pound sterling	33.961	3,4	20.378	2,0	32.698	3,3	17.886	1,8
Hongkongse dollar	11.366	1,1	3.995	0,4	9.072	0,9	4.088	0,4
Japanse yen	33.030	3,3	20.619	2,1	22.935	2,3	14.590	1,5
Singaporese dollar	1.765	0,2	1.003	0,1	1.687	0,2	1.209	0,1
Zwitserse franc	13.248	1,3	8.229	0,8	10.023	1,0	6.276	0,6
Zweedse kroon	4.040	0,4	2.584	0,3	3.316	0,3	2.210	0,2
Deense kroon	2.679	0,3	1.759	0,2	1.632	0,2	1.032	0,1
Noorse kroon	777	0,1	590	0,1	697	0,1	499	0,1
Overig	27.352	2,8	11.701	1,2	49.044	5,0	36.625	3,6
Totale beleggingen (exclusief cash in de vastrentende waarden)	992.336	100,0	995.921	100,0	983.344	100,0	980.706	100,0

Derivaten

Ter afdekking van de valutarisico's op de effectenportefeuille zijn er door de vermogensbeheerders valutatermijncontracten afgesloten. De post valutatermijncontracten bestaat uit de volgende transacties, omgerekend in euro per 31 december 2015:

in miljoenen euro	aankoop transacties	verkoop transacties	resultaat	uiterlijke einddatum
US dollar	84.780	-217.291	-132.511	03-02-2016
Britse pound sterling	10.805	-24.388	-13.583	03-02-2016
Japanse yen	–	-12.411	-12.411	03-02-2016
Zwitserse franc	5.016	-10.035	-5.019	03-02-2016
Zweedse kroon	1.455	-2.911	-1.456	03-02-2016
Noorse kroon	187	-374	-187	03-02-2016
Australische dollar	3.294	-6.876	-3.582	04-02-2016
overige valuta	368.856	-196.522	172.334	
Totaal valutatermijntransacties	474.393	-470.808	3.585	

Kredietrisico

Voornamelijk wordt belegd via fondsen die aan de hand van mandaten gemanaged worden. Een van de aspecten daarbij is het beheersen van kredietrisico's. Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

De portefeuille Vastrentende waarden bevat ook rechtstreekse beleggingen waarbij het kredietrisico mede met behulp van de ratings van Moody's wordt gemonitord. Bij de balanspost Vastrentende waarden is een nadere toelichting opgenomen waaruit de verdeling van de portefeuille blijkt.

	2015		2014	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	472.036	64,9	449.419	58,1
AA	23.045	3,2	24.303	3,1
A	93.485	12,9	88.207	11,4
BBB	127.551	17,5	196.452	25,3
Lager dan BBB	1.565	0,2	15.013	1,9
Geen rating	9.704	1,3	1.677	0,2
Totaal vastrentende waarden (exclusief kortlopende vorderingen op banken)	727.386	100,0	775.071	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	1.309	0,2	5.066	0,7
Resterende looptijd 1 <> 5 jaar	38.674	5,3	63.280	8,2
Resterende looptijd >= 5 jaar	687.403	94,5	706.725	91,1
Totaal vastrentende waarden (exclusief kortlopende vorderingen op banken)	727.386	100,0	775.071	100,0

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd

	2015		2014	
	€	%	€	%
Zakelijke waarden				
<i>Verdeling zakelijke waarden per regio:</i>				
Europa	64.979	24,7	50.829	24,8
Noord-Amerika	114.115	43,3	89.073	43,4
Midden- en Zuid-Amerika	282	0,1	220	0,1
Azië	7.152	2,7	5.831	2,8
Oceanië	49.638	18,9	37.345	18,2
Overige	27.092	10,3	22.025	10,7
Totaal zakelijke waarden (inclusief opties)	263.258	100,0	205.323	100,0
Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden				
State Street Global Advisors	263.258	100,0	205.323	100,0
<i>Verdeling zakelijke waarden per sector:</i>				
Beleggingsfondsen	263.258	100,0	205.323	100,0

	2015						2014					
	Excl. Derivaten		Derivaten		Incl. Derivaten		Excl. Derivaten		Derivaten		Incl. Derivaten	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Vastrentende waarden												
<i>Verdeling vastrentende waarden per soort:</i>												
Staatsobligaties, niet index-linked	374.895	51,6	0	0,0	374.895	51,6	474.130	61,2	284	100,0	474.414	61,2
Bedrijfsobligaties/Credits	244.362	33,6	0	0,0	244.362	33,6	272.876	35,1	0	0,0	272.876	35,2
Hypotheken	79.471	10,9	0	0,0	79.471	10,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kortlopende vorderingen op banken	28.658	3,9	0	0,0	28.658	3,9	28.065	3,6	0	0,0	28.065	3,6
Totaal vastrentende waarden	727.386	100,0	0	0,0	727.386	100,0	775.071	100,0	284	100,0	775.355	100,0

	2015		2014	
	€	%	€	%
Vastrentende waarden				
<i>Verdeling vastrentende waarden per regio:</i>				
Europa	653.015	89,8	642.549	82,9
Noord-Amerika	66.026	9,1	79.302	10,2
Midden- en Zuid-Amerika	1.165	0,2	7.928	1,0
Azië	0	0,0	2.692	0,3
Oceanië	3.210	0,4	9.578	1,2
Overige	3.970	0,5	32.738	4,2
Totaal vastrentende waarden (exclusief kortlopende vorderingen op banken, inclusief derivaten)	727.386	100,0	774.787	100,0
Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden				
Robeco Inst LD Euro Core Government Bond 40	382.118	52,5	423.674	54,7
Robeco Investm. Grade Corporate Bonds IH Eur	133.265	18,3	129.010	16,7
Hypotheekfonds Syntrus Achmea	79.471	10,9	0	0,0

	2015		2014	
	€	%	€	%
Derivatenposities				
<i>Marktwaaarde derivaten per soort:</i>				
Rentederivaten (swaps)	0	0,0	284	-12,1
Valutacontracten (termijncontracten of equivalenten)	3.585	100,0	-2.638	112,1
Totaal derivaten	3.585	100,0	-2.354	100,0

Er zijn geen beleggingen uitgeleend. Er is geen collateral ontvangen of gestort.

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het zowel het feitelijke actief beheer risico als voor het strategisch actief beheer risico van 0 (0,0%).

Utrecht, 16 juni 2016

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen,

Jelle Griffioen
(werkgeversvoorzitter)

Martijn Raaijmakers
(plaatsvervangend werknemersvoorzitter)

Gerard Wegh

Nico Passchier

Maurice Krah

Bert Kok

Boudewijn Heineman

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Begin juni 2016 is in het kader van het door cao-partijen FKB/GIL, cao-partijen GHP en Bpf GIL gesloten akkoord van 18 september 2015 overeenstemming bereikt over een mantel cao voor de Foodservice en de Groothandel in Levensmiddelen. Hierin zijn afspraken gemaakt over de werkingssfeer van deze mantel cao, de loonvorming en de pensioenregeling. De verplichtstelling van Bpf GIL zal in lijn worden gebracht met de werkingssfeer van de mantel-cao.

Resultaatverdeling

Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2015 als volgt te verdelen:

	2015
Vrije reserve	-116.027
Reserve solvabiliteitsrisico's	33.393
	-82.634

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen te Heerlen is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2015.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds. Omdat Towers Watson Netherlands B.V. beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Towers Watson Netherlands B.V. wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 9 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 450.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendeekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-personregel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch tenminste gelijk aan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

Amstelveen, 16 juni 2016

drs. H. Zaghdoudi AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur en Raad van Toezicht van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen

Verklaring over de jaarrekening 2015

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2015 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Levensmiddelen (de Stichting) te Heerlen gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2015;
- 2 de staat van baten en lasten over 2015; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

- Goedkeurende controleverklaring
- Materialiteit
 - Materialiteit van EUR 9 miljoen
 - 1% van het pensioenvermogen
- Kernpunten
 - Schattingonzekerheid in de waardering van beleggingen
 - Schattingonzekerheid in de waardering van de technische voorzieningen

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 9 miljoen. Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het pensioenvermogen (stichtingskapitaal, reserves, technische voorzieningen en voorziening voor risico deelnemers) per 31 december 2015 (ongeveer 1%). Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de beleidsdekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met het bestuur afgesproken dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 450 duizend rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen uitbesteed aan KAS BANK N.V. als custodian. De pensioenadministratie is uitbesteed aan AZL N.V. De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door KAS BANK N.V. en informatie over de technische voorzieningen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door AZL N.V.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen die andere onafhankelijke accountants uitvoeren op de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van KAS BANK N.V. en AZL N.V. in de specifiek daarvoor opgestelde (ISAE 3402-type II) rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen. Op basis daarvan evalueren wij de in de ISAE 3402-rapportage beschreven interne beheersingsmaatregelen, verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2015 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan KAS BANK N.V. en AZL N.V.

Het bestuur van de Stichting heeft aan een onafhankelijk accountant opdracht gegeven de informatie inzake beleggingen ten behoeve van de jaarrekening van de Stichting te controleren.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel bij de jaarrekening zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controlewerkzaamheden van deze accountant. In dit kader hebben wij de accountant schriftelijke instructies gegeven omtrent de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden. De accountant heeft, op onze instructie, de controle uitgevoerd met een materialiteit van EUR 4,9 miljoen en daarbij ook bijzondere aandacht besteed aan het hierna genoemde kernpunt van onze controle voor de waardering van beleggingen met schattingen.

De accountant heeft zijn bevindingen aan ons gerapporteerd. Wij hebben de rapportage geëvalueerd, de bevindingen met de accountant besproken, het controledossier van de accountant beoordeeld en aanvullende eigen controle werkzaamheden uitgevoerd waaronder aansluiting van de vermogensbeheerrapportage met de financiële administratie en de jaarrekening.

Op informatie over de technische voorzieningen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door AZL N.V. hebben wij eigen gegevensgerichte analyses uitgevoerd waarbij wij de uitkomsten van premiebijdragen en uitkeringen

hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld. Wij hebben met deelwaarnemingen mutaties in de pensioenadministratie, premiebijdragen en uitkeringen met brondocumentatie bij de dienstverlener onderzocht.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten, (mutaties in) deelnemergevens en aanspraken die resulteren in (wijzigingen in) de technische voorzieningen, premiebijdragen en uitkeringen verkregen.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Schattingonzekerheid in de waardering van beleggingen

Omschrijving

De beleggingen zijn een significante post op de balans van de Stichting en worden gewaardeerd op marktwaarde. Uit de toelichting op pagina 82 van de jaarrekening blijkt dat voor EUR 864 miljoen (86% van de beleggingen van de Stichting) de waardering gebaseerd is op waarderingsmodellen. Het bepalen van de marktwaarde voor deze beleggingen is complex(er) en bevat subjectieve schattingselementen.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van modellen. Gezien de invloed hiervan op de waardering van de beleggingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormde de waardering van beleggingen met behulp van schattingen een kernpunt in onze controle.

In de toelichting op pagina 75 tot en met 79 geeft de Stichting de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In toelichting 1 zijn de gehanteerde waarderingmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet, inclusief onzekerheden.

Het evalueren van de waarderingsgrondslagen en vaststellen van de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen vormde onderdeel van onze werkzaamheden.

Onze aanpak

Voor individueel significante beleggingen, waarvoor de waardering tot stand komt met behulp van schattingen, maken wij gebruik van de beheersmaatregelen die zijn ingericht bij de vermogensbeheerder en die onderdeel zijn van de ISAE 3402 type II rapportage. Deze relevante beheersmaatregelen zijn gericht op de betrouwbare aanlevering van, en toereikende beoordeling op, periodieke performancecijfers. Daarnaast hebben wij de aansluiting vastgesteld tussen de financiële administratie en actuele financiële rapportages van de vermogensbeheerder.

In onze instructies aan de accountant van KAS BANK N.V. hebben wij de accountant verzocht om specifieke aandacht te besteden aan dit kernpunt. De accountant van KAS BANK N.V. heeft zijn bevindingen met betrekking tot zijn controle op de vermogensrapportage aan ons gerapporteerd. Wij hebben de rapportage geëvalueerd, de bevindingen met de accountant besproken en een dossierreview op het controledossier van de accountant verricht. Wij hebben vastgesteld dat de controle van de accountant toereikend is, het kernpunt adequaat is geadresseerd in de controle en de controle in overeenstemming met onze schriftelijke instructies is uitgevoerd. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de gecontroleerde vermogensbeheerrapportage aansluit met de financiële administratie en de jaarrekening.

Onze observatie

Wij hebben vastgesteld dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen en gehanteerde waarderingsmethodieken voor de beleggingen in overeenstemming zijn met de geldende verslaggevingsregels en geschikt zijn om te kunnen komen tot een marktwaarde van deze beleggingen. Wij hebben eveneens geconstateerd dat de toelichtingen op de beleggingen adequaat zijn.

De waardering van beleggingen is op evenwichtige wijze bepaald overeenkomstig de gehanteerde waarderingsgrondslagen en methodieken.

Schattingonzekerheid in de waardering van de technische voorzieningen

Omschrijving

De technische voorzieningen zijn een significante post op de balans van de Stichting en worden gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De waardering van de technische voorziening komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt tegen de marktrente (rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB).

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariel deskundigen. Gezien complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de technische voorzieningen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormde de waardering van de technische voorzieningen een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de toelichting op pagina 77 en 78 de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de technische voorzieningen opgenomen. Op pagina 93 van de toelichting (risicoparagraaf) is de gevoeligheid van de berekening van de technische voorzieningen voor schattingen uiteengezet, inclusief onzekerheden.

Het evalueren van de waarderingsgrondslagen en vaststellen van de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen vormde onderdeel van onze werkzaamheden.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaire die door van de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding afstemming gehad met de certificerend actuaire over de te volgen controleaanpak, de attentiepunten bij de controle en de uitkomsten van de controle.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken.

Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaire.

Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het resultaat in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij gebruik gemaakt van een eigen actuariële deskundige.

Onze observatie

Wij vinden de waardering van de technische voorzieningen evenwichtig bepaald en de toelichting hierop adequaat.

Verantwoordelijkheden van het Bestuur en Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beiden in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Voor een nadere beschrijving van onze verantwoordelijkheid ten aanzien van een controle van de jaarrekening verwijzen wij naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). www.nba.nl/standaardteksten-controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het bestuursverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het bestuursverslag en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door Titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Utrecht, 16 juni 2016

KPMG Accountants N.V.

J.C. van Kleef RA

Bijlagen

Nevenfuncties bestuur Bpf GIL 2015

Bert Kok

- Indienst van Syntrus Achmea Pensioenbeheer als Senior bestuursadviseur
- Voorzitter Klachten- en geschillencommissie BPF Vlakglas

Boudewijn Heineman

- Financieel directeur Bidvest Deli XL B.V.
- Cao-onderhandelaar Groothandel in Levensmiddelen
- Voorzitter Federatie voor de Groothandel in Levensmiddelen

Gerard Wegh

- Hoofd Personeel & Organisatie Coop Supermarkten BV
- Bestuurder Coop Pensioenfonds
- Bestuurder VUT Fonds Levensmiddelen
- Bestuurder Sociaal Fonds Levensmiddelen
- Commissielid cao-winkels

Jacqueline Bergervoet (bestuurder tot en met 31 december 2015)

- In dienst van FNV Bondgenoten als bestuurder
- Werknemersvoorzitter van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Agrarische Voedselvoorzieningenhandel
- Werknemersvoorzitter van Bedrijfstakpensioenfonds Dranken en lid beleggingscommissie
- Werknemersvoorzitter van het Ondernemingspensioenfonds Coop. en lid beleggingscommissie
- Vereffenaar van het VUT-fonds voor de ETD
- Lid van de Commissie van Advies van het VUT-fonds voor de Technische Groothandel
- Vereffenaar van het Vutfonds voor de AGF-groothandelssector (t/m 31 maart 2015)
- Plaatsvervanger GH Groothandelsfonds (t/m 31 maart 2015)
- Bestuurder Detailhandelsfonds (t/m 30 juni 2015)
- Voorzitter wijk-discussieplatform Assendelft (gemeente Zaanstad)

Jelle Griffioen

- Secretaris/Penningmeester Stichting Testament en Erfopvolging
- Penningmeester Stichting H.F.I.C.
- Adviseur CnF Connections B.V.
- Directeur Proveco Nederland B.V.
- Directeur namens Proveco bij CnF Connections B.V.
- Bestuurder Stichting Senpathiek Wonen (sinds 16 september 2015)

Martijn Raaijmakers

- In dienst van De Unie Services BV als pensioenadviseur
- Bestuurder Stichting Pensioenfonds voor de Woningbouwcorporaties en voorzitter pensioencommissie en balansmanagementcommissie
- Bestuurder Stichting VUT-fonds voor de Woningcorporaties
- Bestuurder Stichting Pensioenfonds voor de Personeelsdiensten (StiPP), lid beleggingscommissie en voorzitter communicatiecommissie
- Bestuurder algemeen pensioenfonds KLM en lid Communicatiecommissie
- Secretaris IJclub Nut & Vermaak Leimuiden

Maurice Krah

- Directeur HRM & QM Lekkerland Nederland BV
- Cao-onderhandelaar Groothandel in Levensmiddelen
- Bestuurder Stichting Fonds Kollektieve Belangen voor de Groothandel in Levensmiddelen (sinds december 2015)

Peggy Wilson (bestuurder tot en met 31 augustus 2015)

- Financieel adviseur CNV Dienstenbond Financieel Adviesbureau
- Bestuurder Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars (niet uitvoerend), lid Audit & Compliance commissie, selectiegroep tenders (sinds 31 augustus 2015)
- Bestuurder Stichting Pensioenfonds ING, lid pensioencommissie, lid commissie Balansbeheer en lid projectteam toekomst (sinds 23 september 2015)
- Bestuurder NN CDC Pensioenfonds, portefeuillehouder vermogensbeheer en portefeuillehouder actuariel & pensioen (t/m 31 augustus 2015)
- Bestuurder PGB (sinds 26 augustus 2015), lid commissie juridische zaken (sinds 23 september 2015), lid expertisegroep DC (sinds oktober 2015)
- Bestuurder Pensioenfederatie, Linkin pin communicatiecommissie (sinds 3 september 2015)
- Bestuurder Stichting Pensioenregister (sinds 16 maart 2015)
- Lid Congrescommissie ViiP (t/m 16 april 2015)
- Lid Commissie gouden pump award ViiP (t/m 16 april 2015)